

ANUL LXXXI

NR. 24

12 — 18 Iunie

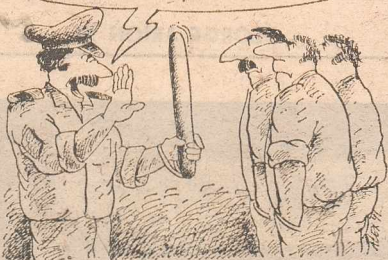
1991 - BUCUREȘTI

LECTURĂ

Flacăra

SĂPTĂMÎNAL DE OPINIE, POLITIC, SOCIAL ȘI CULTURAL • ÎNFIINȚAT ÎN 1911

ȘI DACĂ VIN IAR MÎNERII,
LA SEMNALUL MEU, VĂ
IMPLEMENTAȚI PRINTRE EI!

Desen de AUREL ȘT. ALEXANDRESCU

CIND DISPARE INSTITUȚIA FRICII, DISPARE și suspiciunea!

Publicăm, în paginile 7-10, un supliment dedicat rememorării evenimentelor zile de 13-15 iunie 1990, moment în care, pentru mulți dintre noi, democrația a murit din nou.

Sînt, însă, semne că forța de renaștere morală a poporului român este mai puternică decît forța oarbă a bitei. Nu vă fie frică!

Perioada de tranziție: de la „Proletari din toate țările, uniți-vă!” la „Muncitori și ingineri, treziți-vă!”

Fotografie de GIG MOTOLANU

EXISTĂ ALTERNATIVĂ LA PUTERE?

„Alternativa la putere” este un serial de investigații „Flacăra”, care debutează în acest număr. Personalități ale vieții noastre politice, care nu sînt integrate în instituțiile, pr-au vorbii „bătălie directă”: „Ce sînt face dacă sînt la putere?” Este o întrebare pe care însăși viața s-a pus să le-o pună foarte curînd.

Într-adevăr tari se pot face, dar fără pericol de ticăloși. Ei se servesc de dinșii cum se servesc de cutitul cu care își taie pînea. Cei slabi, în loc de pîine, își taie înău craca de sub picioare.

CONSTANTIN BANU,
director fondator
al revistei „Flacăra”

Securitatea
e cu noi!

— pag. 5 —

Parlamentul va intra sau va ieși din istorie în funcție de ratificarea tratatului cu U.R.S.S.

Iată că și proiectul Legii privatizării este înaintat spre dezbateră forumului legislativ suprem al țării. În afara fina-

lizării Constituției, a Legii privind siguranța națională, a multor acte normative, Parlamentul României trebuie

să treacă și un mare examen al conștiinței naționale. Dincolo de opțiunile politice ale parlamentarilor, ei trebuie

să răspundă în fața istoriei dacă vatra strămoșească a românilor începe la Prut sau la Nistru.

Afacerea „alegeri anticipate“

Bomba a fost lansată la începutul săptămânii trecute de un membru al guvernului și dezamorsată de domnul președinte Ion Iliescu la conferința sa de presă ținută vineri la Palatul Cotroceni: nu, în 1991 nu vor avea loc alegeri generale, ele se vor ține cam în primăvara lui 1992, după ce constituția va fi fost temeinic elaborată. În 1991 vor putea avea loc cel mult alegeri pentru organele locale. Deci, la loc comanda. Căcealma? Furtună într-un pahar cu apă? Despre ce-a fost vorba, în fond? Ce se ascunde în spatele afacerii „alegeri anticipate“?

Sugestia e mai veche, ea aparține opoziției și are drept suport faptul că actuala configurație a parlamentului, dominat tiranic de majoritatea fesenistă, nu mai corespunde cu opțiunile de acum ale electoratului și este principala cauză a neacceptării și marginalizării noastre de către Occident. Guvernului nu i-a plăcut ideea că vremea era formulată de alții, dar a prins-o din zbor, a ținut-o în rezerva lui strategică și a pus-o pe tapet când a crezut că o poate exploata în folosul lui. Prima dată s-a întâmplat acest lucru la sfârșitul lui aprilie (am scris atunci un comentariu pe această temă). A doua oară — prin recenta declarație a domnului Dișmărescu. Acum, cind știm că alegeri generale, parlamentare și prezidențiale (cu sau fără eticheta de „anticipate“) anul acesta nu vor avea loc, să căutăm să determinăm de ce s-a renunțat la ideea. Sînt mai multe posibilități.

De pildă, ca guvernul, de comun acord cu președinția (presupusa neînțelegere dintre domnii Iliescu și Roman a fost cu consecvență dezmințită și dezavuată de ambele părți), să fi lansat un balon de încercare pentru opinia publică din țară și din străinătate și pentru electoratul român, urmînd ca, în caz de reacție favorabilă, F.S.N.-ul să salveze, prin alegeri anticipate, ce se mai poate salva, evitînd o înfrîngere catastrofală anul viitor. Ecoul fiind nefavorabil, a avut loc retragerea elegantă (pe motiv că nu e posibil să se termine așa repede elaborarea constituției).

O altă variantă ar putea consta într-un scenariu bine construit de inși președintele Iliescu și pus în aplicare punct cu punct. Anume: pornind de la cunoașterea precisă a faptului că organizarea de alegeri anticipate are mulți adversari, precum și de la convingerea că dacă s-ar ține, ele nu s-ar solda cu rezultate favorabile pentru actuala stăpînire, domnul Iliescu a manevrat astfel încît să obțină trei lucruri deodată: 1. Să facă să eșueze teza opoziției cu privire la alegeri anticipate prin chiar reacția negativă a opoziției; 2. Să demonstreze străinătății că românii nu vor acum alegeri și că deci trebuie să accepte actuala Putere din România așa cum e; 3. Să apară — președintele — în ochii tuturor ca factor de echilibru, ca arbitru între părți, ca stăpîn pe situație, ca salvator, ca avînd ultimul cuvînt.

Personal, inclin să fiu de acord cu domnul Iliescu rare a prezentat soluția de a nu se organiza anul acesta alegeri generale drept o rezultantă, o concluzie a unor consultări și examinări de ultimă oră. Cu o îndreptare. Domnul Iliescu a înfățișat lucrurile ca și cum respectivele consultări și examinări l-ar fi determinat să-și contureze, să-și cristalizeze poziția, ciudă, în realitate, e vorba de modificarea poziției Domniei sale. Pentru că, deși la conferința de presă a negat acest lucru, președintele României susținuse cît se poate de limpede, cu puțină vreme mai înainte, ideea organizării alegerilor chiar în 1991. Iată un fragment din declarația prezidențială apărută în „Adevărul“ din 6 iunie: „Se deschide posibilitatea ca, avînd noua constituție, actualizînd rapid Legea electorală, să putem avea alegerile generale încă pînă la finele acestui an“. Mai clar de atîta nici că se poate, (afară de cazul că „Adevărul“ minte, ceea ce nu cred). Așadar, repet, domnul Iliescu și-a modificat într-un foarte scurt timp poziția. De ce? Poate din dorința de a nu intra într-un conflict puternic și deschis cu parlamentul. Poate pentru a nu crea în țară o situație explozivă sau, în orice caz, tensionată, care să facă Occidentul să ne arate cu degetul și mai tare și să nu ne dea nimic. Sau, poate, după exemplul parlamentarilor, care n-au dat deloc semne că sînt gata să se lase puși pe liber cu mult înainte de expirarea mandatului lor, își va fi zis și domnul președinte că, precum în fotbal, unde, dat fiind că balonul e rotund, nici un meci nu poate fi considerat cîștigat dinainte, așa și alegerile, oricît de favorabile ar fi calculele hirtiei, sînt totuși alegeri, cu gradul lor de risc și nesiguranță. Ca atare, ce-i în mină, nu-i minciună, încă un an la Cotroceni — pentru că, deși domnul Dișmărescu nu s-a referit la această chestiune, alegerile de după Constituție, adică alegerile făcute după ce constituția își va fi plînit chemarea sa, nu puteau fi decît și prezidențiale — e ceva sigur, e un an cîștigat, nu unul pierdut; și apoi, vorba lui Anton Pann, pînă la anul, ori măgarul, ori samarul, cu alte cuvinte, multe se pot schimba, și de ce schimbările să nu fie (și) în favoarea F.S.N.-ului?

ION D. GOIA ■

FIE PÎINEA CÎT DE REA..:

În urmă cu mai multe săptămîni am văzut la televizor scenele în care 4 polițiști — albi — din Los Angeles loveau cu sălbăticie un negru căzut la pămînt și complet lipsit de apărare. Li cărau pumni și bastoane, îl izbeau cu picioarele fără nici o milă.

Imaginile respective au stîrnit destulă vîlvă și la noi, ne-au indignat, iar unii au exclamat: „așa e peste tot, dacă poliția bate și într-o țară ca S.U.A., unde se face atîta caz de principiile democrației, ce să le mai reproșăm reprezentanților ordinii de la noi?“.

Ce a făcut victima agresiunii, n-am aflat nici pînă acum. A fost în stare de ebrietate și a jignit pe cineva? N-a vrut să-și prezinte actele la control? Cert este, însă că ea se află în libertate, în timp ce împotriva celor care au maltratato s-a deschis o anchetă, șeful Poliției din localitate i s-a cerut demisia, iar președintele Bush a condamnat vehement întîmplarea. Și nu este deloc exclus ca, din pricina barbariei de care au dat dovadă, cei 4 polițiști să-și piardă pîinea și să petreacă vreo cîțiva ani după gratii.

Geo Bogza, într-o tableță celebră, se visa uneori japonez. În emigrația română circulă o altă vorbă: „Fie pîinea cît de rea, tot mai bună e-n America“.

GEORGE ARION ■

zona de tandrețe

La Cotroceni

„Flacăra“ întreabă

La conferința de presă a președintelui Ion Iliescu ținută vineri la Palatul Cotroceni, reprezentantul „Flăcării“ a pus două întrebări:

1. Dacă domnul președinte nu-i recunoaște marelui Ion Antonescu meritul de a fi eliberat, fie și doar pentru un anumit timp, Basarabia și Bucovina de nord, conducerea de azi a României ce a făcut ori ce are de gînd să facă pentru revenirea acestor teritorii la patria-mamă?

2. Ce i s-ar fi putut întîmpla României — apropo de o afirmație a domnului Ion Iliescu — după încheierea celui de-al doilea război mondial, mai rău decît i s-a întîmplat?

La prima întrebare domnul președinte a răspuns cu referire doar la o anumită latură a problemei, și anume că e normal ca denunțarea tratatului Ribbentrop — Molotov să fie făcută de țările care l-au încheiat, nu de România, care n-a fost parte la respectivul pact. La o doua, întrebare, răspunsul a fost că noi am fi putut rămîne și fără Transilvania, avînd în vedere că marelui Antonescu nu obținuse anularea dictatului de la Viena și că numai actul de la 23 august 1944, cu întoarcerea armelor și participarea la războiul împotriva Germaniei, a făcut să avem astăzi Transilvania întreagă. Asupra acestor probleme vom reveni. În timpul dialogului „Flacăra“ — președinte, unul dintre corespondenții sovietici prezenți acolo a strigat: Stalingrad! Nu știm ce-a vrut să spună, dar dacă dorește să se explice, îi ținem la dispoziție coloanele revistei noastre (I.D.G.).

Vineri, 7 iunie 1991, Societatea culturală București-Chișinău a organizat în Piața Palatului din București un miting, urmat de un marș pe traseul Parlament — Ambasada Sovietică.

Compatrioții noștri prezenți la manifestația de vineri — cărcia, din păcate, li s-a alăturat doar Asociația „21 Decembrie“ — au protestat împotriva unui lucru grav pe cale să ni se întîmple: ratificarea de către parlamentul român a Tratatului de colaborare, amicizie și bună vecinătate cu U.R.S.S. semnat la Moscova, la începutul lunii aprilie 1991, de președintele Ion Iliescu. Imaginea pe care o prezentăm ilustrează relevant starea de spirit care trebuie să ne anime pe toți cei care simțim românește. (E. M.).

DL. GEZA ENTZ NU OFERĂ REȚETE

O interesantă întîlnire cu domnul Geza Entz, secretar de stat pe lingă prim-ministrul Ungariei, însărcinat cu problemele maghiarilor din afara respectivei republici a avut loc cu cîva timp în urmă la Ambasada Ungariei. După cum ne-a informat, în linii mari, asupra scopului vizitei sale în țara noastră, distinsul reprezentant al diplomației din țara vecină a răspuns cu amabilitate numeroaselor întrebări ce i-au fost adresate de ziaristii români și străini prezenți la conferință. Întrebările, ca și răspunsurile primite, au vizat îndeosebi relațiile actuale româno-maghiare, drepturile de care se bucură etniile conlocuitoare maghiară și română din cele două țări vecine și prietene, în cei aproape doi ani scurși de la înlăturarea dictaturii comuniste.

După ce a apreciat, cu competență și obiectivitate, o serie întreagă de drepturi largi de care se bucură azi populația de naționalitate maghiară din România (drepturi profund democratice obținute în perioada post-revoluționară) și de al căror temei s-a convins personal în timpul vizitei și al convorbirilor avute la toate nivelurile), dl. secretar de stat a făcut și o apreciere originală. Anume că — așa cum afirmă textual domnul secretar de stat — „pe plan mondial, în state-

le moderne, civilizate, etniile conlocuitoare tind spre autonomie deplină în cadrul statului de drept, și așa va trebui să se procedeze în viitor peste tot, dacă un stat vrea să devină modern, civilizat“...

Întrebat dacă în Ungaria există așa ceva, dacă există sau se intenționează să se ajungă la autonomia teritorială și de viață cultural-spirituală a etniilor conlocuitoare, domnul secretar de stat a ocolit cu abilitate răspunsul și s-a refugiat la... autonomia structurilor administrativ-teritoriale locale. I-a fost repetată întrebarea și, pînă la urmă, a recunoscut că în Ungaria vecină și prietenă nu există așa ceva. Și nu se intenționează în viitorul apropiat nici măcar cu etnia minoritară germană, care, actualmente — după cum ni s-a explicat — este cea mai numeroasă populație conlocuitoare din Ungaria.

Și de data aceasta, dialogul s-a dovedit util. Nimeni nu poate oferi rețete, dar nu e rău să se discute, direct, orice sugestie. Chiar recenta reuniune națională a U.D.M.R., care a reluat această teză, a demonstrat că, pînă la urmă, triumfă punctele de vedere rezonabile, moderate.

MIHAI STĂNESCU ■

Epilog la...

A doua explozie la „Înfrățirea“ Oradea

Sub această lozincă a avut loc marșul, 28 mai a.c., în jurul orei 10-12, un marș al salariaților de la întreprinderea de mașini unelte „Înfrățirea“ Oradea, urmat de un miting desfășurat în fața prefecturii Bihorului. Aici, o comisie formată din domnii Răcoltea Viorel, Durea Vasile, Trifa Ioan, Popoviciu Cornel, Ilie Iohan precum și Dulvan Teodor și Militaru Damian de la secția din

orașul Beius, a fost primită de domnul prefect Vasile Blaga. Imediat s-a luat legătura telefonic cu dl. ministru secretar de stat Stănescu, stabilindu-se ca delegatul manifestației să se deplaseze a doua zi la București. În capitală, reprezentanții manifestațiilor au fost primiți foarte bine și în urma cererilor acestora s-a obținut demiterea domnului director general Codrat Rusu. Prin decizie ministerială a fost numit în funcția de director general dl. Mihail Schișcu.

Așadar, la „Înfrățirea“ sînt vesti bune, se lucrează fără 21 de directori.

PĂȘCU BALACI ■

Trîmbița guvernului

În conferința de presă de săptămîna trecută, dl. Eugen Dișmărescu, ministru de stat, întors de la reuniunea primei sesiuni a comisiei mixte România-Comunitatea Economică Europeană, a criticat (pe alocuri în termeni foarte duri) activitatea Parlamentului privind redactarea Constituției. Întîrzierea adoptării acestui act politic influențează în defavoarea noastră negocierile cu C.C.E. Domnia sa a spus: „Poziția guvernului este de a organiza alegeri legislative în octombrie sau noiembrie“, precizînd că nu este partizanul unor alegeri prezidențiale.

Dl. Dan Popescu, ministru de stat, a vorbit despre șomaj. La 3 iunie a.c. sînt înregistrați 95 867 șomeri.

Ca să spună și dinsul ceva, dl. Bogdan Baltazar și-a manifestat nemulțumirea față de practica unor ziaristi prezenți, care își pun în funcțiune reportofonele și părăsesc sala de conferințe în favoarea unei cafele, a unei birfe...

PETRE BARBU ■

N.R. Această conferință de presă a fost, de fapt, de adio, căci simpaticul B.B. a fost promovat, luînd drumul Londrei, unde va lucra în domeniul bancar. În locul d-sale (ca șef al departamentului) — un geolog, fost consilier al premierului Roman — dl. Caius Dragomir.

ÎN EXCLUSIVITATE PENTRU „FLACĂRA” INTERVIU CU DL. FLORENTIN CÂRPANU

— Domnule Florentin Cârpanu, după mult contestată dv. demisie din funcția de prefect al județului Timiș ați devenit una din personalitățile „de pagină întâi” în marile publicații ale țării. S-au făcut, pe tema presupuselor motive ale plecării — și ale tăcerii — dumneavoastră, o seamă întreagă de analize și de speculații.

— Lectura presei mi-a furnizat surprize din cele mai mari. M-am văzut „promovat” prim-ministru, m-am văzut și „descalificat” ca nomenclaturist. Revista „Flacăra” a avut, însă, o intervenție exactă și oportună, punând în relație starea economică a județului cu programul pe care mi l-am propus la numirea în funcția de prefect. A fost singura analiză pertinentă a momentului. Asta explică și exclusivitatea acestui interviu. Din clipa demisionării n-am mai avut nici un contact cu presa.

— Presa a avut, însă, multe „contacte” cu dumneavoastră. V-a răsfățat. Cum v-ați simțit ca prim-ministru — sau, mai exact, care este poziția dv. față de o atare alternativă?

— O atare alternativă nu există. Nu vreau ca demisia mea să fie transformată în altceva, să fie folosită în scopuri politice. Mi s-au propus, chiar și recent, funcții mari în guvern. Le-am refuzat. Locul meu este în Timișoara, iar munca mea aș vrea să continue la Complexul agroindustrial „Comtim”, care înseamnă 27 de ani din viața mea. Restul este pură invenție politică sau gazetărească.

— Mai degrabă joc politic. Fiindcă, ați observat, desigur, alternativa propulsării dv. în fruntea guvernului (susținută de opoziție) a fost contracarată puternic de oficiioasele Frontului.

— Da. Trebuie să vă spun că m-a indignat în primul rând atacul din ziarul „Azi”. Nu prin poziție, ci prin totală și jignitoare inexactitate.

— E vorba, în esență, de tot ceea ce înseamnă „trecutul lui Florentin Cârpanu”. Subiect meu disputat, dar niciodată atât de vehement. Poate că n-ar fi rău, indiferent de zărele guvernamentale — au ne propunem aici o polemică — să facem lumină asupra câtorva chestiuni.

— Sunt gata să vă răspund la orice întrebare.

— Ce rol a jucat FSN în numirea dv. ca prefect?

— Pentru postul de prefect — pe care, la început, l-am refuzat — am fost chemat la primul-ministru și la președintele Ion Iliescu. Am acceptat, în cele din urmă, să încerc. Am crezut că voi putea rezolva problemele grave ale județului. Am afirmat, încă de atunci, că singurul responsabil pentru eventua-

la lor nerezolvare voi fi eu. Pe plan local, au insistat să preiau această funcție atât FSN (prin dl. Claudiu Iordache) cât și celelalte formațiuni politice.

— În articolul din „Azi”, dl. Romulus Dabu (președintele Consiliului Municipal FSN din Timișoara) scrie: „Nu vom accepta însă ca Prefectura să fie condusă de partide care au pierdut alegerile”. Formularea mi se pare cel puțin bizară. A fost cumva Prefectura condusă de partidul care a câștigat alegerile?

— Prefectura a fost condusă de oameni care nu au aparținut nici unui partid. O echipă de tehnicieni, specialiști în economie, care n-a făcut nici o clipă politică, chiar dacă alții au afirmat contrariul. La Primăria municipiului Timișoara, au fost reprezentanți ecologiști (prin primar), FSN și PNL (prin cei doi viceprimari).

— Ce rol a jucat fosta nomenclatură comunistă în numirea dv. ca prefect?

— Nici unul. Nici n-ar fi putut. N-am relații cu nici un membru al nomenclaturii, iar ideea d-lui Dabu că un fost activist pe nume Posa ar fi mediat cu președintele Iliescu numirea mea ca prefect e o calomnie. Frontul poate verifica foarte ușor astfel de afirmații. Repet, n-am avut legături cu foștii activiști, n-am ajutat nici unul să obțină vreo funcție. Dacă e adevărat că domniil Serafim și Posa (foști activiști de partid) lucrează la Agenția de Privatizare din Timișoara, e tot atât de adevărat că nu eu i-am numit acolo.

— Ați avut fir direct cu Nicolae Ceaușescu?

— Nu. Este un lucru perfect verificabil, chiar și din punct de vedere tehnic. Cu Nicolae Ceaușescu discutăm numai ocazional vizitelor sale în Timiș. N-am trimis la București „săpătăminal” câte o mașină de carne. Am trimis sute de mașini cu carne, fiindcă mă străduiam să trimit câte ceva de mâncare în

toată țara și, desigur, în capitală. E adevărat că nu mă supuneam întotdeauna primilor secretari și altor activiști. Asta pentru că n-aveau ce să mă învețe în meserie. „Comtim”-ul și-a câștigat prestigiul prin organizare, gândire economică, eficiență a muncii. Când dispui de asemenea atuuri și de un gram de demnitate, nu mai ingenuizezi în fața trespădușilor politici. În „Comtim” nu s-au ținut ședințe de partid. Nu știu dacă mai exista în țară un

colos de 14.000 de oameni care, în plină feroare comunistă, să refuze să țină astfel de ședințe. Puteau să-mi taie capul. N-au îndrăznit. Credeau că am „fir direct”. Ei bine, n-aveam.

— Ați jucat la cacealmă.

— Nu se putea altfel.

— Ați știut că mașina frigorifică aprobată pentru București în 18 decembrie 1989 urma să transporte cadavre?

— Iată cum stau lucrurile. Complexul „Comtim” are 92 de întreprinderi și o autobază de 1.000 de mașini. Și atunci și acum autobaza a închiriat și închiriază mașini Inspectoratului județean de interne, pentru transportul de obiecte confiscate, de alimente etc. Acea mașină a fost cerută întâmplător, directorului autobazel. Asta nu era deloc neobișnuit. Desigur, directorului respectiv nu i s-a divulgat scopul transportului. Nici chiar șoferului nu i s-a spus nimic. Ce s-ar fi întâmplat dacă mi s-ar fi cerut mie, sau dacă aș fi fost anunțat că internele cer o mașină? Fără îndoială, aș fi aprobat-o. Pentru că nici mie nu mi s-ar fi spus nimic.

— Sinteți un om bogat, domnule Cârpanu?

— Am o casă, construită în 1966 din vinzarea a trei imobile din Caransebeș, care au aparținut familiei, și o Dacie 1300. Din păcate, cam asta e tot. În toată activitatea mea, n-am obținut nimic pe nedrept, n-am cerut nimic, n-am abuzat de

nimic. Îmi pare rău că, acum, când a fi bogat e o calitate, trebuie să dărim propria mea legendă. Dacă există vreo incertitudine asupra acestei chestiuni, aș ruga să se verifice.

— La cite acuzații vi se pun în spinare, verificările ar dura până la viitoarele alegeri. De altfel, cred că nu e cazul să continuăm pe această direcție inconfortabilă — prin penibil — pentru toată lumea. Ea s-a impus date fiind suspiciunile care planează asupra dumneavoastră.

— Trecutul meu nu e o pată și nu e un handicap. E o viață de muncă. Pot răspunde oricui orice despre ea, cu condiția să mă întrebe direct și cinstit.

— Să revenim la prezent. Să „divulgăm” faptul că n-ați avut, practic, nici o zi de „concediu de odihnă”, nici un înfăț, nici o cerere de ieșire la pensie, că — în aceste săptămâni de tăcere — ați lucrat, de dimineață până seara, la reorganizarea „Comtim”-ului.

— E adevărat. Am refuzat, cu mai multe zile în urmă, să vă acord interviul pentru că lucrurile erau încă neclare. Dar ieri (31 mai n.a.) după cum știți, formațiunile politice și organizațiile sindicale și civice din județ au căzut de acord asupra propunerii unui nou prefect. Chiar eu am discutat la telefon cu președintele Ion Iliescu, care, în principiu, a fost de acord. Peste două zile primarul Lugojului — dl. Sorin Straja — va fi la Palatul Cotroceni și la Guvern, pentru numirea în funcția de prefect. Cred că e cea mai bună soluție. Sorin Straja e un băiat tânăr, energic, neutru politic. Echipele Prefecturii și Primăriei Timișoara vor fi schimbate. La Prefectură, FSN va propune un viceprefect și un secretar (ultimul, independent), iar opoziția un al doilea viceprefect. Echipa Primăriei va avea aceeași structură, cu precizarea că primarul va fi un independent propus de FSN.

— E o formulă interesantă aceasta: „Independent numit de FSN”. Se pare că noile echipe sint numite pe mai puternice criterii politice. Sinteți optimist?

— Nu criteriile politice contează, ci relansarea economică. Pe agenda de lucru a noii echipe a Prefecturii vor fi tot investițiile străine, tot rețenologizarea, tot refacerea agriculturii cu un puternic sprijin din partea Guvernului. Citeva direcții trebuie continuate: relațiile cu străinătatea (în special cu Germania și Iugoslavia), finalizarea salubrității, realizării tehnologiei pentru utilaje agricole, înființarea de brutării, relansarea rapidă a industriei alimentare, nelimitarea ciștigurilor celor care muncesc.

— Ce vă propuneți în viitorul imediat?

— După aprobările necesare eliberării din funcția de prefect aș vrea să revin la „Comtim”. Aici e mult de lucru. Trebuie un sistem nou de muncă bazat pe cointeressarea directă a lucrătorilor, pe evidența producției fiecăruia și pe principiul nelimitării ciștigului. Sint probleme cu materiile prime, cu furajele, trebuie lucrat altfel cu utilajele. Anul acesta complexul va da 150.000 de tone de carne. Totul trebuie refăcut din mers, eficient și operativ. E necesară o serioasă colaborare cu firmele occidentale.

— Am observat că, non-stop, vin și pleacă delegații străine, sună telefoanele din țară, se transmit decizii prin telefon, interfon și direct. Ceva se schimbă la „Comtim”. E agitație.

— Trebuie să se schimbe. Trebuie să ne organizăm și să gândim altfel, domnule. Mai repede, mai concret. Vă spun eu. Nu se mai poate. Dăm de dracu!

Cine este noul prefect al Timișoarei?

Sorin Straja a fost confirmat ca prefect, luni 3 iunie (deși nu a fost încă „numit”) de către președintele Iliescu și premierul Roman. Noul prefect al Timișoarei are 35 de ani, a absolvit Facult. de Drept din Cluj, iar până la 16 ian. 1990 a lucrat la U.J.C. Timiș, în calitate de consilier juridic principal. De atunci, a fost propus, susținut de o apreciabilă parte a opiniei publice, ca primar al municipiului Lugoj, funcție în care a și fost mai tirziu confirmat (la 8 august 1990). (R. C.).

Opération Villages roumains și vămile comunismului

Dincolo de toate înfringerile noastre prin autogestione și toate victoriile noastre prin autosugestie, ni se întâmplă uneori mici miracole care ne scot din cotidian, propulsându-ne o clipă în cea mai frumoasă dintre lumile posibile. „Opération Villages Roumains” este, fără îndoială, una din clipele acestora venite de departe și oprite la nenumărate vâmi. Înainte de a fi un contact social și economic, O.V.R. este o luptă cu vămile din noi și cu cele dinspre noi. Orice vămă este expresia unui tip de contact cu exteriorul. Convoaiele pornite din țările apusene (cu avizul ambasadelor românești) se opresc la frontiera română, unde stau. Unele sint pur și simplu întoarse înapoi (cum s-a întâmplat, recent, cu citeva mașini cu destinația Săpînța), altele trebuie să „joace tare”, în genul șoferului belgian care, exasperat de așteptare, a scos din cutie o mașină de scris, a pus-o în fața camionului, a trecut cu roțile peste ea, s-a dat jos din cabină, i-a întrebat pe polițiștii de frontieră români: „Ca va? Je peut continuer?” și abia atunci i s-a

făcut semn să treacă (asta nu din spirit umanitar, ci fiindcă pentru situații imprevizibile nu există nici un ordin previzibil).

În acest mai, soseaua la Timișoara invitati din Belgia și Franța, participanți la simpozionul internațional „Agricultura și mediul inconjurător” (sub egida O.V.R.). După vama de la Nădlac (cu o oprire de trei ore și scotocirea bagajelor la firul de ață) aveau să se confrunte cu alte vâmi, mai greu de bătut.

— Trebuie să vă spun, întâi, că nu la Timișoara ci la Cluj trebuia să se desfășoare acest simpozion — imi istorisește dl. Paul Hermant, vicepreședinte al O.V.R. Însă, cu două săptămîni înainte (aveam și biletele de avion cumpărate) Clujul ne-a anunțat că „perioada nu e propice”. Atunci s-a oferit să ne găzduiască Timișoara și pot spune că a reușit la modul superlativ. După „atelierele democrației” organizate în vara trecută la București, cu sprijinul revistei „Flacăra”, manifestarea de la Timișoara este a doua de acest gen. Se observă deja un progres, cu toate că avem un serios handicap de

depășit. Când spun asta, mă refer la informație. O.V.R. își propune să treacă de la faza de „ajutor umanitar” și asistență socială la faza de parteneriat economic. Pentru asta e nevoie, însă, de informația referitoare la resurse, posibilități economice, forță de muncă etc. La nivelul Consiliului Europei, precum și al guvernului belgian, chestiunea nu pune probleme. Satele românești înfrățite cu sate occidentale pot primi sprijin financiar și tehnologic, pot concretiza proiecte economice comune. În România, însă, trebuie invinsă — cum spunea dl. Toader Ștefca — o anume mentalitate. Trebuie să se înțeleagă că O.V.R. nu reprezintă nici o organizație politică, nici un cult religios, nici o asociație profesională. Este doar un organism coordonator pentru relații inter-umane. Dacă vreți, o centrală telefonică. Prietenia și ajutorul între familii, între localități din țări diferite, valorificarea potențialului economic și social din mediul rural — iată scopul nostru.

Toader Ștefca se află lângă noi și intervine prompt. Dacă n-ar fi fost „vama”, copiii din

Săpînța și din alte sate maramureșene ar fi ajuns la prietenii lor din Belgia. Dar „invitația” s-a pierdut la Sighet. Dacă n-ar fi fost „vama”, sătenii ar fi primit deja utilaje agricole și industriale pentru valorificarea resurselor subsolului. Dar mașinile au fost întoarse înapoi. Lui, poliția din Sighet i-a interzis să ia legătura, telefonic sau în scris, cu satul belgian „geamăn” cu Săpînța. De la O.V.R. spre Maramureș — spune, frumos, primarul — drumul trece prin vama comunistă.

În fond, acesta este și sensul ultim al celor peste 50 de expuneri din cadrul simpozionului. Trecerea — spre satele românești — a experienței, a proiectelor, a sentimentelor. Închegarea unor prietenii sincere și eficace. Ce trebuie făcut mai degrabă?

— Cel mai degrabă trebuie învins, cum s-a vorbit până acum, vămile din noi — e de părere prof. univ. dr. Ing. Păun Otman, rector al Institutului Agronomic Timișoara. Iată, de exemplu, nu prea e înțeles termenul de „ateliere ale democrației”. Mulți profesori universitari (chiar) mă întreabă „Ce politică se face acolo?” Greu de înțeles că, pentru a fi eficient, trebuie să faci cu totul altceva decît politică. Au fost invitați aici reprezentanți ai Direcției județene a agriculturii și ai Prefecturii județului. Au fost la deschidere și au dispărut „pe teren”. Ce să faci „pe teren”? Să dea sfaturi țărănilor, după tipicul comunist? Să însămînteze cu mina lor?

Aici era necesar să fie, să la legătură direct cu specialiștii, cu fermierii din Occident, să înțeleagă cum se face acolo agricultura și de ce se face atât de bine, să obțină un sprijin concret. Am invitat țărani, primari, specialiști agronomi de la noi. Puțini au venit. Dar cei care au venit sint bucuroși că au făcut-o, au stabilit relații directe, cu efect rapid. În ceea ce privește institutul nostru, sper că această manifestare ne va face mai cunoscuți și ne va ajuta să ne integrăm în programul internațional universitar „Tempus”, organizat de Grupul celor 24 și de Plața Comună, program care ne-ar pune în relație directă cu sistemul occidental de învățămînt superior agronomic (deși faptul că anul trecut relația noastră cu F.A.O. a fost blocată de guvern ne cam taie elanul). E timpul să învățăm serios și să gândim eficient. Altfel nu se mai poate.

La Timișoara nu ni s-au dat lecții și nu ni s-au administrat iluzii. S-a vorbit despre problemele similare ale Occidentului în anii '45-'55, s-au propus soluții, s-au alcătuit proiecte economice, cuprinzînd agricultura, industria alimentară, rețeaua de construcții rurale, drumuri și șosele. Încă din această primăvară se va trece la treabă. Peticile politice și administrative au fost înlăturate. Mai rămîn doar vămile agresive ale comunismului care, încă, ne mai înconjoară.

Pagină realizată de RADU CIOBOTEA

Lumina lămpii lui Ilici

Un fals

Încă înainte de a produce primul kilowatt, hidrocentrala de la Bicaz a fost exploatată ca „subiect” artistic.

Pe scene improvizate, la țară, se juca următorul „mister”: cîțiva țărani se chinuiau la lumina chioară a unui opaiș; să deslușească dintr-un ziar învățăturile geniale ale lui I.V. Stalin. Lectura le era întreruptă din cînd în cînd de obraznicia fără margini a unor chiaburi care răsăreau din beznă și suflau cu ciudă în opaiș. În acel moment, își făcea intrarea furtunoasă în scenă un agitator, purtînd în mînă o stea roșie luminată din interior de un bec electric. Chiaburii o sfecleau; suflau în bec pînă-i apuca tusea, dar fără rezultat. Steaua, care era apoi purtată pe deasupra capului într-un dans ce amintea intrarea triumfală a găinii fripte printre nuntași, lumina „chipurile dragi” de pe un perete — Lenin și cu Stalin. Țăranii se ridicau ca la comandă și începeau să recite cai verzi pe pereți despre canalul Volga-Don, „Lampa lui Ilici” de la Bicaz, stringerea cotelor și altele.

În 1952, Bicazul era un vast șantier; mii de oameni erau cuprinși de febra „întrecerii socialiste” pentru a cărei declanșare era bun orice prilej. Au împințat, astfel, cu „fapte de muncă” Congresul al XIX-lea al P.C. (b) al U.R.S.S., proiectul noii Constituții, alegerile pentru M.A.N., zilele de 1 mai, 23 august și, mai ales, 7 noiembrie, marile sărbători din țara socialismului biruitor etc. Muncitorii și tehnicienii se arătau interesați de aplicarea experienței înaintate a stahanoviștilor sovietici Nina Nazarova, Antonina Jandarova și Kovaliov. În urma asimilării metodelor sovietice, tovarășul stahanovist Vasile Mălăncioiu, de la tunel-intrare, a depășit

norma cu 250—300 la sută! „Eroismul” comuniștilor de la Bicaz a intrat și-n manualele școlare; nici o piedică nu era prea mare pentru a-i opri din marșul „victorios”. Muntele fusese înfrînt, Bistrița îmblinzită. Izbînda era atît de depînă, încît imperialiștii „anglo-americiani” împreună cu „la-cheii lor titoiști” se pregăteau să facă infarct. Despre satele acoperite cu apă nu s-a spus nimic; cu toate acestea, locuitorii lor au trăit potopul.

Partidul a ordonat!

Într-o casă de la marginea Bicazului, fac cunoștință cu dl. Vladimir Bicajanu, astăzi pensionar după o viață de muncă. Îmi spune: „M-am născut în satul Potoci care, acum, împreună cu satele Cîrnu, Poiana Cîrnului și Podișul Cîrnului se află sub apă. Eu eram în acea vreme, adică prin 1952, șeful plutasilor de pe Bistrița, avînd de controlat un sector cuprins între Dorna și Galați. După ce m-am căsătorit, m-am stabilit în satul Cîrnu ca, pe 2 august, să fiu primul locuitor strămutat. A venit un activist — Ribu Pan-telimon îl chema — m-a luat afară și mi-a spus: „Vladimire, pînă nu pleci tu, nu pleacă lumea. Fii cumințe și nu te pune împotriva. Ca să nu ai necazuri; partidul a ordonat”. Aveam o casă, mamă, mamă... și astăzi îmi pare rău cînd îmi aduc aminte. Nu mi-au dat voie să iau nimic. Au plecat și oamenii: ce erau să facă? Venea apa peste ei. Biserica a fost strămutată în satul Izvorul Muntelui, unde se află și astăzi, cimitirul, de asemenea, a fost mutat. La început despăgubirile erau frumoase: acesta-i adevărul. Apoi, partidul și-a cam uitat promisiunile. Ce să vă mai spun? Doar atît: prin turbinele hidrocent-

tralei de la Bicaz au curs mult timp și lacrimile strămutaților.”

Și lumină se făcu

În lumina roz a „lămpii lui Ilici”, hidrocentrala de la Bicaz reprezenta unul din triumfurile socialismului; în realitate, întregul proiect îi aparținea savantului român Dimitrie Leonida care, în 1960, la festivitatea de inaugurare, avea să declare: „Bicazul este ca și copilul meu. El s-a născut în 1908; forma obiectului lucrării mele de diplomă de la școala politehnică din Charlottenburg. Atunci am fixat și locul unde se află azi barajul, locul unde s-a construit tunelul de aducțiune și clădirea hidrocentralei.”

Am ajuns la Stejaru pentru a primi un simplu răspuns la o întrebare care m-a frîmîntat mai mult timp: justifică oare astăzi hidrocentrala, efortul faraonic de pe șantierele Bicazului? Maistrul specialist, Ion Cehan, îmi răspunde afirmativ. Are, bineînțeles, unele rezerve în privința metodelor aplicate în acei ani de tristă aducere aminte. Au fost drame, au curs, lacrimi. Cifrele, însă, au rămas și stau măturie: în cei peste 30 de ani de funcționare, hidrocentrala a produs 12 miliarde kWh. Fusese proiectată pentru o producție de 394 mil. Kw/h an dar media în tot acest timp a fost de 400 mil. Kw/h. În anii ploioși s-au obținut producții-record: în 1970 — 578 Kw/h, în 1981 — 673 Kw/h. La Bicaz, obținerea unui kilowatt costă 0,15 lei, nu cu mult mai mult decît la Porțile de Fier.

Și mai este ceva: la Bicaz, din 1990, „V.I. Lenin” se numește „Dimitrie Leonida”.

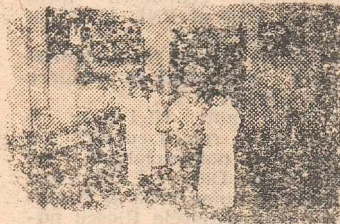
AL MIHĂILĂ

Funcționarii întreprinderii de stat (falimentari) îl incolțesc pe particular, pe principiul ancestral: „c-are oi mai multe”.

Să-i moară capra!

Afirmația că alimentația din municipiul de pe Trotuș se găsește în plină „Epocă de Aur” nu ne aparține. Replica am cules-o de pe buzele primarului Oneștiului, care, în ziua de 6 iunie, a însoțit fotoreporterul revistei noastre prin vreo 7 — 8 dintre cele mai reprezentative magazine din oraș: Halele centrale, magazinul „Unic”, cofetăria „Crinul”, magazinele de

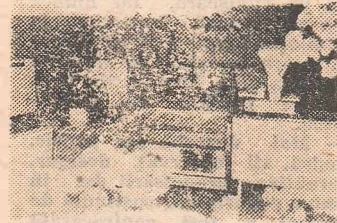
La magazinul particularului se muncește și noaptea la aprovizionare.

pește și brînzeturi etc. Peste tot — rafturi goale sau pline de conserve necomestibile, țigări și băuturi.

Răspunzătoare pentru această lipsă a mezelurilor și preparatelor din carne și, în general, pentru deficiențele în realizarea unei aprovizionări care să asigure o alimentație normală

unei populații care muncește (greu!) în industrie, în proporție de 70 la sută, este întreprinderea „Alimon” S.A., adică fostă „Alimentara” statului, draga de ea.

Intrucît oamenii acestui vestigiu al alimentației raționale tot n-au ce face, ca să nu se plictisească, pun beten roate unei întreprinderi particulare de același profil — „Favorit” S.R.L. Aceasta din urmă, grație muncii „pe brînci”, de zi și noapte, a doamnei Ștefania Burca, a desfacut numai în zece zile produse de 2 milioane de lei. Doamna Burca este chemată mereu la analiza muncii și ședințele de partid organizate de falimentara întreprindere a statului (fost) socialist, este încolțită de director, de jurist (cu vocație de procuror), pe scurt

În magazinul statului: morcovi în apă la borcan!

este împiedicată să-și facă treaba (și să cîștige, se înțelege). Tovarășii de la cooperativa comunistă „Falimentul” nu vor, pur și simplu, să înțeleagă, că trebuie să facă și ei ce face doamna Burca: să alerge, să aducă marfă noaptea, să muncească. Ei stau în birouri și-așteaptă să pice para mălăiață. Iar oamenii din Onești (fost Gh. Gh. Dej) se ntreabă unul pe altul cu speranța disperată de-acum vreo doi ani: „S-a băgat salam? Unde?”

Vom reveni cu amănunte!

ELENA GHERA

Cum se aranjează la telefon UN CONTRACT EDITORIAL

INTREBARI PE STOMACUL GOL

După zece ani de cercetări extrabugtare (cu stipendii doar din partea comitetului de bloc), am izbutit să descopăr veriga lipsă dintre Omul Zăpezilor și comunistul de omenie. Cartea urmează să apară în Editura „Cercul Polar”, specializată în desfacerea de frigider și lucrări cu subiecte răcoroase. N-am avut de ales, Editura Academiei, mi-a promis tot sprințul, dar cota de hirtie va sosi aici în anul 2000, după tăierea pădurii de la Rîioasa. Pentru un prim contact, am hotărît să folosesc serviciile telefoniei naționale. Am format numărul, pregătindu-mi o voce modestă dar demnă:

— Alo! Sînteți cunoscuta editură „Cercul Polar”? (A urmat o pauză misterioasă). Alo, aveți 48 35 12?

— Nicu nu seamănă, domnule. Aici e 99 99 99. Formează mai atent și bea mai puțin.

I-am urmat sfatul și am avut în receptor trilul unei privighetoare.

— Sînteți, am reluat, „Cercul Polar”?

— Hai sictir. Bebe dragă, gun-guri privighetoare. Spune-mi mai bine dacă ai dat dolarii.

— Vă înșelați, stimată doamnă. Mă numesc Romeo Părăluță și sînt autorul unei descoperiri epocale.

— Mă scuzați. Vă fac legătura cu domnul director.

Pe fir sosi un croncănit de corb. Posesorul vocii mă ascultă atent:

— Ai nimerit alături, maestre. Aici e sediul Partidului Gerontologie, aripa tinăra. Desprinsă recent și cu grijă din aripa de vultur a Partidului Socialist al Muncii. Îți închinui că nu ne interesează „prostiile duminale.”

Probabil telefonul e obosit.

Simțea nevoia unui repaos. I-am făcut vînt cu evantaiul și, la următoarea încercare, în receptor se ivi glasul pitigăiat a unui bărbat la andropauză:

— Degeaba te prefaci, porcule! gîfii individul. Te-am recunoscut canalie! Sperai să-mi găsești nevasta singură? Ei, află c-am incuiat-o în spălătorie și i-am băgat și un dop...

Am închis la timp. Simțeam cum mă cuprind nădușelile și disperarea. Dar n-aveam altceva de făcut decît să repornesc discul cu maximă atenție. De data aceasta interlocutorul meu mi se păru calm și binevoitor.

— Sînteți „Cercul Polar”?

— Nu mai sînt de ieri. Azi am devenit Tropicul Capricornului și miine voi fi cometa Halley.

— Vă arde de glume?

— Nu te supăra, amice. Și eu caut de trei zile Policlinica din Bacău și-mi răspunde Incubatorul de curcani. Așa că...

La următoarea tentativă, telefonul sună timp de un minut. Pînă cînd pe fir sosi o voce hîrșită, stînsă, ca din altă lume.

— Bună ziua. Caut „Cercul Polar”.

— Aici om bătrîn și bolnav... M-ai luat de pe W.C., domnule, tocmai cînd eram să rezolv o constipație de trei zile. Blestemat să-ți fie degetul care a intrat în gaură greșită!

Da, avea săracul dreptate. Dar nici mie nu mi-e ușor:

— Alo, domnule, sînteți cumva Editura „Cercul Polar”?

A urmat un oftat și apoi răspunsul:

— Da, noi sîntem.

— Cu cine am onoarea?

— Cu Fridtjof Nansen. Tocmai am tăiat o balenă și o tragem în fripturi.

— Ce glumă idioată.

— Ca pentru un timpit ca tine!

Ultima încercare și gata!

— Cine e acolo? sosi o voce ce-mi aminti croncănitul de corb.

— Caut de o oră Editura „Cercul Polar”.

— La telefon directorul general.

— Fiți binecuvîntat. Iată despre ce e vorba.

Am fost ascultat cu atenție și mi se ceru să las numărul de telefon. Propunerea urma să fie discutată în comitetul de direcție. Am așteptat în liniște. Telefonul mai sună de două ori. Cineva se interesă dacă mai vind mașina de găurit în linie I-am răspuns că am dat-o cu 5 000 dolari.

De la restaurantul particular „Uragan 2000” cineva se interesă dacă am livrat comanda de uger de vacă. L-am asigurat că marfa e pe drum plus o sută de perechi fudulii de taur. În sfîrșit, sosi și telefonul mult așteptat:

— Domnule, luorarea dumneavoastră a fost acceptată! Miine puteți să treceti să vă ridicați un aconto de un milion lei. Cartea se va traduce imediat în engleză, germană, spaniolă și dialectul brazilian kangongo-pongo.

— Sînteți foarte amabil, dar m-am răzgîndit. Transform lucrarea în cantată pentru orchestră de suflători și voci verificate. Își vor da concursul corul F.S.N. și Liga foștilor cadristi.

— Deci ești din opoziție, măgarule?

— Da, bolșevic împătîtit!

Cel puțin m-am răcorit pe ziua de azi. Lucrarea o trimit miine cu poșta sau prin curier militar.

LIVIU TIMBUS

Milionul pe sfert și obrazul întreg

I se spune Milionarul, chiar dacă nu s-a privatizat și nici nu are de gînd s-o facă. Nicolae Mircea are 50 de ani, e maistrul instructor la Grupul școlar transport-căi ferate din Cluj și din '68 e un pasionat jucător la Pronosport. Dar a jucat totdeauna, cum spune el, „la sume mici”. I-a dat întîlnire norocului săptămînal, și nu se poate zice că norocul l-a ocolit sistematic. Acum vreo cîțiva ani a cîștigat, bunăoară, 25 000 de lei. Însă de curînd, cînd norocul a dat peste el ca orbul, a fost vorba de o combinație de 360 de lei pe care a jucat-o în patru.

Cînd vorbește despre joc, Nicolae Mircea folosește astfel de termeni de specialitate: „Combinația știți cum este? Trebuie să fixezi baza, iar asta o faci în funcție de etapă. Apoi vezi cite duble, cite triple, ce scheme poți să joci. Ultima combinație a fost de 7 triple, la minus 2, pe 36 de coloane, cu 3 duble fixe”.

Ultima combinație a însemnat un cîștig de 973 749 de lei.

I se spune Milionarul, într-adevăr, dar banii i-a împărțit, cum spuneam, cu alți trei: cu un nepot, student, cu un medic, Roșca, și cu un profesor universitar, Dăscălescu. Celui din urmă, Nicolae Mircea i-a zis într-o bună zi: dom’ profesor, nu vrei să juci cu mine? Iar profesorul a spus:

da, dar cu o condiție, și anume să dau banii după anunțarea rezultatului. De ce așa, nu se poate ști. Jucătorii, măcar unii dintre ei, fac asemenea gesturi care tîm, s-ar zice, de o mistică a norocului. În orice caz, după ce s-au aflat rezultatele jocului, cînd o mulțime de oameni se înghesuiau în agenția Loto-Pronosport să-l felicite, Nicolae Mircea a văzut o mină pe deasupra tuturor care-i întindea 100 de lei. Era profesorul care-și plătea partea, a patra parte din combinația de 360 de lei. Ar fi putut zice: dom’ profesor, vă cunosc de undeva? Pe scurt, pentru că tot plătișe două părți din patru la intrarea în joc, Nicolae Mircea ar fi putut pretinde că și cîștigul să-l revină pe jumătate din totalul sumei. Dar el a luat suta și a rămas ca profesorul să încaseze, în schimb, un sfert de milion. Unii i-au zis că rău a făcut. Dar Nicolae Mircea crede și azi că n-a greșit. S-a ales, ca și ceilalți, tot cu un sfert din milionul pe care l-a adus de la București la Cluj prin „combinația” gîndită de el, dar nu-i pare rău. Obrazul, zice, i-a rămas curat. Și povestea aceasta mi se pare că merită a fi știută mai mult chiar decît că vreo cîțiva oameni au cîștigat atîția sau atîția bani la Pronosport.

DUMITRU CONSTANTINESCU

Un campion național la lupte,

„placat” de securitate

Cazul „Grigoras Ion” a fost adus pe tapet, acum, în primul rând de greva foamei pe care o fac membrii Asociației apolitice „Jilava, 21-22 decembrie”, combinată cu arhiglosatul „sindrom Berevoiești”. Că 10-12 membri ai sus-numitei asociații fac greva foamei, o „grevă neagră”, fără nici un fel de alimente, nu mai e nici un secret pentru nimeni. Că, până la ora la care am reușit să-l contactez și să port o discuție cu dinșii nu au primit nici un fel de asistență medicală, deși au cerut-o insistent, iarăși nu mai e nici un secret pentru nimeni. Nici măcar revendicările pe care le reclamă, grație informării promte a presei, nu sînt un secret. Însă că nu li s-ar putea face dreptate, asta da, ar putea fi un secret. Cel puțin pentru unii. L-am interpellat pe unul dintre greviști, d-nul Eugen Bratu, a cărui „jالبă în protap” către stăpînire are un anumit dramatism — și ridică un serios semn de întrebare asupra onestității organelor de procuratură și anchetă. Merită menționat în mod special faptul că, atunci cînd fotoreporterul nostru Elena Ghera a încercat să-i facă un prim-plan în semn de solidaritate cu camarazii săi, d-nul Bratu a acceptat numai cu condiția ca fotografia să fie colectivă — de grup.

1. CINE ESTE EUGEN BRATU? Eugen Bratu a fost acum un deceniu și jumătate, dacă nu mai bine, campion național la lupte și component al lotului național la acest gen de întreceri sportive. Deci, indiscutabil, un sportiv eminent o personalitate, o valoare. Nu este lînsit de importanță că nu a fost niciodată membru al P.C.R. A suferit persecuții, fiind împotriva regimului comunist încă dinainte de Revoluție. Un „munte de om” cu ochi comuși (de culoarea nisipurilor mîscătoare), aproape doi metri înalte, este un chintal — făcînd greva foamei, este, trebuie s-o recunoaștem, un instantaneu mai mult decît impresionant. La cei aproape 40 de

ani ai săi, Eugen Bratu arată încă asemeni unei forțe a naturii. Însă nu toate aceste atribuții l-au adus în prim-planul acestui articol, ci, deși asta pare, la prima vedere, greu de crezut, condiția de victimă. Victima, ca și mulți alții, a unui sistem represiv, tăvălug în stare să zdrobească oricui fluierul picioarelor și să aneantizeze conștiințele.

2. CE S-A ÎNTÎMPLAT PE 21-22 DEC. '89? Ca să ne lămurim asupra lucrurilor, am început prin a cita din declarația d-nului Bratu: «Aflîndu-mă în „zona de foc” a Pieței Universității, în jurul orei 19.30, în fața Muzeului de Istorie, pe 21 dec. '89, am fost împreună cu mai mulți manifestanți, întîmpinați de către cordoanele de miliție și USLA cu lovituri de bîte, bastoane și paturi de armă. Am reușit să scap de ei, bătut — așa cum eram (în cap), pînă în dreptul hotelului BULEVARD. Acolo, Eugen Bratu a fost „placat”, după cum declară în continuare, ca la rugby, de către un civil mărunt, și imediat, în civilă următoare, a tăbărit peste el Ion Grigoras, căpitan, pe atunci, de Securitate, la secția a II-a. E. Bratu mărturisese că îl cunoștea chiar bine pe Ion Grigoras, fost fotbalist (și component al loturilor de fotbal de la cluburile DINAMO și RAPID București). Ion Grigoras, împreună cu civilul mărunt (tot din liota „securiștilor”, probabil), l-au lovit cu patul pistoalelor-mitrălieră (pe care le țineau în mînă) în cap. Împreună cu alte ajutoare — tot înbrăcate-n civil — l-au pus (cu greu, ne închipuim noi, judecînd după gabaritul și cartea de vizită a campionului național de lupte) miinile la spate și, în lovituri, legat, a fost dus pe platoul de la Militia Capitalei. Acolo a fost întîmpinat — împreună cu ceilalți manifestanți arestați — de bastoanele și paturile de ruscă ale citorva civili și milițieni. Tot acolo, potrivit consemnului, „coletele” au fost

sortate. Lui E. Bratu i s-au luat actele și i s-au pus cătușe (mai bine zis, lanțuri) la mîini și la picioare. A fost trimis singur — pesemne din cauza pericolului pe care îl prezenta — sub pază, într-un ARO, spre închisoare.

3. EPISODUL „JILAVA” — REMEMBER. După ce-a ajuns la penitenciarul JILAVA, vîzîndu-l milițienii cu lanțuri la picioare și l-a miinii, l-au aruncat în noroi și l-au lovit cu picioarele. Apoi i-au scos cătușele. L-au trecut într-un registru unde mai erau trecuți și mulți alții. Nume peste care s-ar fi aternut uitarea, praful și tăcerea absolută, dacă nu ar fi fost și ziua următoare, 22 decembrie. Deoarece avea hemoragie la cap și single-i curgea din abundență — grație loviturilor surs-menționateilor poliștiști de astăzi, cit și a firmei „Ion Grigoras & comp. S.R.L.”, Eugen Bratu a cerut de mai multe ori, cu deznădăjuire, ajutor medical. Apel inutil: căci pentru deținutii politici din Jilava, nu numai că nu exista milă — dar nici cele mai elementare norme ale civilizației nu erau respectate. În schimb, în loc de asistență medicală, fostul campion național de lupte a fost dus, în timp ce i se cărau nenumerate lovituri de pumnii și de picioare (de la milițieni și doi civili — despre care ne întrebăm zadarnic, de un an și jumătate, cine erau și ce căutau acolo) într-o altă încăpere, unde, după cite am înțeles, a fost „anchetat”. Pe anchetatorul său declară d-nul Bratu, l-ar putea recunoaște oricînd, însă nu a reușit să afle cum îl cheamă.

4. „PORTRET-ROBOT AL LUI ION GRIGORAS. Un portret, făcut în grabă, al agresorului Ion Grigoras, nu poate să nu remarce că el seamănă destul de mult „securistului-arian” (eroul pozitiv prin definiție al filmelor de război sovietice): înalt (cam 1,90 după aprecierea lui E. Bratu), bine făcut (aprox. 90 de kilograme, după aceeași apre-

ciere), blond, cu un pic de che-lie în față, ochi albaștri. Ca vîrstă, are în jur de 38-39 de ani. În perioada imediat-anterioară Revoluției, răspundea de securitatea hotelului și complexului turistic DOROBANȚI, mai precis de „flora” și „fauna” (străini, bisnițari, „pești”) care mișuna în jurul sus-numitului loc. Dacă I. Grigoras se mai află în țară și după Revoluție? E. Bratu nu l-a revăzut personal, dar i-au semnalat alți cunoscuți că l-ar fi văzut. Însă oficial, el nu poate fi găsit, din motive lesne de înțeles. Cineva îl protejează. Cine?

5. CĂILE NEPUTINCIOASE ALE PROCURATURII. Nimeni nu știe ce face fostul „instelat” al Securității acum. În ianuarie 1990, Eugen Bratu a fost chemat de Procuratura Militară. A fost chestionat în privința evenimentelor. I s-a comunicat, în mod ferm, că s-a format un dosar penal împotriva celor care l-au maltratată pe dînsul și nu numai pe el ci și pe ceilalți arestați (legal vorbind, mai bine zis popriti) în seara și noaptea de 21 decembrie '89. Dosar care poartă indicativul 25A/1990. Pe urmă, la circa 3 săptămîni, Bratu a mai fost chemat încă o dată de Procuratură, pentru a mai da o declarație despre evenimentele din decembrie. A întocmit o nouă depozitie. Pe de altă parte, sîntămîni a fost chemat din nou, tot la Procuratură, prilej cu care a fost informat că va avea loc o confruntare cu cei care ar fi putut fi vinovați de agresarea sa. S-a format o comisie compusă dintr-un procuror-anchetator, un ofiter și un procuror militar. Confruntarea s-a dovedit a fi, pînă la urmă, un simulacru de confruntare. În camera în care aceasta s-a desfășurat, în afară de comisia constituită, s-au mai aflat încă 12 persoane, chemate pentru a fi trecute în revistă, dintre care, bineînțeles, Eugen Bratu n-a putut recunoaște pe nimeni, pen-

tru simplul motiv că nu aceștia l-au bătut.

6. CINE-I PROTEJEAZĂ PE SECURISTII VINOVAȚI? Ar fi fost, oare, atît de greu, ca dintre „salariații” penitenciarului Jilava, să fie aleși cei ce au participat la „operațiunile” din 21-22 decembrie (seara și noaptea)? Eugen Bratu a declarat că nu recunoaște pe nimeni și solici-tă cu insistență să i se aducă primul dintre vinovați, în cel privește, și anume Grigoras Ion. Însă Procuratura română este atît de vrednică și neaservită încît și nominalizat nu l-a putut găsi pe vinovat! La o lună și jumătate după atît de sterila confruntare, persoane oficiale s-au prezentat la d-nul Bratu acasă și l-au invitat să meargă la Procuratură. Aici nu a mai avut loc o confruntare fizică în care să fie chemate și alte persoane, ci E. Bratu a fost pus să recunoască indivizii care l-au maltratată după casete-video. O comedie care începea să capete proporții grotesci. Casetele care i se prezentaseră nu reprezentau nimic important pentru partea vătămată și, în concluzie, d-nul Bratu nici nu a avut pe cine să recunoască. A plecat și i s-a spus atunci că va mai fi chemat. Ceea ce nu s-a întîmplat.

Eugen Bratu știe cine l-a lovit (bestial) atunci. A și declarat-o. A nominalizat agresunea. Totuși, Procuratura nu știe sau se prefacă că nu știe (mai degrabă s-ar putea crede că se ascunde) — și nu poate să-l găsească pe vinovat. Astfel încît, acum, acest paradox juridic face ca acțiunea Asociației „Jilava 21-22 decembrie” să fie din ce în ce mai justificată. Întrebare care revine obsedant, cu implacabilă profunde, este: cine-l protejează pe Ion Grigoras și pe cei asemeni lui? Și primul semn de întrebare planează asupra Puterii actuale.

MIHAIL GALĂȚANU

Petre și Ion — elogiul omului de tip „nou”?

Unul dintre principalele motive ale valului de nemulțumiri care bîntuie societatea românească acum, la un an și jumătate de la Revoluție, este menținerea în posturile-cheie a vechilor cadre compromise, slugi loiale ale fostului regim comunist. Dincolo de realitatea implicită, această tendință a fost explicitată atît de președintele Iliescu, cit și de premierul Roman, cu ocazia interviului acordat TVR de către cei doi, pentru a marca împlinirea unui an de la alegerile de la 20 mai, ambii pedalînd pe ideea menținerii unor vechi cadre, pe criteriul de experiență și competență. Această afirmație contrastează puternic cu ceea ce a dorit din inimă Revoluția română: scuturarea și înlocuirea structurilor de tip comunist. Elogiul adus acestora contrazice înseși mesajele adresate națiunii, atît în zilele fierbinți ale Revoluției, cit și în perioada campaniei electorale. Atunci, oamenii au crezut în afirmațiile făcute de cei doi, fapt ce explică și rezultatul alegerilor. Dar, imediat după acele momente, lucrurile s-au schimbat. Vorbele „emanate” nu au mai fost transpuse în practică. Mai mult decît atît. Pe fondul unei societăți „originale”, asistăm, de la o vreme, la un amplu proces de restabilire a vechilor structuri comuniste, de reabilitare a vechilor cadre.

Birouri de cadre, cuibușoare de activiști

Un exemplu elocvent îl constituie direcțiile de personal ale celor trei instituții cu profil militar — Ministerul de Interne, Ministerul Apărării Naționale și

Serviciul Român de Informații — unde, la toate nivelurile, sînt păstrați aceiași activiști de bază ai fostului P.C.R., care nu pregetau să indeplinească sarcinile de partid pe linie de cadre, pentru a apăra „puritatea” acestor me anisme de reprimate. De altfel, aceste sectoare privilegiate se mindreau cu titlul de „activiști de bază ai P.C.R.”. Destinele a mii și mii de oameni au depins de optica îngustă, sectară, de lipsa de omenie a majorității acestor slujbași. Ei făceau avansări în funcții și grade, acordau distincții și decorații, concedii în străinătate, pe bază de reciprocitate, urmînd indicații me-anice și interese de grup. Tot ei erau cei care stigmatizau și torturau suflete aruncînd oameni în strădă și nimicîndu-le viitorul. Ne-am fi așteptat ca, după o Revoluție în care sînge nevinovat a înnoșit caldarîmul străzilor, să se renunțe la serviciile acestor ianeri ai întunericului. Însă lucrurile nu stau deloc așa.

M.I. — o simplă rotire de cadre

Elocventă este păstrarea în cadrul direcției personal a M.I. a generalului Apostol, a colaboratorului său apropiat, col. Jeleitnean și a întregului corp funcționăresc care, și astăzi, promovează cadre după criterii social-politice tributare trecutului. Nu știm cum se împacă d-l ministru de interne cu astfel de sfătuitori în probleme de

cadre. Nu este de mirare că „aerisirea” organelor M.I. este o simplă rotire de cadre, de la un județ la altul, de la un serviciu la altul, iar foștii ofițeri de Securitate și-au găsit adăpost în noile structuri ale M.I. O mai bună alegere pentru funcția de comandant al trupelor de jandarmi decît cea a lt. col. Ion Bunoaica (avansat, după Revoluție, la gradul de general, de către d-l Ion Iliescu), nici că se putea! Nu degeaba dînsul s-a distins prin „strălucite” fapte de arme, pe cînd îndeplinea, în chiar decembrie '89, funcția de comandant al batalionului de Securitate și Militie din garnizoana Timișoara. Este și acesta un rezultat direct al muncii birourilor de cadre din M.I.

Nimeni nu spune că ar trebui cu toții înlăturați și lăsați pe drumuri, însă ne așteptăm ca bună-cuviința românească — uitată de acești digeratori de dosare — să-și spună cuvîntul, astfel încît aceștia să-și ispășească păcatele în alte domenii, în cele de activitate productivă.

Experimentul Timișoara, pentru o vîpșcă de general

O situație similară întîlnim și în M.Ap.N. Aceiași cadrești, foști activiști P.C.R., cei care se ocupau de „fondul de aur” al rezervei de cadre, cei care depăziseră volumul lexicului limbii române, pentru a întocmi referate, note de relații pentru lectură „distînșilor” din vîrfuri

piramidei comuniste, cei care te căutau și în măsese, iar cînd găseau „ceva”, tot arborele genealogic era culcat la pămînt, erau catalogați drept „dușman al poporului” și dat pe mîna Securității cu care aveau strînse colaborări, tot acești oameni și-au păstrat scaunele, au fost înaltați în grad. Este cazul actualilor generali V. Dumitrescu, N. Burdoi, I. Vasilescu aceiași care au selecționat pe cei mai buni propagandisti care au defilat în forță, în zilele Revoluției, pe străzile Timișoarei (cum au fost corifeii de la fostul Consiliu Superior al Armatei — col. A. Petre, col. I. Ardelean, contra-amiral G. Petre —, primi colaboratori ai ministrului g-ral lt. Ilie Ceaușescu).

O privire de ansamblu asupra organismului militar demonstrează că acești cadrești de-o viață, care și-au uitat meseria de ofițeri, se disting astăzi în exercitarea actului de personal, pe placul mai marilor, neglijînd, condamnați, competența și profesionalismul. Criteriul apartenenței la P.C.R. a fost înlocuit cu cel al simpatiei pentru partidul de guvernămînt (F.S.N.) și al partidelor sale satelit. La comandamentele de armată, de armă, la unități și mari unități, în instituțiile militare de învățămînt, formulele de încadrare sînt aceleași cu cele care trudeau să transpună în practică, întocmai și în timp, chemările P.C.R. vizavi de referatele organelor de contra-informații și căutărilor îndelungate — uneori, de luni de zile —, ale

segmentelor de familie. D-l Ion Iliescu, care se ocupă nemijlocit de Consiliul Superior al Apărării, nu a ridicat încă problema schimbării acestor cadre compromise. Ni s-ar fi părut normal să-i fi regăsit pe acești ofițeri demonstrîndu-și competența și capacitățile de buni militari pe cîmpul de instrucție, în poligoane, tancodroame, în corturi și aplicații tactic-operative, alături de soldați, nu fabricînd hirtii prin diverse birouri căldute, onorate uneori de „mici atenții”...

Tulpina și petalele trandafirului...

Nici la S.R.I. lucrurile nu se prezintă altfel. După trecerea în rezervă a „doamnei de fier” — col. Petrescu —, majoritatea celorlalți slujbași a rămas aceeași, cu excepția citorva, mutați de colo-colo. În fruntea direcției de cadre se află col. T. Bulea, fost elev sirguincios al școlii de cadre a g-ralului C. Oprîiță, de la M.Ap.N. În birourile sale sau ale celorlalte formațiuni, înfilnești aceeași plimbare a hirtior și dosarelor de către oameni care au schimbat plecaciunea în fața „indicațiilor prețioase”, cu cea în fața instrucțiunilor sosite de la Cotroceni. Mai poate mira pe cineva faptul că elemente active ale fostei Securități sînt conservate cu grijă în această instituție și că recrutarea cadrelor noi se face din tulpina și din petalele trandafirului?

PAUL VINICIUS

PĂMÎNTUL SE ÎNVÎRTEȘTE DUPĂ SOARE, DAR NEA GRIGORE ÎȘI BATE NEVASTA

Scurt tratat de logică feminină sau cum se condamnă un medicament despre care nu știi nimic

În „Viitorul Românesc” din 15 mai a apărut o relatare consacrată metodei fitoterapeutice practicate de medicii orădeni Aristina și Ludovic Elthes, precum și medicamentul „Elcohep”, obținut printr-o largă colaborare științifică. Sînt relevante valoarea curativă dovedită în combaterea hepatopatiilor și meritele ce revin din această privință celor doi doctori amintiți. Pentru complinirea documentației, colegii noștri au găsit de cuviință să ceară și părerea doamnei dr. Diana Nistorescu, directorul Direcției generale pentru asistență medicală și medicină preventivă. Spre marea noastră surpriză, interlocutoarea s-a grăbit să nege valoarea descoperirii și utilitatea terapiei propuse de soții Elthes.

Ei bine, e lucru știut că invidia și calomnia învenezăz de mii de ani lumea medicală. Dar asemenea părerii ce vin din partea unui funcționar al Ministerului Sănătății, instituție care a aprobat atât folosirea procedurii „Elthes”, cit și prepararea și comercializarea „Elcohep”-ului, ne pune în derută. Ce să înțelegă bieții bolnavi cînd ministerul condamnă un medicament pe care tot el l-a aprobat și care a fost introdus în nomenclatorul medical de uz uman pe 1990? De aceea am hotărît să aflăm și alte amănunte. Iată mai întîi interviul acordat de dr. Diana Nistorescu kolegei noastre Liana Tatos:

Ce spun oficialii?

— Am dori să aflăm cum este privită activitatea doctorului Elthes, din unghiul Ministerului Sănătății?

— Vreau să vă explic întîi cum stau lucrurile din punct de vedere medical, pentru că, în timp, sint internist și vă vorbesc, nu de pe poziția scaunului pe care-l ocup și care nu are nici o importanță, ci din punct de vedere al specialistului. Hepatita cronică și ciroza, pe care le tratează doctorul Elthes, sînt două boli care au dedesubturile lor — mai mult sau mai puțin niste procese inflamatorii hepatice. Proba diagnostică a ceea ce se întîmplă în ficat n-o face decît biopsia hepatică. Ca eu să dovedesc că un medicament este eficient într-o asemenea boală, trebuie să am o biopsie înainte și una după tratament. Acest lucru nu s-a făcut în cazul nici unui bolnav pe care l-a îngrijit doctorul Elthes. Deci, dovada că ceaiul lui este bun sau rău e numai în vorbe și nu în fapte. Sigur că un ceai de plante face bine la un bolnav de ficat, pentru că întotdeauna o boală ca hepatita, ori ca ciroza sînt însoțite de niste tulburări dispeptice biliare, care tin de căile biliare, de vezica biliară, iar în această simptomatologie un ceai de plante — că e a lui Elthes sau este alt ceai, ajută. După cum, inflamația hepatică trece și după simplul repaos la pat. Deci, un ceai poate face bine fenomenelor însoțitoare din jurul acestei hepatite și este perfect. Dar dacă bolnavul făcea un tratament activ pentru hepatită — cu cortizon, cu un imunosupresor — și s-a întrerupt la momentul cînd a început să ia ceaiul — ceea ce s-a întîmplat cu mulți dintre pacienții doctorului Elthes...

— A interzis doctorul Elthes tratamentul?

— Eu nu știu dacă l-a interzis, dar, în orice caz, sfatul lui trebuia să fie să nu se întrerupă tratamentul. Bolnavului îi este mult mai comod să bea un ceai decît să ia cortizon, dar se cade într-un păcat medical foarte grav.

— Deci, nu știți cu precizie dacă doctorul Elthes a interzis tratamentul, sau dacă i-a sfătuit pe bolnavi să-l continue.

— Nu, asta nu știu, dar știu că s-a făcut multă vîlvă și doctorii care au fost în jurul acestui experiment au tot felul de lucruri de spus. Televiziunea are și ea partea ei de vină.

— În ce sens?

— Este interzis pentru un doctor să apară la Televiziune să-și facă reclamă, indiferent de realizările sale. Noi nu avem o legislație în clipa de față, dar pentru așa ceva, un medic, în altă parte, n-ar mai practica medicina în viața lui. Pregătirea lui Elthes nu este decît aceea a unui medic de medicină generală, cu un post la o circumscripție, nu știu pe unde. Ministerul Sănătății și Direcția Sanitară județeană l-au acceptat și l-au aprobat detașarea, deși el

se plînge acum că este o victimă — o victimă care a încălcat o mie de principii. A fost ajutat să-și experimenteze ceaiul, nu s-a opus nimeni, dar el a uitat să mai plece înapoi, la circumscripția unde-i era locul. I s-a mai oferit să facă un curs de perfecționare la Cluj, într-o clinică universitară, ceea ce intră în pregătirea oricărui medic, dar el nu s-a dus, pretinzînd că este ocupat.

— Important este, totuși, altceva. Plantele au fost, cercetate vreme de mai mulți ani de forurile medicale, există un întreg dosar. S-a dat avizul terapeutic iar Ministerul Sănătății a dat avizul de fabricație. Medicamentul există în farmacii. Nimic din toate acestea nu este valabil, după opinia dumneavoastră?

— Cum să vă spun? Ceaiul de anghinare este o plantă minunată — în paranteză fie spus, mult mai bună decît plîntuța lui Elthes — care drenează căile biliare și face foarte bine. Dar asta nu înseamnă că ea vindecă colecistita sau hepatita.

— Deci, să înțelegem că medicamentul „Elcohep”, nu e bun?

— Medicamentul există și nu știu dacă știți, Elthes a fost foarte supărat cînd a apărut „Elcohep-ul”.

— Bine, dar medicamentul este al lui!

— Este, și cu toate astea nu i-a plăcut cînd a apărut, pentru că din punct de vedere concurențial a fost o lovitură pentru ceai. În momentul în care a găsit un medicament în farmacii, omul s-a întrebă de ce să se mai ducă tocmai pînă la Oradea, ca să bea niste ceai. Vă repet, noi nu avem încă o legislație, dar un fenomen ca acesta, în altă parte, ar fi grav penalizat, pentru că dedesubtul lui nu se află nimic științific.

— Sinteti sigură?

— Vreau să vă întreb ceva: dumneavoastră, dacă ați face un experiment medical de valoare, nu ați publica nimic din ceea ce ați experimentat? Nu ar fi fost normal să fi scris măcar un referat, un articol într-o revistă de specialitate? Nu există nimic.

— În concluzie, ce trebuie să se înțeleagă? Ceea ce a făcut doctorul Elthes este lipsit de valoare?

— Medicamentul este un ceai cu valoarea lui. Nu este un medicament activ. Este un medicament care nu face rău și poate da o stare de mai bine unui bolnav.

— Și atunci?

— Aș vrea să nu mă înțelegi greșit. Nimeni nu are nimic cu doctorul Elthes. Experimentul s-a făcut, a avut nu știu cite paturi în Spitalul județean, a fost adus de la țară în Oradea, dar treaba s-a încheiat, s-a ajuns la niste concluzii, s-a făcut pastiluța. Numai că, doctorul Elthes s-a instalat în hotelul Lotus și n-a mai vrut să plece de acolo.

— De aici a pornit, așadar disputa?

— Da, cu Direcția Sanitară a județului Bihor. Oamenii de acolo i-au spus: s-a încheiat experimentul, s-a făcut medicamentul, bravo, foarte bine, s-a

terminat! Ori, el în acest timp nu s-a preocupat nici măcar de pregătirea sa profesională — să-și dea secundariatul. Poate că devenea un specialist. Să nu vrei să înveți, nu înțeleg. Să te instalezi într-un loc, doar pentru că l-ai obținut odată, iar nu înțeleg. După cum, nu înțeleg, de ce trebuie să se ducă un om tocmai pînă la Oradea, pentru o sticlă de ceai.

Nu ne declarăm specialiști în materie, dar asta nu ne împiedică să observăm cum doamna director, folosind o logică tipică feminină împerechează concluzii cu premise false, aruncînd sentințe fără nici o acoperire. Să vedem:

Prin întrebările adresate, am dorit să cunoaștem în primul rînd ce argumente științifice pot infirma terapia „Elthes” și dacă doamna doctor a cercetat dosarul invenției și cauzistica existenței. Dar interlocutoarea noastră ne-a servit un portret moral-profesional al doctorului bihorean, arătînd că acesta umblă cu nasul pe sus (în interviul acordat „Viitorului Românesc”), că nu vrea să plece de la „Lotus”, și nu și-a dat secundariatul, că a refuzat un curs de specializare. Sancta simplicitas! Dar ce legătură au toate acestea cu eficiența curativă a produsului perfectat nu de soții Elthes, ci de o armată de cercetători din laboratoare (Institutul de stat pentru controlul medicamentului, universități (Cluj și Tîrgu Mureș), clinici (București, Cluj), care au parcurs toate etapele stabilite de lege și a primit în cele din urmă aviz de fabricație? La întrebarea dacă doctorul Elthes a interzis tratamentul cu cortizon și imunosupresoare, doamna director spune (și banda magnetică a reținut): „Eu nu știu dacă l-a interzis, dar, în orice caz, sfatul lui era să fie și nu să întrerupă tratamentul”. Și recunoscînd din nou că nu deține date în această privință, mai spune că experimentul a făcut multă vîlvă și doctorii care l-au urmărit ar avea multe de spus... Curat științific, doamnă doctor! Deci informațiile dumneavoastră sînt un fel de „radio șant”. Se spune, se aude, se vorbește...

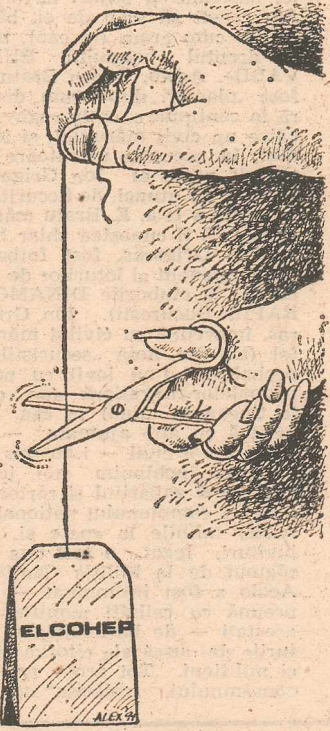
Întrebată ce cunoaște despre dosarul invenției, despre faptul că medicamentul este opera colectivă a mai multor colective de cercetare, doamna director oferă răspunsuri ilare de genul: ceaiul de anghinare e mai bun ca plîntuța lui Elthes; autorul e supărat pe „Elcohep” fiindcă nu-și mai poate vinde ceaiurile. Folosind o comparație, raționamentele doamnei doctor ar suna cam așa: Pămîntul se învîrte după soare, dar nea Grigore își bate nevasta.

Să părăsim însă terenul strict al logicii formale (instrument intelectual, se pare, mai puțin accesibil doamnei doctor) și să apelăm la părerile celor care au cunoscut prin cercetare sau folosință „Elcohep”-ul.

Ce spun pacienții?

Emil Stanciu, com. Săgeata, jud. Buzău: „Mi s-a pus diagnosticul de hepatită cronică evolutivă și am fost tratat cu Endonal, Legalon și plante medicinale. Boala se agrava mereu. Atunci am apelat la baza de tratament de la Hotel „Lotus” din Băile Felix, condusă de medicii Aristina și Ludovic Elthes. Tratamentul acestora m-a pus pe picioare. Pot spune că mă simt din nou bine. Vasile Precup, Cluj, str. Kôvari 40: „Sînt bolnav din 1985 de hepatită cronică activă și pancreatică. După doi ani de tratament cu produsele medicilor Elthes, analizele au revenit în limite normale. Oboseala, lipsa de apetit au dispărut”. Ana-Maria Felbîș, profesoară, Timișoara: „Cînd m-am prezentat la Băile Felix, aveam 47 de kilograme,

Acum, după tratament, am 56 kg, iar analizele de laborator sînt aproape normale. Datorez enorm soților Elthes! Vasile Filip, 39 de ani, domiciliat în Beiuș, str. 23 August, bl. P.8, ap. 19: M-am îmbolnăvit în august 1986. Diagnosticul medicilor de la Spitalul Unificat din Beiuș a fost hepatită agresivă. După o lună și jumătate de tratament medicamentos (Aspartofort, Trofopar, Glucoză, Vitamina C) nu s-a ivit nici o ameliorare. În decembrie 1986 m-am internat la Clinica III din Cluj, unde diagnosticul stabilit a fost ciroză hepatică decompensată. Am fost tratat cu Catergen, Silimarina, Aspartofort, Mecoparforte, Polivitamine, Glucoză, fără nici un rezultat. Eram numai un schelet. Cînd am ajuns

la doctorul Elthes, am fost internat cu ezitare, deoarece eram la pămînt cu ficatul. După 4 luni de tratament nu mai aveam burta aceea enormă. Nu pot uita ziua cînd mi s-a spus: „Băiatule, ești salvat!”

Traian Făgădar, 60 de ani, comuna Aiton, județul Cluj. În anul 1984 am suferit prima dată de ciroză hepatică decompensată vasculară. În 1985, la Cluj, mi s-a stabilit același diagnostic — și asta după tratament medicamentos. Atunci am început tratamentul doctorului Elthes. După un an, am fost din nou internat la Cluj, cu schimbarea de diagnostic — hepatită cronică. În acest timp nu am urmat decît tratamentul indicat de dr. Elthes și starea mea s-a ameliorat continuu.

Vasile Olaru, București, str. Drumul Taberei nr. 83, bl. TD5, ap. 4. Folosesc ceaiul pentru ficat al doctorului Elthes din 1988, fiind suferind de hepatită cronică persistentă. Mi-a fost ca adjuvant la tratamentul medicamentos indicat, în prezent simtîndu-mă mult mai bine decît acum trei ani.

Ce spun specialiștii?

Reproducem declarația prof. dr. doc. Gheorghe Panaitescu, care a testat medicamentul la Spitalul C.F.R.-2 din București: „Rezultatele obținute pot fi considerate bune la 90 la sută din cazuri, fiind obiectivate în principal prin diminuarea și apoi dispariția sindromului dureros de hipocondru drept, dispariția stării de disconfort abdominal, anularea stării de depresiune, reglarea cîneticii intestinale, reducerea stării de tensiune psihică, îmbunătățirea condițiilor de odihnă și a som-

nului. De altfel, apare posibil și un efect antiinflamator, rezultat din reducerea proceselor presionale din căile biliare, intra și extra hepatice și pentru că în cursul tratamentului nu s-au observat efecte secundare negative. În concluzie, preparatul „Elcohep”, condiționat din surse naturale, se află la nivelul celor mai ridicate performanțe terapeutice. Toleranța perfectă, absența oricăror efecte secundare negative, rezultatele deosebite obținute asupra funcțiilor digestive și reechilibrarea generală subliniază utilitatea medicamentului.”

Și în continuare, declarația domnului dr. farm. ing. chimist Octavian Contz, șeful Laboratorului de cercetări și control produse vegetale din ICSMCF:

„Cercetările care s-au concretizat prin obținerea produsului farmaceutic ELCOHEP comprimate au început în 1985 printr-un contract de cercetare încheiat între CNST și Institutul pentru Controlul de Stat al Medicamentului și Cercetări Farmaceutice (ICSMCF) în calitate de coordonator al unui colectiv format din specialiști din cadrul a patru laboratoare din institut și din specialiști de la: Facultatea de Farmacie din Tg. Mureș, Facultatea de Medicină din Cluj, Spitalul Județean Oradea, Laboratorul „Plantavorel” Piatra Neamț și Institutul Național pentru Informare și Documentare (INID) București.

Cercetări efectuate demonstrează că o serie de acizi acrii fenolici ca de exemplu: acidul ferulic, acidul cumaric au o semnificativă acțiune antipeptică pe care o manifestă și extractele apoase obținute din cele trei specii studiate de noi (G. Racz și colab. Revue roumaine de biochimie 24, 1987, pg. 50—60). De asemenea menționăm și acțiunea coferetic-colagolagă a acizilor fenol-acrilici de tipul acizilor cafeici, clorogenic și cinarinici.

Se mai știe din literatură că radicalii liberi de oxigen (RLO) sînt deosebit de toxici pentru organism deoarece oxidează acizii grași nesaturați din membrana celulelor producînd daune serioase acestora. Avînd în vedere că și substanțele polifenolice existente cu speciile studiate se oxidează ușor prezentînd proprietăți antioxidante notabile, acestea ar putea să fie responsabile, împreună cu alte substanțe ca Vit. C, și unii aminoacizi, de antagonizarea radicalilor liberi de oxigen prezente în organismul nostru.

În urma cercetărilor fitochimice, farmacodinamice, microbiologice și de tehnică farmaceutică efectuate de ICSMCF Laborator Plantavorel a trecut la elaborarea tehnologiilor de extracție și de obținere a comprimatelor ELCOHEP în fază pilot și industrială, la Piatra Neamț, Produsul ELCOHEP a fost apoi experimentat în trei clinici din București. Pe baza rezultatelor obținute în aceste trei clinici Comisia Medicamentului a eliberat Laboratorului Plantavorel cuvenita autorizație de fabricație.

Convingerea mea, bazată pe cercetările pe care le-am efectuat personal, pe rezultatele obținute și de ceilalți cercetători participanți la contract, este că aceste plante trebuie să fie cercetate în continuare pentru ca proprietățile lor terapeutice să poată fi valorificate cît mai complet, ceea ce, de fapt, este în curs de realizare în cadrul unei teze de doctorat.”

Virtualii pacienți ai medicilor Aristina și Ludovic Elthes se vor lămurii, sperăm, singuri, de valoarea și utilitatea medicamentului „Elcohep”.

LIANA TATOS
LIVIU TIMBUS

Desen de
AUREL ȘT. ALEXANDRESCU

13-15 Iunie 1990

TEROAREA

INSTITUȚIA FRICII

„Nu vă fie frică!” a fost autenticul program al revoluției române din 1989. Și a fost o revoluție tocmai pentru că a avut măcar acest minim (dar cât de important!) program. Totalitarismul comunist s-a exercitat în România numai intrucit a dezvoltat o infernală instituție a fricii. Sutele de mii de victime directe ale comunismului au fost însoțite de milioane de victime indirecte, ființe înspăimântate care, indiferent de ce ar fi gândit, se supuneau de frică. Complicitatea ori numai vinovata tăcere, indiferența afișată (ca formă aproape curajoasă a opoziției) rar au fost zguduite de cite un gest (ce părea sinucigaș) al cite unui ins disperat care avea curajul să se opună pe față. Citi au fost aceștia? Cei care s-au opus la începutul perioadei au sîrșit în pușcării sau în mormînt. Cei, și mai puțini, care s-au opus mai spre zilele noastre au sîrșit în balamuc sau au părăsit țara.

În decembrie, frica a fost abolită. Instituția fricii (identificată nițel cam restrictiv cu securitatea) a dispărut (pentru o vreme) și ea. Nu și suspiciunea, din nefericire — poate nici nu se putea.

Înainte, toți bănuiam că e cineva care ne „toarnă”. Între altele, și de asta ne era frică, și din cauza asta nu vorbeam cu vorbele noastre, ba nici nu mai gîndeam cu gîndurile noastre. Era mai comod, era mai prudent să n-avem opinii. După, luîndu-ne rația de libertate, chiar cînd am gîndit cu gîndurile altora, am făcut-o din dragoste, nu din frică. Dar nu toți am vrut să judecăm cu inima. Am gîndit altfel. Noua conducere, prizonieră și ea a mentalității fricii, n-a suportat, de la început, să acționeze „cu sula în coaste”; beneficiînd din plin de curajul nostru de-a ieși în stradă, cu piepturile goale în fața gloanțelor, n-a suportat nici o clipă ideea că am mai putea ieși încă o dată în stradă. S-a creat, astfel, prima mare falie în modul de a percepe libertatea, de unde reacția puterii, moștenitoare a tradiției dominării fără opoziție, contra „unei anumite părți” a societății care refuza supunerea, căreia nu-i era frică. Nu întîmplător, cei care au ieșit în stradă contra lui Ceaușescu (și cu ce risc!) au ieșit (cu puține excepții — excepții cu

rang de ministru, senator etc.) și contra lui Iliescu. Nevizîndu-l neapărat pe omul Ion Iliescu, ci opunîndu-se, din instinct, unei puteri care dorea, prea insistent, liniște și ordine.

„Soluțiile” puterii au fost, în genere, catastrofale: 12 ianuarie, 28-29 ianuarie, 18 februarie, 20 martie sînt tot atitea eșecuri. Frica a îmbolnăvit, mai întîi, chiar factorii puterii. Ei n-au înțeles și nici n-au acceptat că pot să și piardă. Pe acest fond, s-a ajuns la dorința reinstaurării instituției fricii. În acest context, au fost posibile acțiunile puterii care au declanșat reacția din 13 iunie și, mai ales de frică, puterea a fost în stare să provoace „mineriada” — cea mai rușinoasă secvență din cam toată istoria noastră modernă.

Din fericire, instituția fricii n-a putut și nici nu poate fi restaurată. Oricite sechele securiste ar moșteni S.R.I. (vezi defectul Berevoești), oricite victime ar fi făcut intoleranța agresivă a celor care au parcurs o mistică, un fanatism fesenist, societatea românească a început să se curețe de zgura fricii. Că frica duce la agresivitate (de apărare), că ea blochează reacțiile raționale (adică duce la prostie) — știu exact cei care o administrează. Dar și victimele se mai deșteaptă. În 13-15 iunie, victimele directe au fost studenții, „golani”, opoziții în genere. Dar victime indirecte au fost milioane de oameni. Minerii — în primul rînd.

Comemorînd un an de la nenorocirea din iunie, să plîngem nu doar victimele directe — morți, răniți, schilodiți. Să-i plîngem și pe mineri — schilodiți moral, compromiși, înșelați, mințiți, umiliți.

Să ne și bucurăm, totuși. Dl. Coposu, de pildă, poate organiza un miting oriunde în țară. Nu-l va aplauda toată lumea (ceea ce e normal), dar nu vor mai alerga grupuri isterizate să-l omoare. În timp ce tocmai aceia care puteau să-i cheme pe mineri, nu prea mai au curaj să organizeze, de vreo jumătate de an, nici un miting. Totdeauna, instituția fricii ajunge să-l terorizeze exact pe cel care a creat-o. Sau pe cel care n-a știut să scape la timp de ea.

CONSTANTIN DUMITRU ■

Ei n-au murit în decembrie '89 pentru a se muri și-n iunie '90

Fotografie de PAUL AGARICI

Totul era previzibil!

Acele de violență declanșate cu o furie incredibilă în rîndul populației civile de decizia de a evacua și „curăța” Piața Universității erau perfect previzibile, ca și consecințele aducerii minerilor în București. Evacuarea unui singur om din locuința sa, în Timișoara, a fost suficientă să declanșeze evenimentele din 16-22 Decembrie, în condițiile spaimii adînci sedimentate în ființa poporului nostru de cel mai perfecționat aparat de reprimare din Europa și poate din lume. Cu atît mai mult era previzibil ceea ce urma să se întîmple după evacuarea forțată a citorva sute de oameni, în condițiile în care populația țării se eliberase de spaima de securitate și poliție, după Revoluție.

Că autoritățile știau ce urmează o dovedește și scenariul după care s-a acționat: asigurarea prealabilă a unei acoperiri formale din partea Procuraturii, strategia închiderii căilor de acces în Piață, prin autobuzele poliștilor puse cap la cap, rapiditatea cu care s-au „ras” corturile greviștilor, aspersoarele instalate de echipa complexă care a săpat, a sădit flori, a deratizat etc., etc. — tot spectacolul acesta al unui „igienic” alibi formal, absolut inutil.

Piața Universității nu era o încercare oarecare de bulevard (deși se degradase în ultima vreme prin bișnița lăsată anume să înflorească aici ca mătasea broastei, în speranța de-a acoperi suprafața lîmpede a opoziției, astfel încît cei ce luptau să fie confundați de populație, mai ales de cei veniți din țară, cu bișnițarii din jurul pasajului, în ideea confuziei și compromiterii), ci devenise un simbol național și internațional: era locul celui mai lung miting din istoria națională și universală, un Tien an Men al luptei împotriva comunismului, al democrației și libertății reale, postrevoluționare.

Dacă evacuarea unui om necunoscut de televiziunile lumii a avut consecințele pe care le știm, evacuarea unui simbol mondial al libertății, cu care s-au solidarizat cei mai de seamă oameni de știință și cultură pe care-i are prezentul românesc (de la Ioan Alexandru la Gheorghe Zamfir), cunoscut de toate televiziunile lumii și popularizat în toate colțurile planetei, nu putea avea urmări de proporții mai mici. Chiar dacă acest loc a fost evacuat ca arteră de circulație rutieră, el nu va putea fi evacuat din istoria națională ca arteră vie a nevoii

de libertate reală după care va tinji întotdeauna poporul român și oricare popor al lumii.

Sutele de mii de cameni care au trăit în această Piață, între 21 aprilie și 13 iunie 1990, cincizeci și cinci de zile și nopți de libertate utopică și ideal ne-trucut, oamenii care au crezut ceea ce au văzut și au auzit nu pot fi evacuați din propria lor memorie și conștiință, nu pot fi spălați atît de ușor și deratizați de chiriășii noi dictaturi care se anunță. Un președinte și un guvern care vor să-și facă intrarea în legalitatea istorică printr-o crasă necunoaștere a mecanismelor istorice, a psihologiei de masă și a nevoilor de avangardă ale poporului în fruntea căruia se află, provocînd o uriașă pată de sînge și bestialitate oarbă în mijlocul unei Europe care se pregătește să încheie două milenii de civilizație, nu pot fi decît ocupanți provizorii ai puterii pe care o dețin, chiriășii trecători ai istoriei. Dacă așa-și începe cariera un președinte, dacă așa debutează o guvernare, cum vor sîrși ele?

Merita acest popor, după teroarea trăită în timpul Revoluției și al evenimentelor de totală derută și instabilitate

care au urmat, după panica stîrnită de cutremurul recent prin care am trecut, mai putea suporta populația capitalei o acțiune violentă ca și cea programată de Poliție pentru evacuarea Pieței? Iată întrebarea! Chiar nici unul dintre actualii guvernanți n-a putut prevedea cum va reacționa un popor cu nervii la pămînt, după atitea cutremure fizice și istorice prin care a trecut într-un timp atît de scurt, la o provocare ca și cea a Poliției, la o lovire a capitalei exact în idealul de libertate întretinut de generația cea mai tină, care a făcut de fapt și Revoluția din Decembrie? Ce popor din lume, după atitea încercări, ar fi stat cu miinile în sin la o inițiativă de amplexarea celei luate de Poliție în noaptea dinspre 13 iunie? Chiar nici o inteligență dintre cele care ne guvernează să nu fi bănuat că populația capitalei, generația sa tină nu mai au nevoie de o nouă provocare la violență și că orice violență viitoare din partea statului va naște efecte incalculabile, așa cum a fost năpustirea bestială a forțelor obscure asupra intelectualității și tinerilor de pe stradă?

ION ZUBAȘCU ■

Sînge și cenușă

A trecut un an, dar îl resimt ca pe un secol. Și asta fiindcă, în afara scurgerii timpului, nu s-a schimbat aproape nimic. Fiindcă numai omul și faptele sale pot da, într-adevăr, ideea de mișcare. După cele petrecute atunci, altfel ar fi trebuit să arate viața noastră. Altfel, oamenii, altfel, acest oras. Cu totul altfel, țara. Pentru simplul motiv că, la o firească tresărire a ființei, ar fi trebuit să învățăm cu toții că nu se poate răspunde decît cu înțelegerea senzației de frig a celui alt, cea care i-a declanșat acea tresărire. Nu cu pumnul grosolan al forței. Dar a trecut un an lung cît un secol. Și nimic nu pare schimbat...

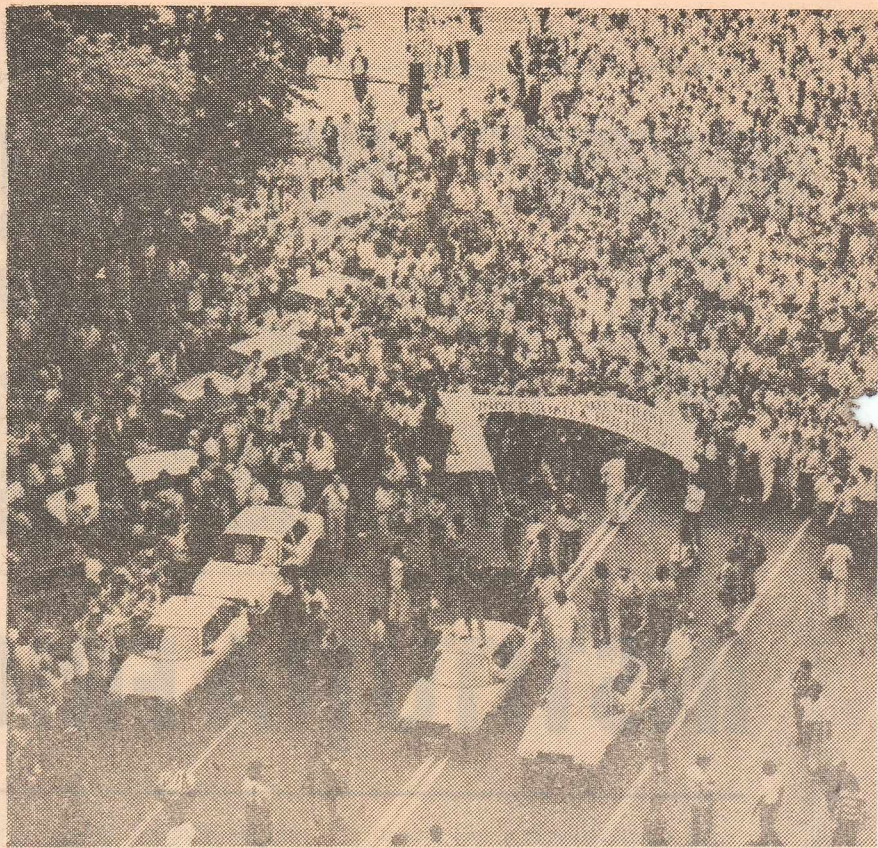
13 iunie 1990. Dimineată. Ies după zărare. La capătul străzii 13 Decembrie, oameni. Cîteva sute. Autobuze blocînd accesul în Piața. Cordoane de poliști. Strigăte, murmure. „De ce i-ați bătut, de ce i-ați arestat?” „Sub căști, chipuri de piatră. Huiduieli. „Jos Iliescu!” „Jos emanatii!” „Jos Chițac!” „Jos FSN-ul!” Atmosfera se incinge. Vin noi întăriri, căști albastre și reci. Ora 9.50. Un grup de demonstranți, scandînd, pornesc în marș de ocolire spre Institutul de Arhitectură. Lîngă Hotel UNION, se aud, din față, țipete. „Opriti-vă, au să vă omoare!” „Cine?, cine?, cine?”. Merg totuși înainte, pe strada Academiei, cu excepția cîtorva, care se opresc, prudenți. Un vuiet începînd să se deslășească: „i-me-ghe-bee, face or-di-nee!” „Țipete. „Opriti!” „Fără violență!” Busculadă. La ușa institutului, se sparg geamuri. Indivizi vinoși, în salopete de lucru, lovesc cu pumnii, cu picioarele, indesați. Urlete. Înjurături. Grupul de tineri demonstranți se postează în ușa institutului, alăturîndu-se studenților. Taberele se despart. După un scurt timp de confruntare sonoră, coloana muncitorilor își continuă drumul (i-me-ghe-bee, face or-di-nee!), dispărînd în direcția fostului C.C. De-abia acum simt că tremur. Prezint legitimația și intru în clădirea institutului. Cîteva studenți acordă, în hol, primul ajutor colegilor lor răniți. Îl găsesc pe vicepreședintele Ligii. Este îngrijorat: azi-noapte, au fost arestați de către Poliție trei studenți. „Mulți dintre noi au lucrat aici azi-noapte, la proiectele de an sau de diplomă. Atrăși de zgomotul din Piață au ieșit la ferestre și văzînd grozăvia care se întîmpla acolo, probabil nu s-au abținut și au urlat și ei...” Aflu ce se întîmplase de dimineată, pe la 4-4.30. Fetei aceleia brunete, de vreo 24 de ani, care fusese la corturi, în greva foamci, îi tremura glasul. Către sfîrșit, reportofonul i-a înregistrat și plînsul nervos, liniștit. „Veniți, veniți repede la ferestrele din celălalt corp” — voci alarmate. Urc și eu împreună cu alți cîteva, în foisor. De acolo se vede foarte bine strada care leagă terasa DUNAREA de Hotel UNION. În dreptul terasei, un autobuz barează strada. În fața lui, un cordon de vreo 40-50 de poliști. Între timp, Piața se umpluse de trupe de Poliție (cu bastoane și căști) și de ușași cu scuturi, căști și

bastoane. Vreo 3-4 civili în costume impecabile și cu walkie-talkie în mină dădeau tot felul de dispoziții. Dinspre Sala Dalles se auzea un vuiet surd, iar mulțimea masată înspre Hotel UNION se apropia tot mai mult de baricada Poliției. Ora 12.50. După mai multe încercări de a trata verbal retragerea poliștilor, la un semnal, aceștia pornesc la atac, lovînd în dreapta și-n stînga cu bastoanele de cauciuc. O femeie și un bărbat mai în vîrstă se împiedică și cad, fiind bine miruiți de flăcări în uniforme albastre. La auzul gemetelor celor loviți, cei puși pe fugă se opresc. Cîteva puști pun mina pe pietre și încep să arunce. Alții le urmează exemplul. Surprînși de un asemenea atac, poliștii se retrag, abandonînd victimele. Se repliază lîngă autobuz și, cînd provizia de pietre a manifestanților se termină, atacă din nou. Unii dintre „albaștri” folosesc, la rîndul lor, pietrele aflate pe carosabil. De astădată, cu ură, o ură de nemchipsuit. Le auzi injurăturile și scrișnetul dinților. Un tinăr este capturat. Nu ajunge că, deși căzut și cu fața un lac de sînge, suportase cîteva bastoane zdravene în cap de la cel care îl prinsese. Amețit de lovituri, împleticindu-se, este tirat înspre autobuz și doborît, în timp ce 5-6 poliști continuă să-l lovească peste tot cu bastoanele și cizmele, sălbatic... Imaginea are în ea ceva de rana complet desăcătă, înroșită de sînge. Dar tocmai asta le dă un curaj nebun celorlalți demonstranți. Se reped din nou peste poliști, aruncînd cu pietre și bucăți de lemn. Aceștia se retrag, speriați, în spațiile autobuzului. După un timp însă, sprijiniți de scutieri, pornesc, un nou contraatac. Acest du-te-vino se repetă de mai multe ori, cu din ce în ce mai multe victime, cu arestări, cu singele ieșind la vedere și chemînd răzburare. Doar cei 2-3 civili în haine impecabile par a fi în elementul lor, fac semne ferme care sînt executate pe loc. Ora 13.20. Încep să explodeze primele „cocktailuri Molotov”. Incrîncenarea a devenit paroxistică. O dubă a Poliției — în care se zice că ar fi existat arestați — este învîrșită pe o parte și i se dă foc, chiar în colțul Hotelului UNION. Fumul negru și gros se ridică la cîr întunecînd ziua. Fum negru și sînge, încrîncenare și ură... Cine e de vină că s-au ridicat frații împotriva fraților?

Ora 13.30. Înconjurați de „baricadele” calcinate din care încă mai iese fum, o lume pestrîtă animă Piața Universității. Asfaltul este umed, de la ploaia căzută ceva mai devreme. Un furnicar de oameni plimbîndu-se de colo-colo fără astîmpăr, fără rost. Din loc în loc, mici grupuri de conversație. Majoritatea, nici măcar nu știu ce grozăvii se întîmplă în acest moment, în alte părți ale orașului. Stau liniștiți și vorbesc, mulțumiți că Piața este iarăși a lor...

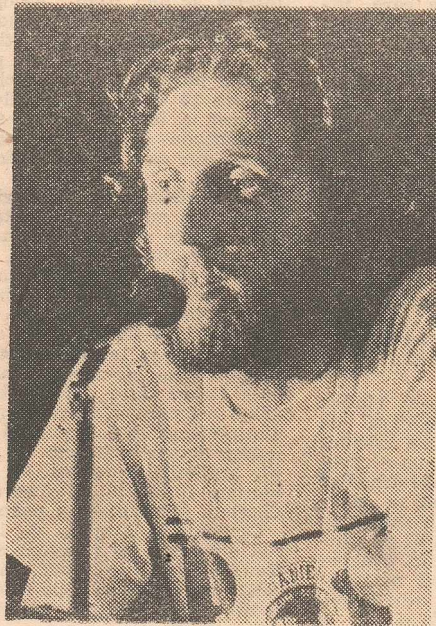
Ora 23.30. Lumea s-a rărit. Totul mi se pare ireal. Străjuită de scheletele arse ale autobuzelor, Piața seamănă cu o scenă de teatru absurd. Cîteva puști trag de fiarele arse. Alții au oprit un troleibuz pe care încearcă să-l așeze astfel, încît să întărească baricada. Mă simt obosit și îmbătrînit de atîta cenușă, sînge și ură. Totul fără rost. Ora 24. Dinspre statuile de la Universitate apare un grup de adolescenți. Teribilism juvenil — chiar și cînd ne relatează că din clădirea Ministerului de Interne a început să se tragă serios, că sînt deja cîteva morți impușcați în cap, că li s-a făcut frică și au plecat... Mă îndrept către intersecția cu Calea Victoriei. Acolo, un grup de vreo 40 de adolescenți aruncă sticle incendiare, sticle goale și pietre în direcția Inspectoratului General al Poliției. „Muniția” și-o asigură din navetele de sticle îngrămădite în fața restaurantului BERLIN. Ajuns în fața Magazinului Copiilor, privesc înspre țîța tirului lor. Prin fum, printre flăcările exploziilor provocate de sticlele incendiare, deslășesc turela unui TAB (sau tanc?). Toamă vroiam să traversez strada cînd, un foc concentrat de arme automate mă face să sar înapoi, ascunzîndu-mă după ultimul pilon (cel dinspre Capșa) al magazinului. Tirul durează doar vreo 2-3 minute, dar e mai mult decît convingător. Imediat după încetare, țîșnesc și traversez strada în goană, coborînd pe lîngă Casa Armatei. Deși apărut de zidurile groase, nu-mi pot opri tresăririle la auzul răpăiturilor, care se întesc. Ajung, în sfîrșit, acasă. Aveam impresia că voi adormi instantaneu, dar o surescitare extremă îmi alungă somnul și mă ține treaz pînă la ziuă, cu capul pe masă, fumînd, în bucătărie. Impușcăturile n-au conținut pînă spre ziuă. „Doamne, vino Doamne să vezi ce-a mai rămas din oameni...” În cordarea m-a făcut să nici nu mai aud păsările, în scuturarea lor de somn. Ori, poate, în acea dimineată roșatică de 14 iunie 1990, păsările nici n-au mai îndrăznit să ciripească...

A trecut un an, dar dacă am fi învățat lecția, măcar a acelei sîngure zile, alții am fi fost acum. Și alții am fi fost încă atunci, în următoarele două zile

care au aprins focuri sîngerii peste oraș. Dar așa, parcă a trecut un secol. Un secol în care nu de „liniște” aveam noi nevoie, ci de echilibru. Cei mai liniștiți oameni sînt, totuși, morții.

PAUL VINICIUS

Mineriada — contrarevoluția comunistă

● Interviu cu domnul
FRANCOIS FURET,
profesor la Universitatea
din Chicago

— Domnule profesor, interviul acesta nu e decît consemnarea — și, dacă vreți, continuarea — discuției pe care am început-o după conferința dv. pe tema interpretării critice a Revoluției franceze și a termenului de revoluție, în general. Vă întrebam cum ați defini revoluția română din decembrie 1989 și mi-ați atras atenția că întrebarea nu se raportează la subiect.

— Într-adevăr. După opinia mea nu poate fi vorba de nici o revoluție română în întreg secolul XX. Evenimentele la care vă referiți, deși încă în mare parte enigmatice, par a se structura pe două dimensiuni: o revoltă populară izbucnită la Timișoara, apoi extinsă în regiunea Banatului și în capitală, plus o intrigă de aparat care nu spera să obțină o victorie atât de ușor. Incert rămîne doar dozajul fiecăreia din cele două realități paralele. România din și de după acel decembrie — am discutat asta de nenumărate ori cu bunul meu prieten Emil Cioran — este un caz bizar, în care o posibilă revoluție a involuat, evident, spre

o contrarevoluție mascată. Vedeti că neavoastră, o revoluție adevărată — la un alt sistem politic, economic, și în mod esențial duce spre constituționalism. Fără tranziții de tip „perestroika”. O revoluție rupe tradiția, aducînd în ția istorică, instaurînd altceva. La o neavoastră, decembrie '89 a dus la „tranzitie” inversă: posibila reînărare a comunismului. Evenimentele decembrie '89 sînt lipsite de invenție torică. Nu s-a produs nimic.

— Se spune că revoluția română e tr-un fel, în plină desfășurare: ea tinuă prin reformă.

— O singură ideologie promovează cea revoluției care continuă, în ferm spre utopie: cea comunistă. revoluțiile din istorie s-au sfîrșit în fel sau altul. S-a „experimentat” so monarhiei constituționale, a mona absolute, a republicii parlamentare, a publicii constituționale. Franța a ept într-un singur deceniu (1789-1799) aceste forme politice. După care a r ciclul, fixîndu-se, în cele din urmă supra republicii constituționale. O si ră revoluție și-a propus să nu se te ne în nici un fel, subzistînd în ea în revoluția comunistă din octombrie. Cu Lenin, Rusia era revoluționară. Stalin era revoluționară, cu Brenev revoluționară, cu Gorbaciov era revoluționară (desigur, nuanțînd termenul funcție de fiecare epocă; Gorbaciov încercat și el „tranzitia” prin „reformă” rîmînd „revoluționară”) — și iată a ajuns. România a fost revoluționară sub Ana Pauker, și sub Gheorghiu și sub Ceaușescu, fără să fi produs, țial, vreo revoluție, ci doar suferînd pansunea sovietică.

— Conferința dv. găsea, totuși, puncte comune între Revoluția franceză și cea sovietică.

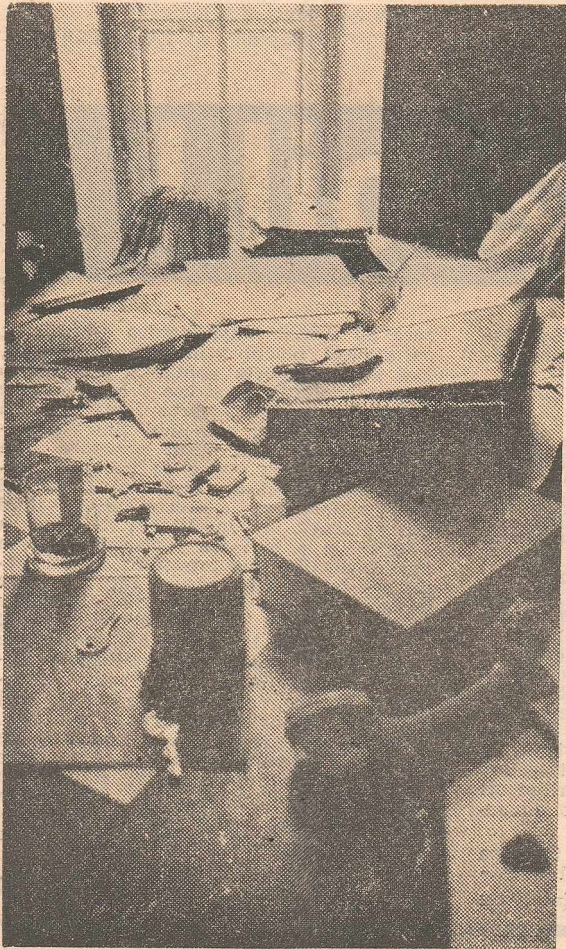
— Da. Sovieticii aveau deja ob precedentului francez, dar nu a lui ci a lui 1793. A epocii de teroare lentă, energie descătușată, tiranie porului. Această dimensiune a permanent revoluția comunistă. Dica ra proletariatului poate fi la fel de — sau mai rea — decît absolutismul conducător. Gulagul rusesc, închis românesc, ferocitatea polițiilor secrete iată doar cîteva ipostaze ale teroare tip „revoluționar”.

— Cum ați receptat, ce ați înțeles „evenimentele” din 13-15 iunie 1990

— Mă așteptam la ceva în acest. Nu știu cum vedeți dv. lucrurile, trăind în Occident și ascultîndu-l pe tre Roman își spui imediat: omul a e comunist. Poate că nu vrea, poa nu-și dă seama, dar asta e. În priv lui Ion Iliescu nici n-a existat vreun biu. Și, în atari condiții, Piața Univ tăii a forțat guvernării români precizeze poziția: fidelă idealurilor decembrie sau contrarevoluționară? neriada n-a fost decît un truc naiv a pus în evidență exact natura contr voluției: comunismul. Aceași me aceeași ideologie: „liniștea” impusă, teroare împotriva intelectualității. dați seama, aici lucrurile sînt grave. nu aveți acea „classe royenne” care ducă înainte reforma democratică. I o jumătate de secol de comunism România nu există decît proletariat — extrem de fragilă — intelectuală tehnică și umanistă. Revoluția comu s-a bizuit pe proletariat. În așa-zisa voluție democratică română, același p tariat (minuit prin pîrghii solide) a cu bitele intelectualității. Ația vi cit aceste sînt raporturile sociale, mânia nu are nici o șansă.

— ...de „întreare în Europa?”

— Ah, aceasta e obsesia întregului european (prin est european și în Uniunea Sovietică). Am discutat spre asta în Polonia, în Cehoslovacia Ungaria și acum în România. Pașapo de intrare în Europa este democr

ul istoriei este, fără îndoială, ieșirea comunism și trecerea în democrația instituțională. Motorul acestui proces însă economic. Dezvoltarea și prizaarea economiei vor duce, mai devreme sau mai târziu, spre bunăstare și demorație. Se pare — din experiența umană — că timpul de cîteva milenii — că acest proces este ireversibil.

Dar lung, domnule profesor. Prea

RADU CIOBOTEA ■

Un orfelinat al speranței

insulă de democrație. În a doua zi de marți a lunii mai (trecută), am trecut, grăbit, prin Universității, îndreptându-mă spre „Eforie”. Am reușit să ersez, e drept, anevoie, „zona liberă neocomunism”, întesată, la ceasurile ale după amiezii, de oameni. Inuse o ploaie parșivă, la început tăia, care, în scurt timp, se preschimă într-o răpăială torențială. Apa vizibil pe trotuare, pământul nu se să sugă într-atît — și corturile se aflau greviști foamei (în bineoscultul loc din fața Teatrului Național musteau de apă. Din clipă-n clipă, fi așteptat să plutească asemeni r gondole prin băltoacele care îngrădă iarbă. Pinza corturilor, în ciuda ilor de polietilenă aruncate deasupra late pe laturi și muchii), șiroia ia pluvială. Greviștii stăteau înăru, văzînd, pesemne, cum crește în jurul lor ca-ntr-un acvariu. Le povestii oare nepoților c-aici au fă-reumatism, uzi pînă la piele? Pe ări încă se mai putea citi de undese loc „golani”, nume de oraș: Bra-la, Galați, Timișoara, Cluj și chiar ărești. În plus, înscrise cu tuș pe foi carton sub plastic, mai erau arborate unele lozinci devenite populare: „In lament, hiena comunistă are o mie fețe”, „Golani din toate țările, uni-ă!” — și altele, altoite pe calapodloric. Pinza pe care scria „Bine-ăi it în Golania!” se rupsesse în dreptul „O” și „A” și părea putrezită pe jute, ca la o corabie în derivă, încit venea aproape automat să parafrat: „Aegeus, Aegeus / corabia stră / unde pleca?” Vîntul smulgea

cu furie cam tot ce-l cădea-n mină: pancarte mai ușoare, resturi sfîșiate de pinză. Oamenii se adunaseră în grupuri mari sub umbrele, lingă ziduri, sub streșini, strînși unii într-alții și comentau cu insuflețire un articol al lui Octavian Paler, apărut, cu o zi în urmă, pe pagina întâi a **României Libere**, care le flutura multora în mîini. Am scos carnetul de reporter, am deschis reportofonul (cărui aproape i se consumaseră bateriile) și am încercat să înregistrez fidel comentariile lor. S-a apropiat cineva care mi-a pus o umbrelă deasupra caietului. Era un adolescent blond și zîmbăreț. L-am întrebat ce e cu el acolo. Mi-a spus că este de la o casă de copii din Botoșani. „Cîți ani ai?” „Saisprezece implinesc la vară”. A fugit din Moldova să vadă ce se-ntîmplă aici, în Piața Universității. Pasămite, auzise destule la televizor! „Sîngur?” — l-am întrebat. Nu, nu venise singur. „Evadase” împreună cu încă 10—12 „colegi de suferință”. „Si-acum ce veți face?” — am întrebat din nou, într-o doară. Mi-a spus că nu știe, doar că se simte mai bine aici decît la căminul de orfani. „E mai cald aici” — așa mi-a zis. „Și pe urmă?” „Nu cred că s-a gîndit că va mai fi un „pe urmă”. „Unde dormi?” — m-am interesat eu cu matură îngrijorare. „În cort la gălățeni, dacă mai veniți, mă găsiți la ei!” Acolo mi-a spus că se mai găsește și cîte ceva de mincare, băfeții împart totul cu el. Decît la orfelinat, mai bine aici! În fond, nu asta era Piața Universității: un orfelinat la proporțiile unei țări? Un loc de adopțiuni necondiționale? Un paradis absolut al comunității absolute, franciscane aproape? Nu veneau aici totîndeazmăsternitii speranței?

O ORCHESTRĂ: PUMNI, BITE, PICIOARE. 15 iunie 1990, orele 11.00—13.00. (aproximativ): Lingă zidul Institutului de Arhitectură, pe strada **Edgar Quinet**, un om s-a culcat jos. S-a chircit ca o poleială sub foc. Acum este lipit de zid. Acum, cîteva picioare, bite, mîini (ce altceva sînt bitele decît niște prelungiri ale mîinilor?) îl lovesc ritmic, ca-ntr-o tobă. El nu sună. Nu sun-a nimic. Instrumentul nu funcționează. Minerii pleacă mai departe. „Ăla” (oricare îndivîd pe care nu-l cunoști, nu țî-e mamă, tată sau cătel, e un „ăla”, bun de lovit cu picioarele-n cap) nu se mai scoală. Împreună cu colegul meu, Petre Barbu, dăm să intrăm de undeva de pe Brezoianu, în Cîșmigiu. La douăzeci de metri în față, un puști, să fi avut vreo 16 ani, stă pe bancă, de gît cu o midinetă blondă de vîrsta lui. Nu are semnalmente particulare: păr mare, barbă, blugi, ochelari. Deci nu este intelectual. Pe allee mai „circulă”, pocnîndu-și de picior bulanele de cauciuc (de unde or fi făcut rost?) niste căști negre cu lămpașe. Nebărbierii. Fumează, scuipă printre dinții cariați și murdari. Slinul lucrează pe ei ca o aureolă insolentă. Se apropie. Rînjesc unul la altul, schimbă priviri și măsoară din ochi fundul fetei, ce-i drept, destul de dăruit de la natură. Încetînim și noi pasul. Încetînesc și ei. Se opresc în fața băncii, în timp ce noi o depășim. L-au ridicat pe puști mai mult cu forța (de guler) de pe bancă și i-au cerut, probabil, actele. Puștiul zîmbește ușor timp, vădit timorat și se caută prin buzunare. Unul dintre mineri (nu știu de ce) îl plesnește. Aș vrea să mă întorc. Colegul meu îmi prinde brațul și mi-l stringe. Îmi face semn să mergem. Fata izbucnește în hohote de plîns, înspăimîntată. Mai departe nu știm ce se întîmplă.

UN, DOI, TREI, PATRU: PROBĂ DE MICROFON! (final eliptic de prezent): Ca și cum m-aș trezi dimineață, m-aș spăla pe ochi, m-aș îmbrăca și-aș porni spre cinema „Eforie”. Ar trebui să trec prin piață. Prin Piața Universității. Aș privi lung cadranul ceasului pe care scrie: 13 iunie 1991. Ajuns în fața gării de metrou de pe Bătiștei, m-aș uita, întîmplător, în stînga. Aș vedea pinza ruptă, putredă, abia ieșită din iarnă, pe care scrie: „Bine-ați venit în Golania!” În fața Teatrului Național ar fi mai multe corturi: galbene, verzi, portocalii. Aș trece peste vopseaua proaspătă, neuscată încă, așă, închipuînd litere de-o schioapă: **ZONA LIBERĂ DE NEOCOMUNISM**. Aș privi aceleași baricade fragile, simbolice. Împrejurul corturilor ar

trebălu cu seriozitate, ca la o gospodărie, aceiași adolescenți gravi, ba bătînd un țărș în pămînt, unde nu era bine ancorat un colț, ba scuturînd băltoacele de ploaie adunate deasupra pinzei corturilor. S-ar deschide balconul și cîteva lungani bărboși ar aduce stația, ar monta-o și ar face proba de microfon. O asemenea amnezie s-ar putea întîmpla, pînă la urmă, și în istorie.

MIHAIL GĂLĂȚANU ■

Patru fișe pentru neuitare

1. Ce mai rămîne dintr-un om

Giuran Cornel, 41 ani, șofer, București:

„Pe 14 iunie, m-am dus cu fetița la Maternitate unde se afla soția, la Bucur. Am plecat cu fetița de la Spital spre Piața Unirii, la metrou, pentru a mă deplasa pe Șoseaua Giurgiului, spre casă. Pe la ora 18, fiind în fața magazinului Unirea, am văzut pe platoul de lângă parc două basculante cu mineri și doi milițieni la intersecția de circulație.

Eu mă aflam cu fetița (de 12 ani) pe trotuar, în fața magazinului. Între timp, pe șosea a trecut un grup de țigani. Am văzut minerii cum au sărit jos din basculă și au tăbărit pe țigani, luîndu-i la bătaie. De frică, mi-am luat fetița și am fugit cam la 10 metri de bătaie. Deodată un miner a strigat: „Fugiți și după ăla că și ăla-i țigan!” Au alergat după mine vreo 7 inși cu rîngi, topoare, ciomege. M-au tîrît jos și m-au nenorocit: două picioare rupte — tibia — și ce se vede pe spate: carne sfîșiată, urme de ciomege cu cui, minile zdrobite. (Ară un șurub înfîletat în călcîie, ambele picioare afîrnate de scripeți. O bucată de carne vie, măcelărită! Capul zdrobit, arcada spartă, nasul rupt. Mă mir că mai e viu și mai respiră.)

N-am făcut politică niciodată, am patru copii, sînt șofer, n-am fost la Universitate niciodată. Șeful mi-a spus: „N-ai ce căuta acolo?” Mai pot să mă urc în mașină cu picioarele astea? Minerii erau beți. Am strigat: am patru copii, nu dați! N-am făcut rău la nimeni. Degeaba! Fetița a fugit la un magazin de electrice, a dus-o vînzătoare acasă, seara. Lumea se uita și fugea. Cine să se bage? Cum să te apere? Milițienii nici nu s-au deplasat să se uite. Tot oamenii au chemat o salvare și m-au dus la Urgență. Cred că salvările patrolau în mod special să-i culeagă pe cei nenorociți de pe jos. O procuratoare mi-a spus: „Nu puteai sta acasă?” Dar la serviciu nu trebuia să merg? La Maternitate nu trebuia să merg?

În 22 Decembrie a fost ucidere cu arme de foc, acum a fost genocid cu topoare, cu ciomege, cu rîngi. Asta-i democrația?”

2. Săreau și-i făceau praf

Dănașcu Mihai, 32 de ani, operat pe cord, pensionar de boală, București:

„Eram pe la ora 16.30 pe Magheru. Circulam de la Universitate spre Scala. Deodată, dintr-un autobuz au coborît mai mulți mineri și au luat la bătaie o femeie care mergea pe trotuar. Au lăsat-o întinsă pe asfalt. S-au urcat din nou în autobuz. Un autobuz articulat, cu burduf. Bulevardul era plin de camioane cu mineri. Probabil fuseseră la masă și se întorceau la Universitate.”

Cînd am ajuns la femeie, era într-o baltă de sînge. Avea în jur de 40 de ani. Au urcat-o oamenii într-o mașină. Apoi s-au făcut grupuri care comentau evenimentul. Din cîte am înțeles, erau diverși indivizi care arătau oamenii pe stradă: „Uite, ăsta a fost la Universitate!” Minerii săreau imediat și-l făceau praf. Nu e vorba de cei care au făcut greva foamei, ci de cei care au trecut în cele două luni cit a ținut mitingul pe acolo.

Erau destui mineri și pe jos, pe stradă. Noi pe trotuar, ei pe carosabil, ca stăpîni, cu bite, țevi filetate la capăt, cabluri flexibile cu verigi de cauciuc, bite înfășurate în lanțuri. Vine un miner și ne spune să circulăm. Unii au plecat, alții n-au ascultat. Printre cei care au rămas să vadă ce se mai întîmplă a fost și grupul nostru. Au venit mai mulți și ne-au înconjurat. Au început să ne lovească cu sălbăticiie (spatele lui e o rană albastră, ceva incredibil!), unul mi-a dat cu bita în cap. De nu puneam mina în față ca să mă apăr, mă făcea zob! M-au lovit cu bocancul în gură, în frunte. Unul a spus: „Hai să-i luăm gîtul!”. Nu scrieți și treaba asta că tot n-o să creadă nimeni! Apoi tot unul dintre ei m-a tîrît de picioare la o Dacie, m-au băgat înăuntru și i-au spus celui de la volan să mă ducă la spital.”

3. Securității de la televiziune

Dobrescu Marin, mecanic auto, București:

„Civîlul care m-a băgat în televiziune era securist. M-a băgat în grămadă între militari. Era în costum de blugi prespălați. L-a apostrofat pe un militar: „Ia-l și du-l!”. A pus mina pe mine. Mi-a luat actele din buzunarul de la spate. M-a băgat în grămadă militarilor. M-au bătut. Mi-au luat ceul de 6 mii, ghiulul de 6 gr. Un plutonier de infanterie m-a injurat. M-a condus în spate și m-a lăsat pe mina militarilor. M-au bătut din nou. A venit un plutonier. Au pus un furtun pe mine să-mi spele singele de pe față. Am fost legat cu un cablu, de mîini. A venit un civîl cu părul alb, m-a lovit, m-a amenințat: „Eu nu sînt sub jurămint!” Civîlii care strigau din spatele militarilor erau foști securiști, naiba știe. Militarii ascultau de ei ca de comandanți. Mi-am ferit tot timpul capul de lovituri, să fiu lucid. Au venit polițiști îmbrăcați în albastru. M-au dezlegat de cablu. M-au mirosit: „Asta nu-i beat!”. Mi s-au uitat în ochi: „Nu-i drogat!”. M-au salvat spunîndu-mi: „Hai de-aici că, dacă stai, te omoară nenorociții ăștia!”. Ce era acolo... Mai rău ca la Turnu Babel!

Din clipa cînd am ajuns la televiziune, m-am uitat, să înțeleg ce se petrece acolo. Nici trei minute n-am stat acolo că m-a luat civîlul în blugi și m-a băgat în televiziune. Cu pietre n-am aruncat, n-am strigat nici „Jos Iliescu!”, nici „Jos Cîmpeanu!”, sînt utești dintr-a VIII-a. Pe mine, milițarii în albastru m-au salvat: „Hai că ăștia te omoară!”.

Au oprit o salvare și m-au trimis la Spitalul de Urgență. Eu nu m-am băgat niciodată în politică. Îi întrebam pe cei care mergeau la mitinguri: „Mă tu ce știi, carte știi? Meserie știi?” La televiziune am ajuns fiindcă ne-au chemat să-i apărăm cei de pe ecran. N-am apucat să fac absolut nimic că m-au nenorocit!”

4. Acuz televiziunea română

Ursu Nicolae, 40 ani, lăcătuș energomontaj, București:

„Împreună cu doi vecini am văzut meciul la TV. Deodată s-a făcut apel către populația țării să vină să apere televiziunea. După meci, a venit vecinul Țărș și ne-a spus că la I.M.G. e alarmă: se stringeau oamenii să meargă la televiziune.

Ne-am dus cu Țărș și cu un vecin la I.M.G., să plecăm cu grupul, însă cei de acolo erau plecați. Am luat metroul și ne-am îndreptat spre televiziune.

Ajunși acolo, am stat un timp pe șosea, în apropierea televiziunii, pentru că nu știam ce se petrece acolo. Din șosea și din curtea televiziunii se scanda: „Jos Iliescu!”, „Jos Chițac!”, „Jos comunismul!”. Alte grupuri din curtea televiziunii aruncau cu pietre, lemne, fiare, sticle incendiare. Au reușit să spargă geamurile parterului. Treceam gardul în curtea televiziunii. Văd un grup de țigani care dau jos un șofer dintr-o Dacie 1300, albastră, și sparg parbrizele cu pietre și ce-aveau în mînă, o răstoarnă pe spate. (Între timp au fost sparte și geamurile televiziunii de la etajele superioare, furtunurile de incendii stropseau în jos). Țiganii încercau să incendieze mașina.

La un moment dat m-am trezit în față cu un ciob mare de geam aruncat din televiziune care mi-a tăiat barba și mi-a făcut plaga asta de 10 cm lungime și patru cm. adîncime în torace. Probabil, cei care apărău televiziunea, văzînd faza cu mașina, au vrut să arunce în țigani. Jetul de apă a luat geamul și l-a proiectat spre mine. Fîind accidentat, m-am retras spre vecini și le-am spus: „Haideți că m-au aranjat!”. Stănea Marcel a oprit o Dacie roșie 1300 care m-a dus la Spitalul de Urgență.”

ION ZUBAȘCU ■

TRASI PE SFOARA

Mineriada românească de la jumătatea lui iunie 1990 este un fapt unic în istoria modernă și contemporană a întregului mapamond. El a aruncat pentru un timp România în epoca barbariei, în epoca de piatră. Cât rău a produs mineriada țării noastre și ce faimă proastă a făcut ea în lume stăpînirii feseniste las s-o aprecieze alții. Eu voi avea în vedere postura în care cele săvîrșite de mineri i-au pus pe înșisi minierii, precum și foloasele pe care ei le-au tras.

Că minierii au vrut să trăiască mai bine e de înțeles. Că ei și-au inchipuit că după revoluție pot să ceară îmbună-

tăirea vieții lor, să formuleze anumite revendicări economice este iarăși de înțeles. De neadmis și de neiertat este însă faptul de a fi crezut că se cuvine să obțină din partea noilor conducători ai României privilegiul transformându-se în jandarmi (unii mai duri au spus „în ciinii de pază”) ai acestor conducători. Evident, principalii vinovați sînt în altă parte. În primul rînd, sînt cei care i-au încurajat, i-au incitat, i-au chemat, și, după săvîrșirea nelegiuirilor, le-au mulțumit și i-au felicitat. Așoi „sînt falșii mineri, cei care îmbrăcau salopeta și cascheta cu lămpasul pentru prima oară și care se aflau la cîrma jocului. Și mai sînt și mulți alții. Însă ar fi greșit ca minierii să fie scoși din cauză. Pentru că, în pofida intrusilor, grosul l-au constituit de departe minierii autentici, nedeghizați, peste care a băfuit citeva luni, dar mai ales la ideile lui iunie 1990, un vînt de nebunie.

Cu ce s-au ales, în privința foloaselor, minierii de pe urma aventurii lor stupeficante? Cred că se poate spune fără teamă de a greși: cu nimic. Ziariș-

tii care au fost ulterior acolo i-au găsit tot săraci și amărîți, și așa sînt și acum. Plata pentru serviciile aduse domnului Iliescu și alor săi nu s-a făcut și nici nu se putea face, avînd în vedere sărăcia noastră generală. Minierii sînt vinovați deoarece n-au avut maturitatea să judece că promisiunile ce le-au fost făcute nu puteau fi decît mincinoase, cei de la cîrmă n-aveau cum să le satisfacă, știut fiind că de unde nu-i nici Dumnezeu nu cere. Într-o țară secătuită, epuizată, era imposibil ca minierilor să li se creeze — oricît de multe bite, rîngi, lanturi și rețelele ar fi adus ei periodic în capitală și oricît de mulți oameni ar fi băgat de fleacare dată în spital — un regim privilegiat. Se vor fi convins oare minierii că stăpînirea fesenistă s-a folosit de ei doar pentru a trece hopul și pe urmă i-a lăsat de izbeliste mai rău decît pe vremea odiosului, cu alte cuvinte, se vor fi convins minierii că au fost pur și simplu trasi pe sfoară?

ION D. GOIA

ar fi funcționat — așa cum unii dintre supraviețuitori au fost „forțați brutal de securitate” să declare — tot n-ar fi putut să fie cauza exploziei flama electrodului celui aparat putea să ardă și înaintea exploziei, și în momentul exploziei, cit și după detonare, tot indiferent — ca fenomen explicativ — rămînea. Nu ea constituia cauza declanșatoare a catastrofei. Iar sudorul ce se găsea în zona spălată de aer proaspăt, și care avea să moară trei zile după aceea la spital, n-a fost intoxicat cu monoxid de carbon, asemenea celorlalte victime din zona erupției de metan, bîntuită de explozie, ci a fost ars de flacăra periferică. Dar ce importanță avea acest fapt? Securitatea încerca să-și ducă pînă la capăt încă una dintre strălucitoarele ei anchete, neîncercîndu-se în amănuntul vulgar că zona periferică nu e totuna cu epicentrul unei explozii. Cînd poți să-i „forțezi brutal” pe oameni, ancheta poate merge repede ca glonțul și drept la țintă.

Ați auzit de reologie?

Orice om școlit cit de cit va fi auzit de Heracit și de zicerea lui celebră „panta rhei” (totul curge), avînd astfel explicația faptului că disciplina care studiază fenomenul de „curgere” a pămîntului se numește reologie. Și dacă, așa cum am văzut, catastrofa din '89 de la Vulcan a fost provocată de fenomene reologice curente, ar mai trebui spus că prin alte țări — inclusiv Rusia, Polonia sau Bulgaria, ca să nu mai vorbim de țările occidentale — procesele naturale de acest fel sînt urmărite de instanțe profesionale cu aplicația și sirguința impuse de datoria — respectată integral — a protecției oamenilor și a bunurilor. Alături de celelalte acțiuni de protecție, siguranța exploatareilor miniere impune, așadar, și efortul de cercetare prin observații și măsurători cu metode și aparate specifice ale proceselor reologice din zonele în care pătrund camenii.

— Dar care e situația la noi?, l-am întrebat pe dr. ing. Florea Neagu.

— Aceste procese reologice nu se urmăresc la noi nicăieri, la nici o mină.

— Ar costa mult?

— Ar costa mult mai puțin decît supravegherea gazului metan, supraveghere care se face — putem zice — cu succes. Ciclicitatea accidentelor, chiar dacă ea are caracter probabilistic, trebuie să pună pe gînduri — cum trebuia încă de zeci de ani — întreaga suprastructură de comandă ce stă deasupra minei, determinînd supravegherea și controlul fenomenelor reologice atît de amenințătoare. Pentru că, iată, în condițiile în care la Vulcan s-ar fi menținut nivelul de producție anterior, evaluările statistice ne-ar fi îndreptățit să afirmăm că un fenomen similar celui din septembrie '89 va putea să apară între sfîrșitul anului 1991 și sfîrșitul anului 1992. Dar cum nivelul de producție a scăzut, iar de el depinde în mod direct provocarea unor asemenea „microseisme”, probabilitatea unui nou accident trebuie să aibă în vedere un interval mai mare de timp. Oricum, între timp trebuie făcut ceva, nu?

Și nu ne rămîne să adăugăm decît atît: că minierii, dacă vor mai avea ocazia să-l asculte de sub balcon pe dl. Iliescu, ar putea să-și cîntărească aplauzele în funcție nu de zîmbetul care se revărsa peste ei de-acolo, de sus, ci în funcție de ceea ce se face, concret, pentru îndeplinirea unui drept elementar al lor. Dreptul de a nu le cădea tavanul în cap, de a nu se năruși peste ei pămîntul cu gaz metan cu tot.

Pînă una-alta: Noroc bun!

DUMITRU CONSTANTINESCU

Dreptul de a nu-ți cadea tavanul în cap

Septembrie 1989: catastrofa la mina Vulcan. Mor 29 de oameni. Socialismul se află pe „culmi”, inclusiv pe culmile neomeniei și nerușinării, pentru că despre oamenii aceștia nu se suflă un cuvînt și nici despre alții, destul de mulți, care au rămas schilozi.

A urmat o anchetă întreprinsă de o comisie de specialiști în frunte cu adjunctul ministrului minelor. Ceva mai tirziu, în timpul cercetării judecătorești, s-a simțit nevoia unor investigații suplimentare cu privire la explicația fenomenelor ce au determinat catastrofa. De ce? Pentru că nu se puteau corobora unele dintre aceste fenomene, nici declarațiile unor supraviețuitori, și mai ales nu se confirmau reciproc o seamă de dovezi materiale ale tragediei ce se consumase la Vulcan la citeva sute de metri sub pămînt.

În aceste condiții, instanța s-a adresat Biroului republican de expertize. Domnul dr. ing. Florea Neagu, recomandat de acest birou ca specialist în domeniu, și-a început investigațiile în luna mai și le-a încheiat în luna decembrie 1990. Iată citeva dintre concluziile raportului de expertiză încheiat de domnia sa.

Se caută epicentrul exploziei

Cele 7 accidente majore din ultimii 25 de ani, în care și-au pierdut viața 212 oameni la Uricani, Livezeni, Petrița, Păroșeni și Vulcan, ne conving de o anumită ciclicitate a căreia frecvență este, în prima jumătate a perioadei despre care vorbim, de un accident la 7-8 ani, în timp ce ultimele 3 catastrofe s-au succedat la un interval de 3 ani.

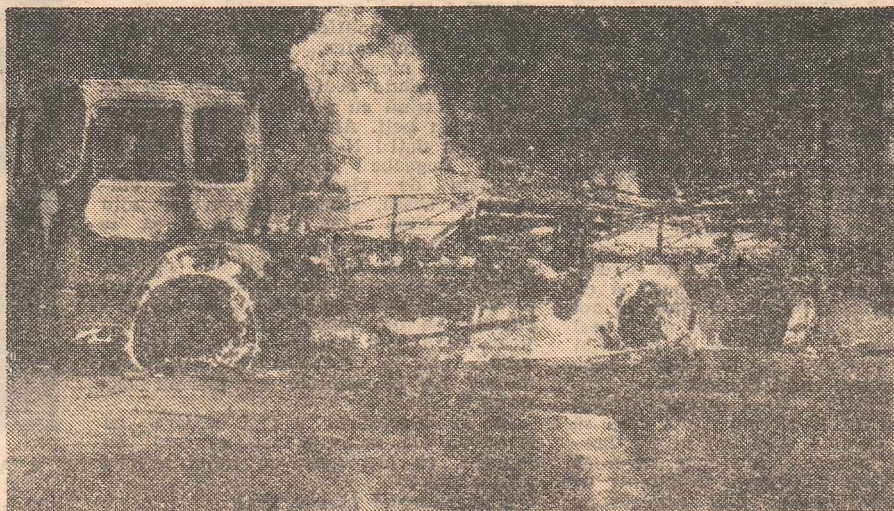
Anchetele tehnice, în aceste cazuri, s-au asemănat pînă la identitate în parte de căutare a sursei de inițiere a exploziei, adică a scintei, a flăcării, a obiectului sau procesului cu temperaturi mai ridicate decît cea de inflamare a mediului exploziv. La unele locații, într-adevăr, s-au identificat fără putință de tăgadă aceste surse, dar altele au rămas doar presupuse, fiind pierdute în virtutea distrugător al exploziei sau în acțiunile de salvare ori de eliminare a avariilor.

Nu e de mirare că în toamna anului 1989, în urma catastrofei de la Vulcan, explicația oferită de ancheta tehnică a fost una tradițională: și anume, că explozia s-a datorat gazului metan și prafului de cărbune, ea fiind provocată de flama electrică a unui aparat de sudură ce se găsea și, se presupune, lucra în galeria de aer proaspăt.

Dar ancheta, astfel concepută, nu a putut explica și de aceea a lăsat deoparte o seamă de fapte majore. Bunăoară, prăbușirea unor mari porțiuni de galerii — prin culcarea susținerilor metalice — în zone în care fenomenele dinamice nu sînt confirmate de urmele exploziei (negrul de fum deșus pe partea opusă a susținerii metalice față de unda exploziei presupusă a veni de la locul unde se găsea aparatul de sudură, piese metalice identice deformate în mod descrescător, dar nu mergînd de la epicentrul exploziei, ci invers, mergînd înspre epicentrul). Explozia gazului metan e un fapt ce nu poate fi pus la îndoială, dar ancheta tehnică n-a putut explica totuși de ce aparatele — multe la număr — cu înregistrare la distanță (la suprafață) n-au reținut valori ale concentrației de metan peste praguri admisibile.

Explicația rămîne una: că prăbușirea galeriilor a constituit faptul primar, nu

secundar. Presiunea exercitată pe „coperișul”, pe tavanul lor, a antrenat simultan mai multe cadre metalice de susținere (123 cu toate), aplecîndu-le spre fronturile de săpare și astfel cele două galerii despre care e vorba au rămas fără susținere pe citeva tronsoane ale lor și s-au prăbușit, eliberînd gazul metan

din masivul de deasupra și provocînd instantaneu mii de surse de inflamare și detonare prin tăierea cablurilor electrice sub tensiune și prin frecarea pieselor metalice care alcătuiau susținerea acelor galerii. Altfel spus, prăbușirea galeriilor nu e o consecință a exploziei ci o cauză a ei.

Bineînțeles, mișcarea „coperișului” celor două galerii, aflate între două falii

deasupra orizontului unde s-a petrecut tragedia din toamna anului 1989, cu trei ani mai înainte s-au înregistrat alte eliberări masive de metan, din care două au și provocat accidente soldate cu victime omenești.

Cît privește explicația catastrofei din septembrie '89, mai trebuie adăugat că aparatul de sudură în seama căruia a fost pusă inițierea exploziei, chiar dacă

La sectorul minier Ip. la orele amiezii, înainte de intrarea în șut, minierii își primeau lampa de la magazie și își căutau gîsele de plată pe luna aprilie. Cînd le găseau, comentau nemulțumiți sumele.

Un exemplu luat la întîmplare:

Hendre Vasile, minier categoria A V-a, salariu de încadrare lunar 9.935 lei.

Realizări acord: 11.897, plus spor de

Producția se realizează, de bine, de rău.

În decembrie 1990, șeful de sector a vrut să-i treacă la program de 8 ore. Au făcut grevă. A sosit și poliția. Degeaba! A rămas programul de 6 ore.

Dar lămpile lor nu țîn nici 5 ore. Sînt două soluții: ori se aduc lămpi cu acumulatori care să țînă 6 ore, ori să se re-

Minierii își consultau fișa de plată

noapte — 541, plus spor vechime — 727, plus condiții deosebite — 430.

Total brut: 13.595 lei. Din care urmează scăderile: avans — 2800, impozit — 2853, contribuția — 298, întreținere copil — 1076, ajutor șomaj — 92 lei.

Rămîn: 6.476 lei, plus alocația pentru copil — 520. În total 6.996 lei rest de plată: Din 13.595 lei!

Acești bani se dau, totuși. Ce nu se dă e ceaiul. De o lună, cîcă, nu au zahăr la cantină. Nu se dă nici pîine destulă. Nici sporul de brigadier nu se dă.

ducă programul de lucru la cît țîne lumina lămpilor în adîncuri.

Stau în beznă ca victimele borthystilor. Mai trebuie doar să arunce peste ei cineva var nestîns.

Conducerea le-a recomandat: Adidas — Torsion: dacă vrei, poți!

Minierii vor. Dar nu se știe cîtă vreme mai pot. Jos e beznă iar sus e fierbere. Sau invers: jos e fierbere iar sus e beznă.

!tot una!

EMILIAN CRISTESCU

De la coadă adunate

Sufletu'!

— Dumneata de ce nu stai la coadă?
Că doar n-oi fi vreun erou, să ai scutire!
— Să mă ferească Dumnezeu!
— Ce te scuturi așa, dom'ne?
— N-o să-mi spui că dumneata ai vrea să fii?! Mai ales din aia de pe 21 decembrie...
— Află de la mine că tocmai cei de pe 21 sînt mai de cîștit. Ei au fost curajoși! Că pe 22, după ce a fugit Ceaușescu... multumesc!... S-au înghesuit toți! Vorba aceea: puțini am fost, mulți am rămas!
— Se vede că d-ăia a uitat Parlamentul să-i bage la lege, că erau puțini.
— De parlamentari nu mă mir, că n-au avut ei treabă cu revoluția. Dar pe domnu' Iosif nu-l înțeleg.
— Păi, el nu-i tot parlamentar?
— Da, dom'ne, da... orîșicît, cum să declare tocmai dînsu' c-a uitat? N-a fost cu cei din 21?
— Parcă nu știi! A fost atunci, la început, P'ormă s-a dat cu ceilalți. A trecut vremea, n-au mai avut cum să se

vadă... Deh! Domnu' Iosif în Parlament, cu soldați la poartă, ăilalți tot pe stradă. Sigur că uită omu'!
— Dacă s'uituți, trebuia să face legea cu aia care au ținare de minte.
— Ei, păi au spus că proiectul s-a discutat cu „o parte” din revoluționari.
— Da' ce? Și la ei e pe părți, ca la ziaristi?
— Se vede treaba că da. Partea aia cu care s-a discutat proiectul a fost multumită.
— Ei, nu zău? Ia spune-mi și mie care să fie revoluționarii aia așa de multumiți?
— Cei de pe 22 decembrie, dom'ne! Domnu' Iliescu, domnu' Roman... p'ormă domnu' Voican, Dan Iosif... Ce să-ți-i mai înșir? Aia de s-au înfipt pe 22 și așa au rămas.
— Oricum, nu se poate să-i uiți pe cei din 21. Doar ei au încasat-o.
— Lasă, că o dreg acum. Doar ai văzut, au zis parlamentarii că cîștirea adevărată trebuie făcută mereu, că e o datorie de suflet!
— Da, da! Și-or să le dea mereu, ce le-au tot dat de la revoluție încoace: sufletu'!

LIANA TATOS ■

Peregrini moderni

Domnul Dorel Chiuzbăian din localitatea Tăuții de Sus, jud. Maramureș, împreună cu alți doi prieteni sînt mari amatori de cicloturism și, implicit, mari iubitori ai naturii. Nu știm dacă dînsii au citit „Peregrinul transilvan” și au purces la

drum în urma lecturii sau dacă neastîmpărul lor s-a ivit așa, din senin. Important este însă faptul că acești peregrini moderni au colindat țara, pe bicicletă, înfrutînd vînturi, ploaie, căldură, proasta servire. Nici o stavilă nu s-a interpus în calea imensei lor plăceri: cicloturismul.

În momentul de față ar dori să facă „turul Europei”. Pentru aceasta ar avea nevoie de un

sponsor. La întrebarea pe care ne-o pun — „Ne puteți oferi o adresă de la o firmă din țară sau străinătate care ar fi interesată” — nădăjduim că se va găsi cineva care să răspundă favorabil.

Cu parul

Noua modalitate de a obține mult rîvnitul autoturism — dincolo de listele de așteptare cu anii și o căciulă de bani — ar fi, cu parul! Cel puțin așa s-a înțeles din expli-

cațiile domnului ministru Fota în Parlament, cu privire la recenta vînzare a celor 150 de autoturisme „Oltcit” la Craiova

O statuie care face politică?

În spatele Muzeului de Artă din Galați se află uitată statuia lui I.C. Brătianu, lucrare executată din bronz și montată (după cum o dovedesc fotografiile vremii) pe malul Dunării în anul 1926. În 1943, odată cu năvala sovietică, statuia

De vreme ce piețele sînt pline, înseamnă că există și concurență. Cu toate acestea, prețul nu scade nici cu 5 bani. Să nu fi înțeles producătorii liberi ce li s-a explicat în legătură cu economia de piață? (Liana Tatos).

Glasul roților...

Domnul ministru al transporturilor a ordonat feroviarilor să nu întrerupă „glasul roților de tren”. Cît se poate de poetică exprimare, dar tot atît de neinspirată. Se vede că domnia sa nu

rînți și bunici, elevii Școlii Profesionale nr. 30 nu mai știu cui să mulțumească pentru pacea în care „vegetează”: n-au internat, s-au aciuat și ei pe unde au putut, care a fost mai cu dare de mină a prins un loc în cîminul de nefamiliști aparținînd întreprinderii lor tutelare, I.C.T.B.; meserie nu prea au cum să prîndă, căci la I.C.T.B. aceasta se face cu marfa clientului, adică a elevului (material, apă, ace, foarfece, fermoare); de mincat nu prea au ce și mai ales cu ce, teleleu nu umblă, nu-și cumpără uniforme (citește „blugi”),

Acum armata se instruieste, nu-i așa?

a fost ascunsă. Membrii filialei P.N.L. din municipiu a înaintat primăriei două memorii prin care au cerut ca statuia să-și recupe locul meritat în arhitectura orașului. Răspunsurile au fost două tăceri, urmate de o replică agresivă a d-lui primar Samoilă: „Această statuie nu se va pune atîta timp cît voi fi primar”. (P. Barbu).

Victorie

La un an de la alegerea rozei, se poate vorbi și de o victorie: a crescut producția la brînză.

cunoaște următorul vers al celebrului slagăr. Vi-l amintim? „E o șoaptă cu suspine”.

Învățămîntul nostru tot mai gratuit

Mulțumiți că au scăpat cu zile în urma luptei de cucerire a Școlii nr. 203, strășnică apărătoare de foștii ei ocupanți, sprijiniți de dascăli, pă-

deoarece mai toți vin din provincie, din familii modeste și I.C.T.B. nu le-a mai dat bursa din decembrie, cîlîndu-i astfel împotriva tuturor poftelor (îndeosebi a celei de mîncare). Sîntem de-a dreptul îngrijorați de eventualitatea ca elevii să-și primească bursa: pomenindu-se cu atîția bani grămadă, nu se vor deda ei la excese?

VALERIA DORNEANU ■

AZI, 12 iunie 1991

TRATAMENT BIOENERGETIC

În urma sutelor de solicitări venite din partea publicului larg după publicarea în revista „FLACĂRA” a unui ciclu de materiale privind tratamentul prin metoda transferului de energie, azi, 12 iunie 1991, are loc prima demonstrație a acestui tratament inventat și practicat de inginerul Constantin Cojocaru.

În ședința de azi, vor beneficia de bioenergoterapie suferinzii de gripă, sinuzită și ulcer.

În legătură cu celelalte intervenții terapeutice vă vom ține la curent prin pagina de știință a revistei noastre.

Efectul de ecou

„Ne uităm cum vine apa și plingem după bani”

Bună negustorie au făcut cei de la Ocolul silvic Măcin: încasînd 1 leu pe fiecare m² de teren inundabil de pe malul Dunării, s-au ales cu 80.000 de lei de la cele 20 de familii din comuna Smîrdan, jud. Tulcea și și-au îndeplinit și planul la plantările de puieți, căci numai așa au atribuit terenurile: cu condiția ca oamenii să participe la sădirea puieților. E drept că nu le-au plătit decît 1,50 de lei de fiecare puieț, în loc de 3,30 de lei, dar așa-i în negustorie, fiecare trage pe turta lui. După ce au muncit toată iarna la plantat puieți, acum, în primăvară, „fraierii” au scos bani din buzunar ca să-și lucreze pămîntul închiriat, l-au arat, l-au semănat, dar... a venit apa și l-a luat. Cu alte cuvinte, nu numai că au înghițit nada aruncată de cei de la Ocolul silvic, dar au și plătit ca să se ducă la fund. Cînd au auzit că pe celălalt mal

al Dunării brăilenilor li s-a dat pămînt fără obligația de a-l plăti și nici de a sădi puieți, urmînd să dea o cotă parte din recoltă (dacă se face), păgubașii au protestat, dar Ocolul silvic a rămas năclintit

a autoturismului în valută, fostul ADAS ne mai servește una. Polița de asigurare a mașinii achitată înainte de 1 aprilie a.c. nu mai valorează doi bani. De la data mai sus menționată, sumele de asigurare s-au dublat,

„Dumneavoastră ce părerere aveți, ne întreabă Elena Cosa din Smîrdan, Brăila are o lege și Tulcea alta?”

Noi zicem că legea e una, depinde de politică, o fi Măcinul pe malul drept, dar dacă face politică de stînga!...

VALERIA DORNEANU ■

Firma fără cuvînt

După frumoasa figură cu plata cărții albastre

cum era, de altfel, de așteptat. Cum nu era, însă, de așteptat, firma nu-și respectă contractul și-i anunță pe toți cei care au încheiat asigurări înainte de 1 aprilie că acestea nu mai sînt valabile dacă nu se plătește diferența, în valoare de 2.200 lei. Merită, oare, să mai închei un contract cu o astfel de firmă fără cuvînt?

De neînțeles

La „Salon Royal” din București, un portar galonat te oprește cu fer-

mia de piață, dar, mai ales, de neînțeles.

LIANA TATOS ■

„Stimă și respect”

Nu fac parte dintre cei care susțin că Ceaușescu i-a avut drept dascăli pe Lenin, Stalin și Hitler, în timp ce domnul Ion Iliescu are doar un singur dascăl, pe Nicolae Ceaușescu. Susținerea aceasta este în chip evident o exagerație. Dar domnul Iliescu dă el însuși apă la moară neînteleșurilor săi, și va fi în interesul său să n-o mai facă de acum înainte. Ne aducem aminte că aproape nu era alocuțiune a odiosului în care să nu figureze la loc de cinste sitagma „stimă și respect”.

I.D.G. ■

POȘTA REDACȚIEI

Elena Pasăre — Craiova, cartier Lăpuș — Argeș, bl. 73, sc. 2, ap. 9: Am expediat scrisoarea pe care ne-ați trimis-o Direcției de muncă și protecție socială Craiova. Tragem nădejde că răspunsul pe care-l vom primi va fi și cel așteptat de dvs.

Gheorghe Popescu — Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Amenajării Teritoriului are datoria de a-și justifica acțiunile, mai ales cînd măsurile luate lovesc în drepturile salariaților sau ale pensionarilor, drepturi de care nici cei răi n-au îndrăznit să se atingă.

Adrian Rudi Popescu — Iași, str. Păcurari, nr. 45: Vă mulțumim pentru propunerea făcută, dar ea sosește cu întîrziere. Deocamdată am rezolvat problemele difuzării publicațiilor noastre în municipiul dvs.

ELENA GRECESCU ■

GHEORGHE PITUȚ

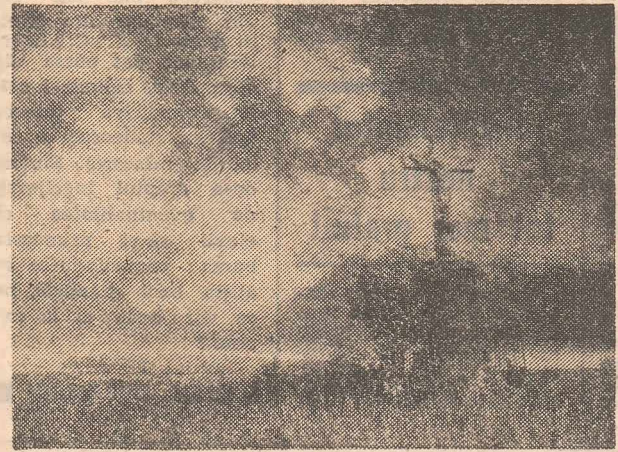
Știa că va muri curînd. Mi-a spus-o ca între vechi ardeleni dar nu l-am crezut cum nu crezi iminența unui cutremur. L-am întîlnit nu demult la Casa Scriitorilor, în ceață. Voia să scoată o revistă și m-a pus să fac rost de hirtie. A pornit din Ardeal prin '68, sau și mai devreme, ca un trunchi jumătate arbore rădăcinos, jumătate carte chinată de abisale răsuciri interioare. A ajuns în primăvara lui '91 să viseze pagini de ziare în loc de frunze și flori.

Recitesc teribilul volum al lui Gheorghe Pitut din '68, **Cine mă apără**, și-mi amintesc de adolescența de licean bîntuită de o strofă a sa pe care n-o voi putea șterge niciodată din biografie: „Toți am vrea, la toți ni-i dor / De-o lungă luminare — / Nu să moară, nici să mor, / Ci s-ajungem nehotare”. Acum omul care-a fost a trecut vămile spre nehotare.

Ce poet a fost Gheorghe Pitut în cărțile sale din preajma anilor '70. **Cine mă apără**, **Sunetul originar**, **Fum**, ce mare poezie românească se făcea atunci: „Cîntecul meu e dezgroparea mea. / Și numai / fiindcă m-a văzut și auzit odată cineva / simt că mi-e dator / de atunci înainte”. Îi simtem cu toții datorii. Plînsul ardelenesc al poetului Gheorghe Pitut din celebra sa poezie **Fără motiv** ne-a hotărît multora destinul: „Nu știu de ce / încep atunci, din senin, / fără cuvinte, fără motiv, / să ne scutur casa un plîns / că se-aud / în cer birne / din alte planete / troznind”.

Cî recitim cărțile poetului Gheorghe Pitut și fie, ca trecerea lui desăvîrșită în cuvinte să ne întorcă la poezia primelor sale volume ca la o sursă vie pentru a ne salva din incertitudinea și destrămările cu care intrăm în mileniul trei.

Doamna iartă-ne și ne mintuie pe toți românii, la această cumpănă a lumii, prin trimisul nostru special la Tine! (I.Z.).

FĂȚARNICĂ LUME

Ah, fățarnică lume
Invidioasă-nserate
Înaintea inecatului
Mîna mea slugarnică
Așezată pe capul unui bărbat nebun
Ce-mi promite dragoste
Locuință cu fereastră spre soare
Șampanie furisată
Printre sinii adevărului
Ah, demonul acela blond
Hoitul perfecțiunii
Pentru care mi-am dat toți banii
În momentul în care în palmă
Îmi explodează
Un alt fapt împlinit
Ah, profeția pe care mi-ai făcut-o
La capătul orei de dragoste
Cu fălcile bunăvoinței întărite
Ca o protecție socială
Toate aceste ventuze sterilizate
Prin fierbere
În siropul destinului
Mi se aplică miraculos
Pe spatele acestui anotimp
În care mi-am investit
Toți trandafirii
Și experiența.

ANA ARDELEANU ■

CĂMINELE DE COPII

Nu-i este dat oricui
să ajungă la Corint. Luciditatea
devine un act caritabil
Căminele de copii urșiți ai nimănui
așteaptă coșuri cu jucării din Anglia
Piața Comună cochetează cu orfelinatele
o portocală un copil o portocală
Cerulele copiilor este în citrice
Mîinile mici string la piept
cioburi dintr-o presupusă grădiniță de rai
Ochii mari. Aștepti să le crească aripi
Toată singurătatea lumii într-o privire

MARIAN DINCĂ ■

Toți sîntem români!

„Te salut, mică Romă!”

Știm încă puține lucruri despre biserica greco-catolică. Majoritatea celor născuți după 1944 n-aveau de unde să afle.

Apariția bisericii greco-catolice în Transilvania anulului 1700 trebuie privită în context. Sîntem în plin imperiu austro-ungar, în cadrul căruia românii, deși majoritari în Transilvania, nu erau recunoscuți ca națiune cu drepturi egale cu celelalte națiuni ale imperiului, pe propriul pămînt al părinților și strămoșilor. Trecerea românilor transilvăneni la catolicism le-a oferit dreptul de a lupta împotriva imperiului și a-l înfrînge pe propriul său teren. Unindu-se prin credință cu centrul religios de la Roma, ca o consecință imediată, românii au avut dreptul de a studia la școli confesionale occidentale, la Roma și în alte centre universitare ale Europei, dreptul de a deschide primele școli românești în Transilvania, dreptul de a avea învățați și cărturari competitivi cu cei ai imperiului asimilator și ai Europei civilizate. Practic, intrarea noastră în Europa a început prin catolicismul aceluia moment istoric.

Nu-i exclus ca această catolicizare a românilor transilvăneni să fi fost gîndită inițial de imperiul austro-ungar ca sciziune și mijloc de asimilare și deznăționalizare mai rapidă a românilor. Numai că, odată ajunși în universitățile Europei, intelectualii români au transformat servitutea colonială în avantaj național, descoperind în bibliotecile Romei și ale Europei adevărul adînc și întreg despre istoria poporului român. Astfel, încît ideea de patrie română, de identitate națională, de unitate a poporului român în ținuturile locuite de la Tisa la Nistru și la mare, ideea de latinitate și continuitate au apărut în inteligența studioasă a acestor învățați ardeleni aflați la școlile catolice ale Europei. Întorși în țară, luminați și îmbogățiți, ei au devenit corifei ai românității, cu solide argumente istorice extrase din arhive și biblioteci. Prin inima și conștiința lor neamul acesta a dobîndit deplină conștiință de sine și astfel, poporul român a intrat cu identitatea sa invincibilă în istoria modernă a lumii. Iar prin ei, orașul Blaj devine centrul catolicismului românesc și, inclusiv, bastionul de rezistență conștientă a românității din Transilvania.

Învățați grupați de istoria noastră literară sub numele de „Școala ardeleană” au pornit de la Blaj, ei sînt în realitate școala greco-catolică blăjeană. Iluministii Micu Klein, Gh. Șincai, I. Budai Deleanu, Petru Maior, pînă la Timotei Cipariu și toți ceilalți au

studiat în universitățile catolice și s-au reîntors în patrie ca luptători pînă la sacrificiu împotriva imperiului austro-ungar. Ei au construit primele biserici și școli în limba română în Blaj. Nu în ultimul rând, revoluționarii de la 1848, au proclamat independența Transilvaniei pe Cimpia Libertății de la Blaj. Cînd Eminescu pornea în țară, nostalgia Blajului o avea de fapt, iar cînd a ajuns aici a rostit cuvintele, cu deplină acoperire în fapte istorice: „Te salut, mică Romă!”.

Dacă nu era Blajul și corifeii catolici ai școlii sale, Transilvania era acum mai departe de limba română și de rădăcina sa latină! Însăși proclamația unirii Transilvaniei cu patria mamă, la Alba Iulia, în 1918, a fost citită de episcopul catolic Iuliu Hossu ca împlinire firească a ceea ce au început înaintașii iluminați de la 1700 unindu-se cu Roma.

ION ZUBAȘCU ■

Televiziunea e în stare să declanșeze un război confesional

În Blaj, slujbele în rit greco-catolic se desfășurau în parcul din fața catedralei, pe ploaie sau vînt, ori în sala de sport a liceului agricol din localitate. Icoanele erau agățate de coșul de baschet, sala era neîncăpătoare, o simplă cruce era greu de făcut într-o asemenea înghesuală. Deși greco-catolicii au adresat numeroase cereri bisericii ortodoxe ca măcar o biserică din cele cinci cite există în Blaj să le revină, ei nu au primit un răspuns explicit.

În 19 mai, ca de obicei, credincioșii greco-catolici s-au strîns în

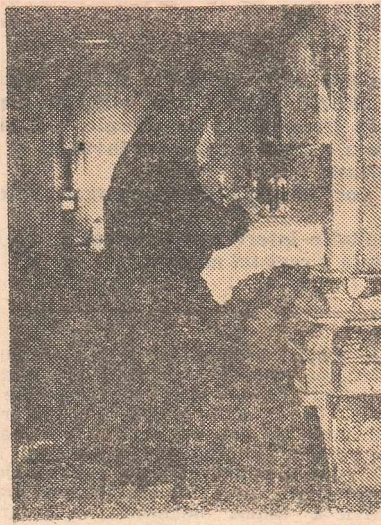
sala de sport. Înainte ca liturghia să înceapă, a apărut șeful comitetului epitrop ortodox care a invitat oamenii în catedrală, spunînd că acest lucru a fost hotărît de comitet cu o majoritate de opt voturi din unsprezece. Multimea a intrat în biserică. Aici se aflau cei doi preoți ortodocși, Ioan Farcaș și Liviu Rotaru, parohii catedralei. Preotul Rotaru își manifestă nedumerirea față de numărul impresionant al credincioșilor (de obicei, la slujbele în rit ortodox nu se adunau mai mult de o sută de oameni), apoi declară speriați în fața oamenilor: „Puteți să mă omorîți!” Sfinția Sa se retrage în altar și slujba este ținută de preotul Farcaș care în timpul ei, face mărturisirea de credință față de biserica greco-catolică, spunînd că trecuse la această religie în urmă cu șapte ani, dar abia acum o făcuse public. Oamenii încep să aplaude, să se îmbrățișeze, să plîngă. Este adus Mitropolitul Bisericii greco-catolice, I.P.S.S. Alexandru Todea, care preferă să rămînă în rîndul credincioșilor. Slujba continuă. La sfîrșit, preotul Rotaru părăsește biserica urmat de patru-cinci credincioși ortodocși. Sfinția Sa nu a fost bruscat, dimpotrivă, a fost îmbrățișat de Alexandru Todea. Un semn de pace? Se părea că pacea va fi veșnică în Blaj, dar peste citeva ore un comunicat difuzat la „Actualitățile” T.V., prin care se spunea că o minoritate greco-catolică a ocupat cu forța catedrala, blocînd accesul credincioșilor ortodocși, uimește întreaga populație a Blajului, inclusiv pe comandantul poliției, maiorul Bodea. Starea de tensiune crește brusc. Un camion de jandarmi vine de la Alba-Iulia pentru a interveni în „disputele violente” dintre ortodocși și catolici. Prezența jandarmilor este inutilă.

Acestea au fost pe scurt faptele din ziua de 19 mai în orașul Blaj, capitala Bisericii greco-catolice din România. Faptul că „Actualitățile” preiau informații pe care nu le verifică, dovedește înaltul amatorism al echipei redacționale. Între victimele închiiziției și cele ale „Actualităților” este o diferență doar de citeva secole.

PETRE BARBU ■

Primarul a fost printre credincioși

DI. Mircea Fuior, primarul Blajului, are o poziție independentă chiar și în relatarea faptelor din 19 mai: „În jurul orei 13 am fost sunat acasă de soția preotului ortodox Rotaru care, plîngînd, mi-a comunicat îngrijorarea referitoare la faptul că soțul ei este în biserică și biserica e ocupată de greco-catolici. Am sunat la comandantul poliției și l-am rugat să mă însoțească. Am constatat că biserica era plină de credincioși, probabil greco-catolici, nu i-am putut deo-

LANTERNA MAGICĂ

...sau: „fîțe și buci” (ca să folosim o terminologie mai apropiată unei anumite părți a publicului spectator ce se înghesuie să vadă filmul „MISS LITORAL” — producție a Studioului de creație GAMMA — în regia lui MIRCEA MUREȘAN). Lume — lumee...!

Mărturisesc — cu riscul de a fi considerat cretin, sau pudibond, sau mai știu eu ce „destabilizator” al cinematografului național — că, după vizionarea acestui „produs” straniu, am rămai mai întîi blocat, apoi revoltat, iar și mai apoi interzis de-a dreptul: oricît m-aș chinui să încerc a face o cronică la acest film — îmi este imposibil: mă izbesc de (încă) propria-mi credință, că nu se poate face cronică la un „panopticum”; mă voi strădui, așadar, să dau curs unor gînduri, stări, senzații provocate de pelicula în cauză:

1. — Că nîște cineasți, foști „nomenclaturisți” profesionali în vechiul regim, fac și astăzi, bine-mersi, filme — nu este un lucru condamnat, dimpotrivă: ei pot demonstra astfel că iată, acum (cînd nu mai există o motivație „extra-profesională” a insuccesului!), dovedesc acele capacități necesare producerii unor opere de

„SÎNI ȘI FESE” —

valoare; cu atît mai mult în cazul unui Mircea Mureșan, regizor care pe lingă nîște submediocrități notorii, a făcut acel neuitat „ION” — după Rebreanu și prin intermediul scenariului lui Titus Popovici (din păcate un accident, un ferecat dar singular accident în cariera sa!). Cînd, însă, un astfel de cineast își propune, astăzi, să își bată pur și simplu joc de spectatori, socotindu-i cel puțin întîrziată mintal, dacă nu schizofrenici! — lucrurile se schimbă... Iar cînd, dincolo de toate acestea, într-un film dezbrăcat nu numai de haine (mă refer la sutiene, de pildă!), dar și de cele mai elementare noțiuni estetice, sau măcar de bun simț — lucrurile devin alarmante: a băga în aceeași oală delatiunea unui fost informator al Securității transformat peste noapte în „neo-informator” al guvernului actual, pîrînd la vedere ziarul „AZI”, cu cruntul adevăr al morților căzuți inutil la Televiziune în decembrie; a face aluzii grotesti la relațiile românilor din țară cu frații lor din Basarabia; a socoti drept imbecil grînicierii marini sovietici ce permit eroilor noștri pătrunderea în apele lor teritoriale contra unei damigene cu țulcă; a-l pomeni chiar

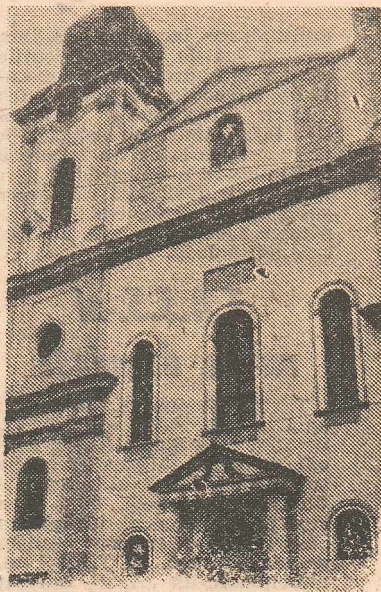
pe Gorbaciov, cu perestroika lui cu tot, sau pe Bush, într-un univers vizual frizînd scatologicul (ba mai și adăugînd la toate astea — așa, fără nici o logică a acțiunii! — un „vampir” sau un amărît de homosexual deloc credibil); a-ți bate joc, pur și simplu, de mai multe popoare, ironizîndu-le, sau

DIVERSIUNEA BLAJ!

sebi (sic!). Preotul Rotaru era bine-sănătos în altar. După câteva minute de la venirea noastră, slujba s-a terminat. Apoi o parte din credincioși au părăsit catedrala. Am schimbat câteva cuvinte cu preotul Rotaru, care era furios pentru acest fapt, dar era neatins și nevătămat. A părăsit lăcașul însoțit de oamenii săi. Am fost invitat să particip la protocolul de predare-primire a catedralei. Cunosând prevederile decretului 126/1990, art. 2 și 3, am refuzat. Apoi am fost acasă la preotul Rotaru care mi-a spus că nu a fost agresat fizic, doar câteva cuvinte pe un ton mai ridicat i s-au adresat. Dinsul pretindea că autoritățile trebuie să intervină. Am cerut poliției să patruneze mai des prin centrul orașului, să preîntâmpine orice fel de violențe...".

DL. primar ne-a mai spus că în Blaj sînt cinci biserici ortodoxe și încă trei în împrejurimi. În total 8 biserici. Raportul ortodocșilor la greco-catolici este de 1:6, deci ar fi normal ca măcar o biserică să devină greco-catolică, asta pînă cînd credincioșii se vor pronunța într-un referendum oficial.

PETRE BARBU ■

să-și îngroape morții în cimitirul confesional care le aparține. Înainte de 1948, ortodocșii își înmormintau credincioșii tot aici, fiind toleranți creștinește fără nici o opreliște. După ce-au venit comunistii la putere, le-au dat ortodocșilor cimitirul catolic. Iar aceștia au început să se folosească de depozitarea ilegală de locuri de veci ca de o metodă de convertire a catolicilor la ortodoxism: nu vă putem îngropa în cimitir (în propriul vostru cimitir devenit acum al nostru!) fără să treceți la biserică ortodoxă. Practic, oamenii nu erau spovediți în ceasul din urmă, nici nu li se administrau sfintele taine dacă nu treceau în clipa morții la ortodoxism. Exact această metodă este folosită și azi, de data aceasta în sens invers: nu vă îngropăm morții dacă reveniți la catolici, ci numai dacă rămâneți la ortodocși.

Toate aceste lucruri i-au fost spuse domnului Ion Iliescu, iar

președintele țării a rămas surprins și de-a dreptul indignat. Ca orice om de bună cuviință care ar afla aceste triste și inimaginabile lucruri. Și-a notat în carnetul său. Dar n-a mai venit nimeni să cerceteze adevărul la fața locului și iată că după un an de la întilnirea aceasta, lucrurile au rămas la fel în inadmisibila lor straniețate.

Ce fac în această situație preoții greco-catolici? Se duc la casa decedatului, îi administrează sfintele taine și îi fac înmormintarea în locuință, ca și cum acolo i-ar fi locul de veci și ar trebui îngropat. Îi îngroapă, deci, în propria sa casă ca în cimitir. Își fac datoria în legea catolică, după dorința și credința celui mort. După aceea vin și ortodocșii și îl mai înmormintează și ei o dată. Tuturor le iau bani, evident, altfel nu-l lăsa pe cei răposați să intre în cimitir, nici măcar să se tragă clopotele. Deși au mai plătit o dată taxele de clopot.

Pur și simplu, credincioșii greco-catolici se tem de propria lor credință, ca pe vremea comunistilor. Se tem doar pentru faptul că-s greco-catolici. Și pentru că totii canii bisericii lor au înfundat puscăriile, imediat după instalarea la putere a comunistilor, în 1948. Acum vin în secret la preoții lor, sau le scriu și-i cheamă să le facă înmormintări aproape clandestine.

Anomalia aceasta se petrece doar la cimitirul confesional intabulat pe biserică greco-catolică. Cimitirele comunale primesc morți de orice credință fără nici o opreliște. De ce se temeau comunistii de greco-catolici și le-au interzis credința înmormintându-i prin închisori? Pentru că aveau lecții cu Roma și cu lumea civilizată a Anusului, cu „capitalistii” de a căror „exploatare” Moscova tocmai a scăpat „masele populare”, „clasa muncitoare” din țările proaspat sovietizate. Erau, deci, un pericol real pentru noua propagandă în expansiune.

Așa că cimitirul confesional catolic din Năsăud a fost luat de comunisti cu fanca și trecut la ortodocși. Iar superiorii bisericii ortodoxe de acum se folosesc de această cimitir și azi, ca și în 1949, ca mijloc de constrângere pentru a împiedica oamenii să revină la biserică greco-catolică. Protopopul Vasile Tărmure nu se mai teme, însă. E un luptător: „Am făcut cerere la Episcopia ortodoxă din Cluj, la arhiepiscopul Teofil. Nu mi-a venit nici de aici un răspuns. De ce nu ne lasă să ne înmormintăm morții? Acum, cînd se zice că avem libertatea cultului”.

ION ZUBAȘCU ■

P.S.: În urma recursului la procesul dintre cele două biserici, Tribunalul din Alba-Iulia a dat câștig de cauză bisericii greco-catolice.

Correspondență literară

Dora Coastăntinescu: Deși schimbul de replici nu se sincronizează, dialogul funcționează, după cum vedeți. Oricît de rău ar fi un om, există în el și o parte bună, regeneratoare de întreg sănătos. Întotdeauna am mizat pe această parte. Dacă materia lumii i-a acordat omului o șansă în univers și omul trebuie, la rîndul său, să dea materiei bune a lumii care l-a creat o șansă. Oricînd omenirea va putea fi salvată prin jertfă sau miracol. Cred în miracol și îl provoc mereu.

Ecaterina Preda: Această rubrică e, în primul rînd, o formă de respect pentru cei care ne scriu, neștiind unde să se adreseze. Umorul dvs. ar fi de și mai bună calitate dacă s-ar sprijini pe informații exacte. Dar în această privință nici n-are rost să intru în amănunte. Cred că ar trebui să renunțați să vă prelungiți debutul publicistic într-o foaie care a făcut rău din toate răs-puterile culturii române contemporane. Aveți prea mult talent (știu ce spun!) ca să-l subminați cu un context atât de compromițător. Ar fi bine să aveți încredere în forțele proprii și să mizați mai mult pe tipul de text și de caracter al unui prozator ca Vasile Andru decît pe cel care vă inspiră acum. E spre folosul dvs., credeți-mă. În ceea ce privește cărțile noastre, nu e vina mea că ele nu apar la timp, știți la fel de bine lucrul acesta. Mai trimiteți.

Iulian Nuță: „fac baie / în Sahara”, „Cît vezi cu ochii / Zăpada / Și o singură pîrtie”. Haiku-ul care vă ocrotește mizează pe aceste bijuterii imagistice. Noi am optat, în această rubrică, pentru o poezie mai tulburătoare, îmbibată de destin personal. Timpul însuși cere un astfel de poem.

Lucian Nicolae Cîndea: „Și de cînd e lumea lume / N-au mai fost vremuri așa bune / Vremurile ce le-avem / Știm noi cui le datorăm / ... Muncim cu drag și voioși / Că ni-s anii luminoși”. Ce fel de om sinteți de puteți scrie asemenea versuri? Pe ce lume trăiți dvs., domnule Cîndea?

Emilian Blaj: Nu diluați. Mențineți poemul în densitatea lui optimă, inițială. Am reținut „Nedumeriri potențiale”.

Padano: Probabil acel plic s-a rătăcit. Răspund la toate scrisorile care îmi ajung pe masă. Doar primele două poeme se apropie de poezie. Celelalte (Duhul războiului, etc.) sînt compuneri școlarești.

Valentin Gheorghiu: „și clopote ard în păcat pînă pier”, „luna ce te încălzește / într-un con de umbră veche”, „mă simt un copil într-o lună de miere” — sînt versuri frumoase, luate izolat. În ansamblu, practic un tip de poem care nu mai cred că intră în vederle revistei literare actuale. Vă rog să verificați!

Cristina Musteață: Luați-vă în serios și lucrați la un poem mai substanțial. „Notele” trimise sînt frumoase, dar nu suficiente pentru un destin poetic de sine stătător.

Ariette Pescăruș: „Ce vorbe, ce vise, ce dor / Und hainele-mi sînt zdrențuite / Ce poftă nebună de / Cu aripi de cîrpă cîrpite”. E strofă remarcabilă, ca și următoarea. Însă modelul poetic urmat vă ține, în continuare, sub tirania lui. De ce nu-i scrieți poeziei pe care-l admirați direct?

Mimi N. Bz.: Cu foarte mare greutate am reușit să descifrez cite ceva din scrisoarea dvs. Despre versuri nu mă pot pronunța din cauza scrisului.

Stela Ilea: Mă interesează paginile despre perioada cînd ați cîntat. Aveți multă dreptate în ceea ce scrieți, sîntem pe aceeași lungime de undă. Lăsați-mi o poezică să răzbesc să parcurg tot ce mi-ați trimis.

CĂRȚI DE POEZIE PENTRU CITITORII NOȘTRI: Mariana Marin, Atelierele, Nichita Danilov, Peștera lucrurilor, neantul, Gelu Naum, Ma'ul albastru, Ion Chiere, Poeme vesele și triste scrise prin cîrți imi...
ION ZUBAȘCU ■

SEMNAL

Hortensia Papadat-Bengescu: — Omul care a trecut. Nuvele. Ediție îngrijită de Dimitrie Stamatiadi. Seria „Folio”, nr. 1. Editura Jurnal literar, 1991, 80 pagini, 29 lei.

Mai există încă texte ale unor importanți scriitori români, aproape necunoscute cititorului nostru, așa cum demonstrează îngrijitorul volumului Omul care a trecut, volum alcătuit din trei nuvele, dintre cele mai valoroase ale Hortensiei Papadat-Bengescu. Întrudind prin tema erosului, deși deosebite una de alta, nuvelele constituie o „micromonografie în trei părți a sufletului feminin, analizat în trei epistaze diferite”. O supoziție în care avem motive să credem este că aceste nuvele n-au apărut pînă astăzi, în varianta stabilită de autoare, datorită pudorilor cenzurii ante și postbelice. După cum se știe, autoarea a fost sancționată în presă și cenzurată pentru „seabrozitatea” și „indecența” scrisului său. Studiul introductiv conține argumente care modifică semnificația acestor nuvele în ansamblul operei Hortensiei Papadat-Bengescu.

● **Ion Ioanid** — Închisoarea noastră cea de toate zilele. Volumul I, 1949, 1952—1954. Editura Albatros, 1991, 360 pagini, 80 lei.

Un om nevinovat a stat în închisorile comuniste timp de doisprezece ani. A cunoscut, alături de alții, mizeria, torturile, umilințele, lipsa de speranță și amenințarea morții. Nu s-a înrăit și n-a ajuns să semene cu călăii săi, a fost demn și s'îdar cu tovarășii de detenție, printre care a descoperit oameni de valoare, mai liberi sufletește decît cei din afara închisorilor. Acest om se numește Ion Ioanid și este în prezent redactor la postul de radio Europa Liberă. După ce a fost eliberat s-a hotărât să scrie cronică exactă a anilor de detenție, fără ură sau dorință de răzbunare, numai pentru a lăsa celor interesați un document despre fața ascunsă a regimului comunist. Georgeta Naidin Dimisianu, editor eminent, și-a făcut datoria de a transforma manuscrisul într-o carte. Primul volum al memoriilor lui Ion Ioanid se află acum în librării și constituie un eveniment editorial, urmînd ca în scurtă vreme să apară și următoarele.

DOMNIȚA ȘTEFANESCU

cît cuprinde!

„parodiindu-le” limba maternă (manieră sigură a estradei comuniste, anti-cosmopolite, de a face deliciul mahalalei române!) — iată o atitudine cel puțin stranie din partea unui regizor „cu pretenții”... Ar fi interesant să aflăm dacă în capul domniei sale a mai existat ceva — în afara faptului, evident, că ne consideră pe toți niște imbecili! — dincolo de aspectul comercial al peliculei, aspect pe care — ajuns la o vîrstă respectabilă — l-a considerat a fi cel mai ușor rezolvabil prin... SEX!

2. — ...și am auns, astfel, la „cheia succesului” de care se bucură, la public, evident, acest film. Tineri fragezi sau vinjoși stau la o coadă interminabilă, întră zîmbind excitați în așteptare și ies derutați apoi, dacă nu blazați de-a dreptul: („Du-te, bă, și tu, da” să știi că ăia din „LICEENII” o făceau de vreo trei ori, și miștră, ăștia o fac o singură dată și...!” — replică autentică, n.a.) O sarabandă îndrăcită de sini și fese goale: pe plaja mării (absolut corect!), dar și printre cîteva doar din candidatele la viitorul concurs de miss (?!); există sau nu motive, „o parte” dintre tinerele figurante, si nu numai tinere!, își dezvelesc sinii

(să fi avut, acestea, un tarif mai ridicat în timpul filmărilor? !). Sinul și fundul goale acoperă ecranul „by color” timp nepermis de mult în cadrul unei proiecții, scenele devenind astfel ridicole prin ostentativitatea acelor mișcări bătăbănite „a dorință”. Este plagiată cu nerusinare secvența „lunel trupului feminin perfect” din „SHEHERAZADA”, filmul american cu Anna Karina (moment ce nu are ce căuta într-un veritabil și onest concurs de „miss”). Ba asistăm chiar la un prim act sexual, al unei „fecioare” deci, în care — fie-mi iertată expresia — dezvirginarea se produce în poziție „inversă”, adică partenera se află „deasupra”, conducînd „jocul” (ceea ce ar pune pe gînduri orice medic psihiatru, oameni buni!). În sfîrșit, și ceea ce mi se pare cel mai grav: cu numai cîteva excepții, nudurile prezentate în acest film sînt atît de departe de noțiunea de senzualitate, încît te apucă groaza: dacă ASTA e frumusețea româncelor — după cum probabil crede, sau a fost obligat să creadă regizorul — atunci pînă și un zulus ajunge să se castreze, iar nouă nu ne mai rămîne decît să considerăm perfect explicabilă (și concluziona-

lă!), acea secvență a mulgerii țițelor vacilor dintr-un straniu concurs colectivizat via U.R.S.S. — secvență de un grotesc inimaginabil!...

3. Ce mai poți spune în acest caz? ! Că, în mod normal, un astfel de film „sexy” nu ar fi trebuit să intre pe ecrane? ! Doamne ferește! Trăim în democrație doară... (și astă indiferent de modul în care o înțelege dl. Mircea Mureșan). Ies banii, treaba merge — totul e în regulă, și-așa cinematografia noastră nu o duce pe roze în ultima vreme, din lipsă de încasări: din care lipsă, nu se pot face filme. Că, poate, mari actori, cum sînt cei folosiți aici, ar fi trebuit să refuze rolurile? ! Iarăși, fals: ei, actorii, din ce să trăiască? ! Eu mă revolt — dar oare pot propune ceva în loc...? !

Poate doar o proiecție, organizată de către difuzare, timp de cîteva săptămîni, cu mari filme senzuale ale lumii (căci există!). Poate că numai astfel — spectatorul ajuns la saturație după atîta abținută cenzuristă! — va găsi acel discernămint în a nu mai da buzna la orice libido-poveste lipsită de orice substanță... Cît despre filmele despre Revoluție, și mai ales despre ceea ce s-a întîmplat după, să mai avem răbdare! Circulați în liniște, oameni buni!

HORIA PĂTRAȘCU ■

O.I.M. ȘI „EGALITATEA ȘANSELOR“

În iunie 1989 - deci cînd la noi trona încă Ceaușescu - Organizația Internațională a Muncii (O.I.M.) a creat o „comisie de investigație privind discriminarea față de minorități“ în România. Cel mai iubit fiu le-a închis membrilor comisiei ușa în nas, dar după revoluție ei au putut veni în țara noastră. De curînd și-au prezentat raportul. Și ce-au constatat ei? Redăm un fragment dintr-o relatare a agenției Associated Press: „Raportul exprimă îngrijorarea în legătură cu faptul că discriminarea față de minorități a continuat și, în unele cazuri, s-a agravat după înlăturarea dictatorului comunist Nicolae Ceaușescu. Etnicii maghiari din România nu se bucură încă de egalitatea șanselor. În raport se arată că guvernul post-Ceaușescu a abolit obstacolele administrative pentru etnicii maghiari, precum și practica repartițiilor arbitrară, care îi obliga, de obicei, să lucreze în zonele fără populație maghiară din România. Dar raportul pretinde că numai aceste măsuri nu au dus la restabilirea egalității șanselor. Raportul insistă pentru găsirea unei „soluții juste“ la plingerile etnicilor maghiari împotriva unei decizii guvernamentale potrivit căreia pregătirea de specialitate (adică învățămîntul superior n.n.) să fie asigurată numai în limba română. Potrivit constatîrilor, situația țăganilor români - romii - (e de observat că fie autorii raportului, fie cei ce-au redactat corespondența AP, nu știu că rom înseamnă pe țigănește om, ființă omenească și cred că rom are legătură cu cuvîntul român, semnificînd țăgan român n.n.) nu s-a îmbunătățit în mod apreciabil după înlăturarea lui Ceaușescu. Discriminarea pare să existe în continuare“. Nu pot să mă ocup aici pe larg de problemele ridicate. Mă voi limita doar la două observații.

Una - cu privire la „egalitatea șanselor“ dintre români și maghiari. Raportul se referă la această egalitate numai în România, nu și în Ungaria. Or, pentru a se lămuri, este suficient ca membrii comisiei să compare cîți români erau în Ungaria la 1 decembrie 1918 cu cîți sînt acum, pe de o parte, și cîți unguri erau în România la 1 decembrie 1918 cu cîți sînt astăzi, pe de altă parte. Vor avea cei trei componenți ai comisiei un șoc din care nu-și vor reveni multă vreme. Ca să nu mai vorbim de viața culturală (și politică!), de viața de etnie pe care o duc ungurii din România (școli, ziare reviste, teatre etc., plus U.D.M.R.-ul, deputații ș.c.l.), în comparație cu aceea pe care (nu) o au românii din Ungaria. Spus lucrurilor pe nume, în timp ce în România ungurii și-au trăit și-și trăiesc viața de unguri, și-au păstrat tot ce-au avut și s-au înmulțit, românii din Ungaria au fost terminați, lichidați ca români prin maghiarizare. Nici o șansă de a rămîne români nu li s-a dat. Într-o toamnă, la Praga, am rămas stupefiat cînd, dintr-un autobuz de turiști din Ungaria au coborît mai mulți oameni care vorbeau ungurește și care, realizînd că sînt români, au început să mă ia în brațe și să mă pupe. Prin intermediul translatorului care mă însoțea și care vorbea și ceheste și ungurește, am aflat că tot autobuzul era plin de români, dintr-un sat de români din apropiere de Tisa. Toți locuitorii satului respectiv știau că sînt români, dar nimeni nu mai știa o boabă românește. Ce părere au membrii comisiei O.I.M. de „egalitatea șanselor“ acelor români din Ungaria în raport cu populația majoritară românească? Nu cumva tratamentul la care au fost supuși românii din Ungaria din 1918 încoace, dar mai cu seamă sub regimul bolșevic unguresc, se cheamă genocid cultural? Și atunci de unde pînă unde atîta gălăgie pentru un învățămînt superior în limba ungurească (nicăieri în lume nu există universități în limba minorităților naționale) și pentru alte revendicări la fel de nefondate și la fel de insolente?

A doua observație se referă la țigani. Le merge rău țăganilor în România? Atunci de ce s-au oploșit și s-au prăsit la noi cu nemînuța de ce nu s-au dus în țările occidentale (numărul țăganilor de acolo este neînsemnat în comparație cu totalul populației)? Nu cumva pentru că românul a fost și este tolerant, răbdător (unii au spus „revoltător de tolerant și de răbdător“)? Și atunci de ce tot noi să fim acuzați că îi „discriminăm“ pe țigani? Sînt incredințat că locuind doar trei zile într-un sat, într-un cartier ori într-un bloc cu mulți țigani, cei trei membri ai comisiei amintite s-ar vindeca definitiv de fătarnică milosirdie și de pălăvrăgeală.

ION D. GOIA ■

În aspra iarnă a anului 1777/1778, generalul George Washington era la capătul puterilor. Nu mai avea nici un ban pentru continuarea războiului, soldații erau infomețați și înghețați. În această situație dificilă, Washington s-a adresat cetățenilor statului Pennsylvania: „Dacă nu voi primi cît mai curînd ajutor, sîntem pierduți“. A fost suficient acest apel disperat pentru ca banii atît de necesari luptei pentru independență să înceapă să curgă din belșug. A fost poate motivul principal pentru care războiul a fost în cele din urmă cîștigat.

Dar, lată, azi, la 213 ani de la istoricele evenimente, judecătorii din districtul Columbia au fost puși în fața luării unei decizii extrem de complexe: oare, are de plătit George Washington și, odată cu el, administrația S.U.A., miliarde de dolari drept datorii de război? Circa 180 de urmași ai unui anume Jacob DeHaven au făcut o reclamație prin care cer statului plata a nu mai puțin de 141,6 miliarde dolari. Căci sus-numitul

Jacob DeHaven a răspuns cu deosebită solicitudine la apelul de odinioară al lui Washington, oferind aproape tot ceea ce avea: 50.000 dolari aur, precum și alimente și îmbrăcăminte în valoare de circa 400.000 dolari! După victorie, însă, generalul

devenit președinte al tinerei republici, s-a arătat deosebit de strîns la punga. El a oferit donatorilor plata contribuției în dolari „continentali“. DeHaven a refuzat această ofertă, deoarece moneda noii republici nu valora cîte știe ce, și, drept ur-

mare a acestui fapt, marele latifundiar a murit sărac. Neavînd urmași, DeHaven a lăsat moștenire copiilor celor opt frați și surori dovada privind datoria guvernamentală a S.U.A. De atunci, urmașii lui Washington

Datoriile domnului Washington

la conducerea Statelor Unite au fost confrunțați în numeroase rînduri cu problema vechii datorii. Astfel, în 1920, președintele Calvin Coolidge a ajuns la concluzia că statul trebuie să achite această datorie care se ridica, împreună cu dobinzile

multimii ce înconjura clădirea, precum și de pe acoperișurile caselor din apropiere, se executa foc intens de arme automate“. Deci, Procuratura U.R.S.S. și-a făcut cunoscute concluziile ei cu privire la ce s-a întîmplat la Vilnius în noaptea de 12 spre 13 ianuarie 1991. Mai rămîne să găsească un singur om în deplînatatea facultăților sale mintale care s-o creadă.

T.A.S.S.-ul nu se dezmințe

Titirînd „Republica Nistreenă“: apel la convorbiri, pe T.A.S.S. îl ia gura pe dinainte și-și dezvaluie fără să vrea concepția și poziția (T.A.S.S.-ul este agenție guvernamentală, după cum bine se știe) cum că așa-numita „Republică Nistreenă“ există de-adevăratelea. El, T.A.S.S.-ul, comentează un „Apel adresat Parlamentului Republicii Moldova de Sovietul Suprem al Republicii Nistrene“ și zice că această republică „este considerată la Chișinău anticonstituțională“, afirmație ce lasă să se înțeleagă că la Moscova nu este considerată așa. Și ce putem citi în „apel“? Păi, amenințări, ce altceva. Spre-o pildă: „Dacă în următoarele zile nu se va da curs hotărîrii Consiliului Naționalităților al Sovietului Suprem al U.R.S.S. intitulată «Căile de realizare a consensului în vederea normalizării situației din R.S.S. Moldova» (a se observa că amintitul Consiliu al Naționalităților nu știe care este denumirea exactă a țării la care se referă n.n.), vom fi siliți să acționăm în sensul îndeplinirii voinței alegătorilor noștri de autodeterminare și instituire a statalității în afara contactelor cu R. S. S. Moldova“ (după cum se vede, și separatiștii din Transnistria se prefac că n-au auzit de Republica Moldova). Și mai se plînge „apelul“ că autoritățile din Chișinău „nu se conformează prevederilor concrete ale decretului «Măsuri de normalizare a situației din R. S. S. Moldova» emis de președintele U.R.S.S. la 22 decembrie 1990“ (da, nici Gorbaciov nu poate fără „R.S.S.“), relevînd că „decizia Consiliului Naționalităților al Sovietului Suprem unional oferă o ultimă șansă de menținere a Moldovei în componența U.R.R.S.“. Aha, deci asta era. Însă și separatiștii din Transnistria, și T.A.S.S.-ul scapă din vedere că textele invocate nu au nici o valoare vizavi de un stat suveran, scapă din vedere că unii stat suveran nu li se mai poate dicta de la „centru“ ce să facă și ce nu. Lecția aceasta separatiștii și T.A.S.S.-ul n-au învățat-o încă.

Dar schingiuirea românilor?

Citim într-o corespondență M.T.I.: „Guvernul ungăr a adoptat o procedură de despăgubire pentru victimele persecuțiilor politice, rasiale, religioase sau naționale între 1938 și 1945,

aferente, la circa patru milioane dolari. Însă experții financiari ai guvernului de la Washington nu au fost de acord. După dispute de decenii, deputatul Tom Pelly propunea, în 1966, în Congresul S.U.A., să fie plă-

a arătat purtătorul de cuvînt al guvernului, Balázs László Această măsură se referă în primul rînd la evreii și la luptătorii antifasciști deportați, internați, condamnați la muncă forțată sau constrînși să trăiască în ghetouri sub dictatura amiralului Horthy și în regimul nazist ungar al lui Ferenc Szalasi. Sînt excluși de la această măsură țiganii persecutați în această perioadă, care vor constitui obiectul unei alte proceduri de despăgubire. Guvernul a prevăzut să aloce 2,4 miliarde de forinți pentru această indemnizație, o sumă care ar putea fi completată dacă s-ar dovedi insuficiență, a precizat Sándor Tuttos; președintele Biroului pentru despăgubiri, în cursul unei conferințe de presă. Autoritățile ungare au primit deja 39.000 de cereri de despăgubire, din care s-au reținut pînă în prezent 15.000“.

Toate bune și frumoase, numai că, după cum se știe, dictatura lui Horthy și regimul fas ist al lui Szalasi au funcționat și în Transilvania de nord, în anii ocupației ungurești, unde au avut de suferit și au fost uciși, schingiuiți, prădați, deportați, internați ori condamnați la muncă forțată - un număr foarte mare de români. Or, de români domnul Balázs László nu se ia deloc în vorbă. Rezultă deci că în concepția Budapestei pentru persecutarea evreilor și țăganilor trebuie făcute reparațiile necesare, în timp ce românii pot fi schingiuiți și nedreptățiți pe gratis.

De ce s-a îmbolnăvit George Bush?

Potrivit AFP, Casa Albă a anunțat că a decis să testeze apa ce se bea în incintă pentru a stabili dacă nu cumva aceasta se află la originea problemelor de sănătate ale lui George Bush, deși președintele american afirmă că apa e bună. În același timp, medicii încearcă să verifice dacă boala autoimună (lupus), de care a suferit spaniolul Millie, nu este motivul pentru care președintele Bush, soția sa, Barbara, au fost victimele maladiei Graves, o supraproducție de hormoni tiroizi, care a antrenat, la președinte, tulburări ale ritmului cardiac. Coincidența este intradeveră extraordinară. Barbara Bush a suferit anul trecut de boala Graves. Aceeași boală a fost diagnosticată și la soțul ei, la mijlocul lui mai, și care i-a provocat fibrilațiile, care au dus la spitalizarea lui. Serviciul secret (organizație însărcinată cu securitatea prezidențială) a primit misiunea să verifice calitatea apei la Casa Albă, la reședința de la Camp David și la cea a vicepreședintelui la Washington, unde Bush a trăit timp de opt ani, între 1981 și 1989. Unul dintre medicii lui Bush a precizat că expertii încearcă să determine dacă această apă nu conține li-tiu sau iod, două substanțe care pot afecta glanda tiroidă. (I.D.G.)

lari. Ea a ajuns la această sumă calculînd totul „pe baza dobinzii de sase la sută pe zi ce se practica uzual în momentul acordării împrumutului“. Chiar dacă s-ar aplica împrumozit, tot ar mai rămîne 98,3 miliarde dolari.

În prima instanță, judecătorii au respins această cerere. După părerea lor, cazul a fost prescrist de circa un secol. Însă d-na Luunas, care a promis tatălui ei, pe patul de moarte, că va obține satisfacție în această chestiune litigioasă, nu se dă bătută așa ușor. Cu ajutorul unei avocate și a unui profesor de drept de la South Texas College of Law, familia continuă procesul. Funcționarii guvernamentali consideră pe urmașii lui DeHaven care între timp s-au organizat într-o adevărată asociație, drept niște „avizi de bani“, cărora nu vrea să le dea satisfacție. Însă, de „unchiul Sam“ ar trebui să plătească această sumă, atunci deficitul bugetar al S.U.A. (aproximativ 150 miliarde dolari) s-ar dubla dintr-un foc!

DANA PIRVU ■

TIBCO '91

RADU ARON,
director comercial :

„Vor supraviețui cei ce se vor mișca mai repede în domeniul fabricației și desfacerii”

Întreprinderea noastră produce o gamă largă de conectoare, comutatoare, SiDV-uri, piese pentru industria electronică, feronerie de mobilă, bunuri de larg consum. La TIBCO '91 am avut posibilitatea lăurii de contact cu potențiali parteneri, cunoașterea problemelor concurenței, nivelului prețurilor de cerere și de ofertă în special a bunurilor de larg consum.

Am încheiat contracte bune cu firme românești ca ARC Brașov SRL și GRANITUL București și am testat prețurile unor parteneri străini, urmând ca după o analiză să încheiem contracte. Într-un cuvânt, de la TIBCO '91 am obținut tot ce ne-am propus.

Pe viitor vom organiza mai bine standul cu produsele noastre și pentru zona de utilaje specifice micilor întreprinzători, precum și o punere rapidă în fabricație a produselor cu desfaceri în masă și la prețuri accesibile, pentru că simțim conștient că vor supraviețui cei ce se vor mișca mai repede atât în domeniul de fabricație cât și în desfacere. De asemenea, este necesar să facem o publicitate adecvată, și propunem pe această cale vizitarea magazinului nostru de prezentare din b-dul Kogălniceanu nr. 10, București.

IOACHIM ZUTHER,
F.L. — Kosmetik — Handel GmbH,
„TIBCO '91 a fost peste așteptările noastre”

Am decis să participăm la această expoziție în urma schimbărilor economice și politice din România, pentru a prezenta produsele firmelor noastre din cele cinci noi landuri ale Germaniei, cunoscute deja în România. Dorim să continuăm livrarea în țara dvs. a produselor Florena și Londa și de aceea am invitat la standul nostru partenerii mai vechi, cum ar fi, Mercur, Romferchim, dar am fost plăcut surprinși de receptivitatea firmelor particulare, care ne-au contactat și de interesul filialelor Cooperativei Igiena din toate orașele importante ale României. Noi prezentăm o marfă de calitate comparabilă cu cea occidentală, dar un obstacol pentru a pătrunde pe diferitele piețe este faptul că nu simțim suficient de cunoscuți. Firmele occidentale au avut posibilitatea de a-și crea un nume de-a lungul anilor, iar noi încercăm acum să recuperăm handicapul, oferind produse de înaltă calitate, într-o prezentare competitivă și la prețuri accesibile. În România am discutat cu fiecare partener în parte genul de cosmetice de care ar fi interesat. Succes au avut mai ales produsele de uz curent (săpun, deodorant). Pentru viitor studiem posibilitatea de a importa materii prime, de exemplu extracte de plante pe care să le prelucrăm în fabricile noastre.

Eu cred că și România are posibili-

tatea de a-și valorifica resursele proprii, naturale și umane, cum ar fi agricultura și turismul. O altă cale pentru redresarea economiei românești ar fi, după părerea mea, dezvoltarea marilor combinate în mici întreprinderi specializate, ceea ce ar ușura marketingul și managementul lor.

DL. HENRICH JENSEN,
director teritorial Ungaria,
România, U.R.S.S. :

„Înainte de Crăciun va exista un stand LEGO la Romarta Copiilor”

Am venit la TIBCO '91 pentru a ne face cunoscuți prin mass-media și direct, distribuind jucării LEGO copiilor care ne-au vizitat. Cea mai bună reclamă pentru noi este ca aceștia să se joace și să se amuze cu produsele noastre. Un alt scop al prezenței noastre la această expoziție a fost contractarea de noi clienți care să se ocupe de distribuirea jucăriilor LEGO în România. Dorim să introducem produsele noastre în țara dvs. și simțim întotdeauna primii pe piață. Înainte de Crăciun va exista un stand LEGO la Romarta Copiilor, iar intenția noastră este să acoperim cele mai importante magazine universale. Avem legături cu câteva firme particulare românești, care vor vinde jocurile noastre. Noi dorim să facem afaceri având conștiința curată, știind că facem un real bine copiilor care se vor bucura de produsele noastre. Pentru că LEGO are o adevărată filozofie în realizarea acestor jocuri: ele stimulează fantezia, creativitatea, îndemnarea, simțul logicii, dezvoltă înțelegerea lumii în care trăiesc copiii; prin LEGO ei pot exprima ceea ce gândesc într-o manieră proprie, neconvențională, dezvoltându-le astfel independența care îi va ajuta să devină individualități.

AUREL BARBU,
președinte :

„Taxă vamală de 30% pentru utilaje tipografice?!”

Prima tipografie livrată de noi, tipografie la nivelul Vestului, va fi pusă în funcțiune într-o lună de zile. Simțim foarte mulțumiri de participarea noastră la TIBCO '91. Am făcut afaceri de 40 de milioane de dolari. Rețineți că în România vindem numai pe lei. Eu consider că „fuga” de lei este greșită și de aceea am căutat și am găsit produse românești pe care deja le exportăm. Din păcate, nu există un nomenclator de produse pentru export, ceea ce ne îngreunează activitatea.

Mă surprind câteva lucruri: taxa vamală de 30% pentru utilajele tipografice, în loc ca ea să fie cit mai mică, având în vedere absența lor pe piața din țară; TIBCO '91 nu a fost cunoscut în străinătate pentru că nu s-a făcut publicitate, de exemplu în marile ziare; în sfârșit, există practic trei cursuri pentru lei, oficial, bursa oficială și bursa neagră, astfel că oamenii de afaceri devin nesiguri.

Sint multe lucruri de făcut în țară și destui români în afară sau străini care vor să ne ajute, chiar fără bani. Eu aș dori să înființeze o firmă pentru salva-

rea unor uzine falimentare, cu ajutorul managerilor străini, care sînt gata să vină aici.

În viitorul foarte apropiat vom aduce o tipografie pentru Întreprinderea de Tîrguri și Expoziții, unde se vor putea tipări de la cărți de vizită pînă la pliante și cataloage. De asemenea vom sponsoriza primul Salon Internațional Tipografic, care va fi organizat înainte de TIB '91.

ANCA DUMAT,
director pentru export la firma
Groissant Show Int.

„Investiția pentru o brutărie se poate recupera în maximum un an de zile”

Firma SOGEMI este o societate mixtă, în care partea română deține 70% din capital, iar Croissant Show Int., 30%. Noi ne-am propus trei domenii de activitate pe care am dorit să le facem cunoscute la TIBCO '91: mori, echipamente pentru brutării și bunuri alimentare de larg consum. Marele succes al pavilionului nostru se datorează morilor, pe sistem tradițional, cu pietre de moară, pe care le fabricăm de peste 80 de ani. Ele sînt foarte apreciate și datorită mișcărilor ecologice, mișcări care au o influență din ce în ce mai puternică pe piața internațională. Studiind piața românească am constatat că în 1990 griul necesar producției de piine a fost măcinat în Iugoslavia. Astfel ne-am gândit să aducem trei dimensiuni de mori, la prețuri accesibile: pentru gospodării, pentru sate și pentru comune. Vindem și instalațiile aferente pentru curățirea griului. Am insistat să facem afaceri numai în lei, pe care urmează să-i reconvertim prin licitație la bursă. Studiem posibilitatea de a investi în România și de a produce aici bunuri ce vor fi vîndute și pe terțe piețe. În politica firmei noastre intră și asigurarea unui service de calitate, nu numai în perioada de garanție. Am contactat două întreprinderi românești pentru a discuta problema cooperării în domeniul motoarelor și al service-ului.

După închiderea TIBCO '91 vom face un turneu în întreaga țară pentru ca toți țărani interesați să poată beneficia de produsele noastre.

Din păcate în timpul expoziției nu am vîndut decît utilajele pentru două brutării, datorită prețului mai mare în lei al acestora, dar spre deosebire de mori, unde există un secret al fabricării pietrelor, putem colabora cu firme din țară,

pentru că tehnologia de fabricație este relativ simplă. Am făcut un studiu și putem spune clienților potențiali că investiția pentru o brutărie se poate recupera în maximum un an de zile, deci extrem de rentabil.

Ștefan Popa, director administrativ la firma SOGEMI, ne-a mai declarat: Noi vindem angro și bunuri alimentare de larg consum, la prețuri accesibile pentru toată lumea. Pentru a ne menține reu-tația facem o selecție atentă și continuă a clienților noștri. Nu dorim să se iacă speculă cu produsele noastre.

Geir Harstad,
director pentru export :

Intenționăm să construim o fabrică de ambalaje în România

Scopul nostru principal a fost acela de a ne face cunoscuți mai ales companiilor mici, fiindcă luasem deja legătura cu Ministerul Agriculturii și al industriei Alimentare și cu companii de anvergură. Contactele pe care le-am avut în timpul tirgului cu producătorii mici au fost cu mult peste așteptările noastre. Am primit cereri din partea unor firme care se ocupă de desfacerea apelor minerale, a vinurilor, etc. Firma noastră produce 57 de miliarde de ambalaje pe an, pe care se pot imprima o mulțime de mesaje. Astfel noi avem un sistem de sponsorizare a unor campanii umanitare, cum ar fi: cea împotriva fumatului, sau asigurarea laptei pentru toți copiii. Furnizăm utilaje, materiale, service și consilieri. Avem 45 de centre de service în toată lumea.

Deși am fost foarte solicitați în România, nu am reușit încă să livrăm mașinile contractate anterior, pentru că pentru întreprinderi rata de schimb a urcat de la 60 lei/\$ la 180 lei/\$. Studiem posibilitatea de a importa produse românești pentru a evita problemele legate de convertirea leului. Intenționăm să construim în următorii ani o fabrică de ambalaje în România, dar pînă atunci vom intra deja în colaborare cu fabricile de hîrtie. Ambele intenții de viitor au menirea de a reduce prețul produselor noastre. Firma Countertrade International, Inc. va analiza toate posibilitățile și ofertele, acordînd o mare atenție calității produselor ce urmează a fi ambalate, avînd în vedere că acestea trebuie să îndeplinească standardele internaționale privind igiena și calitatea produselor alimentare.

DAN MIRCEA POPA

Egalitate la vîrf

● După vreo două săptămîni de incertitudine, tot felul de supoziții și informații care de care mai... exacte, mergînd de la tranzațiile Universității la Timișoara și cu Jiul (ba încă utilizînd și substante dopante!), pînă la temerile exprimate de persoane implicate în conducerea treburilor echipei din Bănie, era clar că se impunea revenirea asupra disputării în avans (spre a fi televizată), a partidei F.C. Argeș — Univ. Craiova. ● Dacă la acea dată (11 mai), declarația președintelui clubului F.C. Argeș, Dan Silvășan, apărută în cotidianul de specialitate, părea hazardată sau cel puțin imprudentă, oricum fără multă acoperire atunci, iată că în etapa a 31-a piteștenii i-au învins (cu 2—0) pe craiovenii, care n-au crezut în acel avertisment. Rămîne de văzut dacă se va realiza și afirmarea aceluiași că Steaua va deveni campioană... ● Întrecerea primei divizii a căpătat un plus de interes, steliștii cîști-

gînd cu 2—1 la Sibiu în fața lui F.C. Inter și acumulînd același număr de puncte ca și lidera, care mai păstrează doar un plus de 7 goluri față de acesta. S-au considerat prea devreme craiovenii cîștigători ai titlului (mai ales după succesele de la Timișoara)? Dar campionatul presupune un parcurs de forță și regularitate, de rezistență fizică și moral-psihică. Vor claca ei tocmai în finalul întrecerii apăsate de tensiunea nervoasă însoțind frumoasele rezultate de pînă acum? ● Ca întotdeauna, există o dihotomie a lucrurilor: piteștenii au dat sau nu dovadă de sportivitate pentru că și-au apărut șansele cu ardore în fața craiovenilor, deși implicit au favorizat apropierea steliștilor? ● Paradoxal, pierzînd meciul cu Steaua, Inter este mai aproape de un loc în Cupa U.E.F.A., în condițiile clasării Universității pe poziția a doua, dar și ale cîștigării de aceasta a finalei Cupei României. ● Craiovenii se pot însă

„răzbuna” pe sibieni nu numai în întîlnirea din campionat de astăzi, ci mai ales necucerînd Cupa! ● Departe de noi de a face o profecție, dar se întîmplă și la case mai mari: Olympique Marseille a alergat după trei iepuri, dar nu a obținut decît titlul de campioană, ratînd finala Cupei Franței și respectiv a C.C.E. ● Un scor-fluviu (7—0) la Hunedoara, între Cîrvinți și Sportul Studențesc. S-au temut oare oțelarii de șarjele steliștilor din etapa aceasta? ● După ce a fost condusă, echipa Dinamo a cîștigat la limită (2—1) cu Gloria Bistrița, consolidîndu-și locul în Cupa U.E.F.A. ● Deși a înțrecut cu 3—1 pe Progresul Brăila, Jiul speră într-o surpriză la Bacău, dar F.C. a străpuns în minutul 81 poarta brașovenilor, astfel că șansele minerilor de a evita retrogradarea sînt și mai puține. ● F.C. Bihor a profitat de suspendarea terenului timișorenilor

(2—2, la Arad, cu „Poli”) spre a-și realiza baremul (20 p) ● În schimb, „U” Cluj a pierdut „la masa verde”, cu 3—0, partida cîștigată pe teren (3—1) cu F.C. Farul, fiind învinsă și în „Giulești”, de Rapid, tot cu un

scor de forfait, avînd astfel o zestre de numai 14 p ● În fine, Petrolul — F.C. Farul 1—0. ● Etapa a 32-a se dispută astăzi, miercuri 12 iunie.

POMPILIU LAURENȚIU DUMITRESCU

BREVIAR

La ce visează o tînă de 17 ani și jumătate, proaspătă cîștigătoare a turneului de la Roland Garros? Monica Seles are ca obiectiv în acest an, cucerirea Marelui Slem, deci, urmează Wimbledonul. Ne pare rău pentru Agassi, se pare că nu a mai rezistat psihic. Bine ar fi să o aibă exemplul pe partenera lui la antrenamente, uneori, adică pe Monica Seles. Multumim televiziunii pentru ceea ce face pentru sportul românesc!

Înfrîngere în meciul test cu Noua Zeelandă. În ultimul meci al turneului întreprins în țara cu cel mai bun rugby din lume, echipa României a pierdut cu scorul de 30—60. Credem că a fost o deplasare benefică în

perspectiva partidei cu Franța, care va avea loc pe 22 iunie, la București și a Cupei Mondiale, din toamnă.

În Cupa Cupeilor va merge Universitatea Craiova! La handbal masculin Steaua și-a jucat cu mare ambiție șansa în meciul retur desfășurat la Craiova, după înfrîngerea la două goluri diferență, de la București. După un meci de mare dramatism, studenții obțin trofeul fiind învinși doar la un gol, 24—25. Felicitări, oțtenilor! La handbal feminin, Chimistul Rm. Vlcea, o campioană merituoasă. Chimistul termină întrecerea fără nici o înfrîngere. Bravo, fetelor!

MIHAI SÂNDOIU

NOU ÎN ROMÂNIA!

COMERCIALIZEAZĂ FILME COLOR, APARATE DE FOTOGRAFIAT, BATERII ALCALINE, SERVICII RAPIDE DE PRELUCRARE A FILMELOR (1 ORĂ)

REPREZENTATĂ ÎN EXCLUSIVITATE DE:

MTIL ROM SRL

Tel. 14 68 13, 14 72 27, Fax 14 61 04

**Vremurile sînt cum sînt
DAR VREMEA?**

Aspectul vremii din ultima săptămână nu a fost foarte diferit de cel cu care ne-am obișnuit în ultimul timp. Cerul a fost cînd senin, cînd acoperit de nori grei.

Furtuna care s-a abătut asupra zonei Bucureștiului în dimineața zilei de duminică a fost foarte violentă. Norii au coborît pînă la mai puțin de o sută de

metri de sol, iar descărcările electrice s-au produs aproape neîntrerupt mai bine de o jumătate de oră. În mai puțin de două ore, la București a plouat 28 l/mp. În împrejurimi, cantitățile de apă au fost destul de mari, cam 40-60 l/mp în 26 h. Săptămîna a debutat cu o ameliorare simțitoare: ploile au diminuat, iar temperatura aerului a urcat cu 3°, 4°C.

În acest context, apreciem că miercuri, regiunile țării noastre vor fi afectate de un nou front rece, mai activ în nord-vestul țării, unde înnoirile vor fi mai

accentuate, iar ploile mai însemnate cantitativ decît în rest. Regimul termic va marca o scădere în jumătatea de nord-vest, la valorile maxime.

Joi, în regiunile mai afectate cu o zi în urmă, se va face simțită o ameliorare (ploi se vor mai semnala doar după-amiaza), în schimb ploile se vor întîli în regiunile sudice și sud-estice, unde și temperaturile maxime vor scădea și trecător vîntul se va intensifica...

Vineri, vremea va fi predominant frumoasă în toată țara, iar temperatura aerului va crește

ușor. Doar în cursul după-amiezii mai sînt posibile răzlete averse de ploale, mai cu seamă în vestul țării.

Week-end-ul va fi marcat de o vreme destul de bună, excepțind vestul și sud-vestul unde cerul va fi mai noros și șansele de ploaie mai mari. Săptămîna viitoare va debuta cu o vreme predominant frumoasă și în încălzire ușoară în toată țara. Regiunile cu șansele de ploaie cele mai mari vor fi cele nord-vestice iar după-amiaza și zonele de deal și munte.

IOANA MAȘEK ■

DIRECTOR
George Arion

Flacăra

Redactori șefi :
Constantin Dumitru
Ion D. Goia
Secretar general de redacție :
Eugen Mihăescu
■ PUBLICIȘTI COMENTATORII (1700) : Dumitru Constantinescu, Horia Pătrascu
■ EVENIMENT (2542) : **Mihail Gălățanu**, Petre Barbu, Pașcu Balaci, Radu Ciobotea, Alexandru Mihăilă.
■ DREPTURILE OMULUI (2600) : **Roxana Paicu-Manolescu**, Valeria Dorneanu, Elena Grecescu, Oltea Mutulescu, Corneliu Olteanu, Cristian Pavel, Mihai Stănescu
■ CULTURĂ - ÎNVĂȚĂMÎNT (2559) : Mihai Săndoiu, Paul Vinicius

FLACĂRA BIS

Redactor șef :
Dorin Gherghinescu
Secretar general de redacție :
Liana Tatos
Liviu Timbus, Aurelia Boriga (17 16 39)

REBUS

Redactor șef :
Tudor Octavian (1457)
Secretar general de redacție :
Alexandru Păsărin (2036)
Adrian Mitu, Bogdan Vlad (1457), Aurel Ștefan Alexandrescu, Mihai Zgubea, Simona Simzianu (2036)

FLACĂRA BASARABIEI

Redactor șef :
Ion Zubașcu
Secretar general de redacție :
Dorin Sălăjan
Mihai Potîrniche (corespondent special din Basarabia) (2559)

EDITURA FLACĂRA

Domnița Ștefănescu (2559)

■ FOTOREPORTAJ (2528) : **Mihai Cristian Călugăr**, Elena Ghera, Gig Motoianu, Silviu Stan

■ SECRETARIAT TEHNIC DE REDACȚIE (2123, 1453, 2072) : **Mircea Popp**, Maria Bărbulescu, Alexandru Benga, Pompiliu Dumitrescu, Anton Ene-Filip, Gabriela Nicolescu, Sevghin Omer, Smaranda Petrea, Cornel Speriatu, Angela Ștefănescu, arh. Adrian Petrescu.

■ SECRETARIAT - ADMINISTRAȚIE (2002, 2558) : Dan Mircea Popa, Liliana Cretu, Mihaela Moroșanu, Eugenia Vasile.

■ PUBLIC RELATIONS (2634) : Ruxandra Onofrei

■ Adresa redacției și administrației : București, Piața Presei Libere nr. 1 cod 71311. Telefoane : 17 60 10, 17 60 20 (cu interioarele trecute în parantezele de mai sus) ; secretariat director : 2002 ; redactori șefi : 2143 (C. Dumitru), 2124 (I. D. Goia), Secretar general de redacție : 17.16.39.

Cititorii din străinătate se pot abona prin ROMPRES-FILATELIA. Sectorul export-import presă P.O. Box, 12-201, telex 10876, prfir București, Calea Griviței nr. 64-66.

■ Administrația : EDITURA „PRESA LIBERĂ” (ec. Ioan Ciucescu, ing. Stan Pelteacul).

■ Tiparul : Imprimeria CORESI București.

16 pagini — 10 lei

**De ce să facem
alegeri anticipate
cînd putem aștepta
pînă la realegeri?**